

Afgørelser – Reg. nr.: 07778.00

Fredningen vedrører: Lille Lyngby Mose

Domme

Taksationskommissionen 18-06-1990

Naturklagenævnet

Overfredningsnævnet 27-11-1989

Fredningsnævnet 01-02-1989

Kendelser

Deklarationer

TAKSATIONSKOMMISSIONEN>

TAKSATIONSKOMMISSIONEN
VEDRØRENDE NATURFREDNING

REG. NR. 0.7778.000

ADRESSE:

SLOTSMARKEN 13. 2970 HØRSHOLM
TLF. 45 76 53 76

Sag nr. 260. Fredning af et område ved Arresø mellem
Lille Lyngby og Pøleå, Skævinge kommune.

Kendelse:

(Meddelt den 18. juni 1990)

Overfredningsnævnets afgørelse af 17. november 1989 om erstatning i anledning af fredning af et område ved Arresø mellem Lille Lyngby og Pøleå i Skævinge og Hillerød kommuner, Frederiksborg amt er påklaget til Taksationskommissionen vedrørende naturfredning af P. Richelsen ApS på vegne sagens lb.nr. 9, Peter Anders Nielsen.

Taksationskommissionen har den 28. maj 1990 besigtiget den fredede ejendom og forhandlet med ejeren.

Frederiksborg amtskommune var under taksationen repræsenteret ved sekretariatschef Gunnar Rasmussen og arkæolog Janni Lindeneg Nielsen, Landskabskontoret.

For taksationskommissionen har Peter Anders Nielsen nedlagt påstand om en erstatning på 110.000 kr., svarende til den anslåede handelsværdi. Han mener, at ejendommen burde være overtaget af det offentlige, og at den efter fredningen er uden værdi for ham. Arealet var indtil for 2 år siden udlejet til kreaturgræsning, og jagtretten er stadig udlejet.

Taksationskommissionens bemærkninger:

Det tiltrædes, at der ikke er tilkendt fredningserstatning for den del af ejendommen (1,4 ha), der er omfattet af naturfredningslovens § 43. For den resterende del af ejendommen (1,8 ha) er erstatningen af Overfredningsnævnet fastsat ved anvendelse af en grundtakst på 1.000 kr. pr. ha og en tillægstakst på 500 kr. pr. ha. Taksationskommissionen finder det efter besigtigelsen og det iøvrigt oplyste utvivlsomt, at det tab, som fredningen medfører for den pågældende ejendom, ikke overstiger det beløb på 2.700-kr., som efter denne udmåling er ydet som erstatning, hvorved bemærkes, at det fredede areal i sin helhed også efter fredningen som hidtil vil kunne benyttes til jagt eller græsning. Kommissionen stadfæster derfor Overfredningsnævnets kendelse.

Herefter bestemmes:

Erstatningen til Peter Anders Nielsen for fredningen af ejendommen matr.nr. 4 d, Lille Lyngby by, Lille Lyngby, fastsættes til 2.700 kr.

Beløbet forrentes som bestemt ved Overfredningsnævnets kendelse af 17. november 1989.

Ole Nicolaisen

Karl Nielsen

Per Christensen

OVERFREDNINGSNÆVNET >

Overfredningsnævnets afgørelse

af 17. november 1989

om fredning af et område ved Arresø mellem Lille Lyngby og Pøleå i Skævinge og Hillerød Kommuner, Frederiksborg Amt (sag nr. 2753/89).

Fredningsnævnet for Frederiksborg Amts Nordlige Fredningskreds har ved en afgørelse af 1. februar 1989 bestemt fredning af et ca. 215 ha stort område ved den sydøstlige bred af Arresø. I området, som strækker sig fra Lille Lyngby til Pøleåens udmunding i Arresø, indgår den ca. 100 ha store Lille Lyngby mose. Fredningsområdet ligger i Skævinge og Hillerød Kommuner og omfatter arealer under 38 ejendomme (løbenumre) i privat eje samt arealer, der tilhører henholdsvis Hillerød Kommune, Københavns Vandforsyning og Lille Lyngby Sogns Menighedsråd. Fredningssagen er rejst af Danmarks Naturfredningsforening i 1984.

Fredningsnævnets afgørelse er forelagt Overfredningsnævnet til efterprøvelse i medfør af naturfredningslovens § 25. Afgørelsen om fredningsområdets geografiske afgrænsning og fredningens indhold er tillige påklaget til Overfredningsnævnet af 20 private ejere, menighedsrådet og Hillerød Kommune.

Fredningsområdet.

Ifølge Danmarks Naturfredningsforenings forslag til fredning har fredningen til formål at bevare de biologiske og landskabelige interesser i området og at sikre, at offentlighedens adgang til arealerne sker i overensstemmelse hermed. Navnlig til Ll. Lyngby mose knytter der sig betydelig botanisk interesse, og mosen er en vigtig yngle- og rastelokalitet for adskillige fuglearter.

Fredningsområdet er mod den statsejede Arresø afgrænset af de matrikulære ejendomsskel for bredejendommene.

Fredningsområdet ligger i landzone bortset fra de af Hillerød Kommune ejede arealer på godt 1 ha, der ligger i byzone. Omkring 30 ha er omfattet af naturfredningslovens § 43 om vådområder, og en del af disse arealer samt yderligere ca. 75 ha er omfattet af naturfredningslovens § 47 a (søbeskyttelseslinien). Knap 4 ha er fredskov.

Godt 50 ha i den nordlige del af fredningsområdet er tilstandsfredet ved Overfredningsnævnets kendelse af 3. november 1950, og godt halvdele af disse arealer er omfattet af de ovennævnte lovbestemmelser. Knap 6 ha er omfattet af en fredningsdeklaration tinglyst den 19. marts 1964, og et mindre areal i fredningsområdets vestlige udkant er omfattet af en fredningskendelse af 19. december 1949.

Store dele af fredningsområdet ligger inden for et område, som Miljøministeriet har udpeget som fuglebeskyttelsesområde i henhold til De Europæiske Fællesskabers Råds direktiv af 2. april 1979 om beskyttelse af vilde fugle. Fredningsområdet indgår i det nationale naturområde "Nordsjælland" og i det nationale biologiske interesseområde "Arresø m.v.", udpeget af Miljøministeriet i henholdsvis 1982 og 1983.

I den godkendte regionplan for hovedstadsområdet (regionplantillæg 1985) er fredningsområdet henført til planens "områder af særlig landskabelig betydning". I det af Hovedstadsrådet vedtagne forslag til regionplan 1989-2001 er Arresøs omgivelser, herunder stort set hele

fredningsområdet, betegnet som et kerneområde inden for planens "områder af regional biologisk fredningsinteresse". For sådanne kerneområder opstiller planforslaget bl.a. de retningslinier, at eksisterende naturområder skal bevares, at livsbetingelserne for planter og dyr skal søges forbedret gennem naturpleje og naturgenopretning, og at landbrugsdrift skal søges opretholdt på en sådan måde, at et alsidigt plante- og dyreliv tilgodeses.

I Hovedstadsrådets fredningsplanredegørelse 1989 fremhæves også de kulturhistoriske interesser, der er knyttet til fredningsområdet. Redegørelsen betegner egnen omkring Arresø som et oplevelsesrigt landskab, hvis tilgængelighed for almenheden bør øges under hensyntagen til det sårbare plante- og dyreliv. Ifølge redegørelsen er en generel intensivering af friluftaktiviteten på selve søen dog ikke ønskelig.

Forslaget til kommuneplan 1989-2000 for Skævinge Kommune betegner området op mod Arresø som et værdifuldt landskab og indeholder bl.a. den retningslinie, at adgangen til naturværdierne i et vist omfang skal udbygges, bl.a. gennem regionale stianlæg. På planforslagets kort over hovedstrukturen i kommunen er vist et forslag til beliggenheden af en regional udflugtssti. Efter forslaget vil stien passere gennem den sydligste del af fredningsområdet.

I kommuneplan 1982-92 for Hillerød Kommune er det anført om de af kommunen ejede arealer ved Arresø, at arealerne ønskes udnyttet til beskedne anlæg for kano- og kajaksport, at bebyggelse alene skal kunne opføres som bådehuse, der ved placering og valg af byggematerialer underordner sig landskabet, og at der ved søbredden forudsættes udlagt korte flydebroer, som kan optages i vinterhalvåret. Kommunens byplanvedtægt nr. 52 for et område ved Arresø, godkendt af Planstyrelsen den 24. maj 1977, omfatter de nu kommunalt ejede arealer ved Pøleåens udmunding i Arresø og forbeholder disse arealer til "offentlige formål (rekreation)".

Et verserende forslag til ny kommuneplan fra Hillerød Kommune betegner området ved Arresø som et naturområde med store biologiske værdier.

Forslaget opstiller den målsætning for arealanvendelsen i det åbne land, at hensynet til naturen skal prioriteres højt, og at tilgængeligheden til naturområderne skal øges gennem en samlet planlægning af naturstier, der forbedrer befolkningens oplevelses- og udflugtsmuligheder.

Klager og udtalelser.

Nordsjællands Landboforening har som repræsentant for de ankende private ejere og menighedsrådet ønsket, at forbudet mod gødskning på de kreaturafgræssede engarealer ophæves eller i hvert fald begrænses til kun at gælde for de sønære arealer ved Arresøs sydside, hvor de botaniske interesser er særligt fremtrædende. Den hidtidige gødskning har haft et yderst begrænset omfang, men hvis der slet ikke må gødskes, bliver arealerne i løbet af få år uanvendelige til kreaturgræsning.

Landboforeningen har tillige ønsket opgivelse af de stiudlæg i Ll. Lyngby mose, som er bestemt af fredningsnævnet, og udeladelse af den fredningsbestemmelse, som giver mulighed for anlæg af yderligere stier.

Foreningen har endvidere ønsket matr.nr. 20 Nejede By, Alsønderup, udtaget af fredningen. Arealet er opdyrket og delvis omfattet af søbeskyttelseslinien efter naturfredningslovens § 47 a. Som et ganske almindeligt stykke landbrugsjord uden særlig biologisk eller landskabelig interesse bør det ikke mod ejerens protest inddrages under fredningen.

For menighedsrådet som ejer af matr.nr. 1 a Ll. Lyngby By, Ll. Lyngby, og for ejerne af matr.nr. 3 d, 4b, 10 e, 10 f og 10 h sstd. har foreningen givet udtryk for, at man ikke vil modsætte sig en eventuel beslutning om statens overtagelse af i hvert fald størstedelen af disse arealer i fredningsområdet.

Hillerød Byråd har principalt gjort gældende, at en fredning ikke kan fortrænge bestemmelserne i en byplanvedtægt, og har subsidiært ønsket, at fredningen respekterer bestemmelserne i byplanvedtægt nr. 52 for kommunens ejendom matr.nr. 10 d, 10 n og 10 o Nejede By, Alsønderup. Efter byplanvedtægten må der opføres bebyggelse inden for et nærmere angivet byggefelt af størrelse ca. 6 x 15 m, og der udlægges areal til en parkeringsplads på østsiden af landevejen.

Kommunen har endvidere ønsket ret til på den nævnte ejendom at etablere et beskedent anlæg for kano- og kajaksport, således som det er bebudet i kommuneplanen.

Kommunen har i øvrigt udtalt sig til støtte for fredningens gennemførelse.

Danmarks Naturfredningsforening har indstillet fredningen gennemført i det væsentlige som bestemt af fredningsnævnet, herunder fredningsområdet afgrænsning, forbudet mod gødskning på nærmere angivne arealer, bestemmelserne om offentlighedens adgang og forbudet mod byggeri på Hillerød Kommunes ejendom. Foreningen har særligt anført, at gødskning kan forrykke balancen mellem forskellige planter til skade for de botaniske værdier, og at en intensiv udnyttelse af kommunens ejendom til rekreativt formål vil forringe værdien af Pøleåens udmunding som levested for fugle. Foreningen har i øvrigt fremhævet behovet for naturpleje i fredningsområdet. Foreningen lægger ikke vægt på, om den privatejede ejendom, hvorpå højdepunktet Vittenbjerg er beliggende, skal afstås til det offentlige, således som fredningsnævnet har bestemt det, men der bør sikres almenheden en færdselsret over ejendommen fra landevejen til arealerne med udsigt over søen og gerne med et videre stiforløb.

Skævinge Kommune har for fredningsnævnet anbefalet fredningen og har for Overfredningsnævnet alene ønsket, at fredningen ikke kommer til at hindre eventuelle stianlæg i overenstemmelse med region- og kommuneplanerne.

Frederiksborg Amtskommune har ligeledes ønsket ret til uanset fredningen at anlægge en eller flere stier gennem fredningsområdet. Amtskommunen har herved henvist til, at der ifølge amtsrådets hovedstidpositionsplan fra 1975 påregnes etableret en hovedsti rundt om Arresø, men hverken stiens nærmere forløb eller anlægstidspunktet er besluttet. Amtskommunen lægger imidlertid ikke vægt på den af fredningsnævnet besluttede sti til Vittenbjerg og har ingen interesse i overtagelse af den pågældende ejendom.

Amtskommunen har endvidere af hensyn til tilstanden af Arresø anbefalet, at forbudet mod gødskning opretholdes.

Hovedstadsrådet har anbefalet fredningen gennemført som bestemt af fredningsnævnet, dog at forbudet mod gødskning kun bør gælde for de sønære arealer på Arresøs sydbred.

Miljøministeriet v/Skov- og Naturstyrelsen har ligeledes anbefalet fredningen og særligt henvist til de betydelige botaniske værdier i Ll. Lyngby mose og til områdets betydning for fuglelivet. Styrelsen er dog ikke interesseret i at overtage ejendommen med Vittenbjerg.

Statsskovdistriktet har endvidere på styrelsens vegne udtalt sig imod forbudet mod gødskning og indstillet, at det gøres til en pligt for det offentlige at udføre naturpleje. Distriktet vil ikke for sit vedkommende modsætte sig, at der på Hillerød Kommunes ejendom etableres et beskedent anlæg for kano- og kajaksport.

Naturfredningsrådet har fremhævet de botaniske værdier, der navnlig findes på de sønære arealer ved Arresøs sydbred. Den hidtil foretagne gødskning har ikke haft ugunstig indvirkning på plantelivet, og en sådan beskeden gødskning kan være nødvendig for at kunne gennemføre afgræsning ved kreaturer. På arealer i offentligt eje bør der dog kun gødskes efter en konkret meddelt tilladelse.

Dansk Ornitologisk Forening har anbefalet, at fredningen gennemføres i det væsentlige som bestemt af fredningsnævnet. Af hensyn til fuglelivet bør der dog ikke være mulighed for at udvide almenhedens ret

til færdsel i området. Foreningen har yderligere fremhævet betydningen af, at engene i området bliver afgræsset.

Overfredningsnævnets beslutninger.

I sagens behandling, herunder besigtigelse og offentligt møde, har deltaget samtlige Overfredningsnævnets 11 medlemmer.

Det tiltrædes enstemmigt, at der gennemføres fredning efter naturfredningslovens kapitel III til opfølgning af region- og kommuneplanlægningen og således, at fredningen navnlig skal beskytte fuglelivet og de botaniske værdier i området.

Der findes ud for nogle af bredejendommene ved Arresø en ret betydelig opgrøde, som tilhører staten v/Miljøministeriet. Det er derfor ikke rimeligt, at fredningsområdets grænse mod Arresø forløber i bredejdømmenes matrikulære skel, således som det er bestemt af fredningsnævnet. Fredningen bør på hele strækningen fra Ll. Lyngby kirke til Pøleå omfatte den del af den statsejede Arresø, som til enhver tid er uden vandflade. Beslutningen om denne udvidelse af fredningsområdet med for tiden godt 15 ha er truffet enstemmigt.

Fredningsformålet gør det ikke nødvendigt, at fredningen omfatter den del af Klemmose, som ligger i ejerlavet Meløse By vest for skellet mellem matr.nr. 9 i og matr.nr. 20 h, og som er delvis opdyrket. Beslutningen om at udtage disse arealer af fredningen er truffet enstemmigt.

Fredningsformålet gør det heller ikke nødvendigt, at denne fredning omfatter matr.nr. 10 a Nejede By, Alsønderup, på ca. 0,4 ha (Vittenbjerggård). Arealet vil dermed fortsat være omfattet af fredningskendelsen af 3. november 1950. Beslutningen om at udtage matr. nr. 10 a af den aktuelle fredning er truffet enstemmigt.

I øvrigt tiltræder Overfredningsnævnet enstemmigt den afgrænsning af fredningsområdet, som fredningsnævnet har besluttet, dog at et mindre-

tal på 3 medlemmer har stemt for at udtage matr.nr. 20 Nejede By, Alsønderup, af fredningen i overensstemmelse med ejerens ønske.

Den del af matr.nr. 1 a Ll. Lyngby By, Ll. Lyngby, som ligger i fredningsområdet, og de sønære arealer under matr.nr. 3 d, 4 b, 10 e, 10 f og 10 h sstd. rummer landskabelige og botaniske værdier i en sådan grad, at arealerne bør være i offentligt eje. Det bestemmes derfor, at disse arealer - dog bortset fra 4,4 ha af matr.nr. 1 a, som ejeren vil foretrække at bibeholde - som led i fredningen skal afstås til staten v/Miljøministeriet.

De meget betydelige botaniske interesser, der er knyttet til den nordlige del af Ll. Lyngby mose, må medføre, at disse arealer ikke bør være offentligt tilgængelige. De stiudlæg i den vestlige del af fredningsområdet, som fredningsnævnet har besluttet, og som opfordrer til færdsel på disse botanisk værdifulde arealer, kan derfor ikke tiltrædes. Der bør kun være færdselsret for almenheden ad markvejen fra Ll. Lyngby kirke til umiddelbart efter fredskoven "Lunden" og derfra langs søen mod nord til og i fredskoven "Bjerget", og det må bestemmes, at der uanset naturfredningslovens § 56 ikke er offentlig adgang til de nord og øst for "Bjerget" liggende udyrkede arealer (på fredningskortet betegnet som botanisk interesseområde).

Overfredningsnævnet finder derimod, at beskyttelsen af fuglelivet kan forenes med en færdselsret for almenheden ad en regional hovedsti gennem fredningsområdet iøvrigt og ad eventuelt yderligere stier. Anlægsmyndigheden må til sin tid indgå aftale med de berørte ejere herom eller foretage ekspropriationer. Overfredningsnævnet går ud fra, at sådanne stianlæg i givet fald tilvejebringes under amtsrådets medvirken, og der findes herefter ikke at være tilstrækkelig anledning til at gøre stianlæg afhængig af fredningsnævnets godkendelse. Der er heller ikke tilstrækkelig begrundelse for at kræve fredningsnævnets godkendelse af et eventuelt ændret landsvejsprofil og af eventuelt anlæg af parkeringspladser.

Fredningsnævnets beslutning om udlæg af en sti fra landevejen mellem Annisse og Nejede over matr.nr. 10 i Nejede By, Alsønderup, til høj-

depunktet Vittenbjerg kan heller ikke tiltrædes. Ganske vist er der fra Vittenbjerg en storslået udsigt over Arresø, men der findes andre offentligt tilgængelige højdepunkter ved søen. Endvidere vil stiens udspring i landevejen være trafikalt betænkelig, og stien kan ikke forventes befærdet i større omfang, således som det også er erkendt af Danmarks Naturfredningsforening under sagens behandling for fredningsnævnet. Bekostningen for det offentlige ved at gøre Vittenbjerg offentligt tilgængelig kan derfor ikke forsvares. Når stiudlægget over matr.nr. 10 i således bortfalder, er der ikke baggrund for fredningsnævnets beslutning om offentlig overtagelse af ejendommen matr.nr. 10 i og 10 m. Denne beslutning ophæves derfor.

Om Hillerød Kommunes ejendom ved Pøleåens udmunding bemærkes:

Fredningsbestemmelser i medfør af naturfredningslovens § 18 skal efter lovens § 22, stk. 1, overholdes af alle og enhver. De muligheder for anvendelse af en ejendom, som fremgår af en byplanvedtægt, kan derved begrænses.

Den omhandlede ejendom anvendes delvis som offentligt tilgængeligt opholdsareal med tilhørende parkeringsplads på landevejens vestside. Det findes rimeligt, at fredningen muliggør opførelse af bebyggelse på ejendommen til formål i forbindelse hermed. Hensynet til fuglelivet ved åens udmunding kan dog efter en nærmere vurdering gøre det ønskeligt, at bebyggelsen ikke anbringes i det byggefelt, som er angivet i byplanvedtægten, men nærmere ejendommens sydskel. Der må tillige sikres en udformning af bebyggelsen, som underordner sig de landskabelige hensyn. Den anlagte parkeringsplads er ikke i overensstemmelse med byplanvedtægten, men kan i relation til fredningen accepteres, ligesom det bør overlades til beslutning af kommunen med eventuel nødvendig tilladelse fra amtet som vejmyndighed, hvor eventuelt yderligere fornødne parkeringsmuligheder skal tilvejebringes.

Overfredningsnævnet kan ikke under denne sag vurdere betimeligheden af, om der på kommunens ejendom må etableres de af kommunen ønskede anlæg for kano- og kajaksport. For den statsejede Arresø har Skov- og Naturstyrelsen udfærdiget et regulativ af 12. maj 1989, der til-

sigter en kontrol med den samlede belastning af søen med hensyn til sejlads. Det findes herefter mest hensigtsmæssigt, at spørgsmålet om, hvorvidt de omhandlede anlæg kan tillades etableret på kommunens ejendom, afgøres af Skov- og Naturstyrelsen.

De arealer i fredningsområdet, som har været benyttet til græsning, har efter de foreliggende oplysninger været gødsket i beskedent omfang. Naturfredningsrådet har udtalt, at denne gødskning ikke har haft ugunstig indvirkning på plantelivet. Arealernes afgræsning er ønskelig, og en moderat gødskning må derfor anses som en nødvendighed på de arealer, som på fredningskortet er vist med signatur for "vedvarende græsningsarealer og andre udyrkede arealer". Miljøministeriet må dog som ejer af arealer i det botaniske interesseområde have en naturlig forpligtelse til at påse, at de botaniske værdier på disse arealer bevares.

Forbudet mod at tilføre fredningsområdet yderligere spildevand må udgå, idet spildevandsudledning er tilstrækkeligt reguleret ved miljøbeskyttelsesloven.

Også bestemmelsen om, at fredningsområdet ikke må overflyves af flyvemaskiner af typen Ultralight, må udgå.

Overfredningsnævnet kan tiltræde de fastsatte bestemmelser om fredningsmyndighedernes ret til at udføre naturpleje bortset fra bestemmelsen om, at fældning af løvtræer over 5 meters højde kræver fredningsnævnets godkendelse. Efter de almindeligt gældende regler vil fra 1. januar 1990 Frederiksborg Amtsråd være plejemyndighed for arealer, der ikke ejes af staten, medens staten er plejemyndighed for statsejede arealer. Der er ikke anledning til at ændre denne fordeling af kompetencen til at udføre naturpleje på anden måde, end at staten bør være plejemyndighed også for de ikke-statsejede arealer under matr.nr. 10 a, 10 k, 10 o og 10 p Nejede By, Alsønderup, som ligger mellem landevejen og Arresø.

Der må endvidere med hjemmel i naturfredningslovens § 18, stk. 4, pålægges Miljøministeriet en pligt til snarest at udføre de arbejder,

som er nødvendige for, at der tilvejebringes udsigter over søen fra den nævnte landevejsstrækning.

Også i øvrigt bør der foretages nogle mindre ændringer af fredningens indhold, og der må som krævet i naturfredningslovens § 18, stk. 1, indsættes en bestemmelse, der angiver fredningens formål.

De foranstående beslutninger om fredningens indhold er truffet enstemmigt, dog at et mindretal på 3 medlemmer har stemt for at opretholde forbudet mod gødskning for så vidt angår "vedvarende græsningsarealer og andre udyrkede arealer" i statens eje.

Fredningsbestemmelserne.

Idet Fredningsnævnets afgørelse af 1. februar 1989 ophæves, fastsættes herefter følgende fredningsbestemmelser for det ca. 225 ha store fredningsområde, som er vist på kortet der hører til Overfredningsnævnets afgørelse (fredningskortet), og som omfatter de på vedhæftede fortegnelse anførte matrikelnumre helt eller delvis samt - på den pågældende søbredsstrækning - eksisterende og kommende opgrøde- og andre tilvækstarealer på den umatrikulerede statsejede Arresø:

§ 1. Fredningens formål.

Fredningen har til hovedformål at sikre de botaniske værdier og beskytte fuglelivet i området. Fredningen har tillige til formål at bevare og genskabe de landskabelige kvaliteter i området og at regulere offentlighedens adgang til området under respekt af de biologiske interesser.

§ 2. Bevaring af området.

De fredede arealer skal bevares i deres nuværende tilstand.

Der må således bl.a. ikke foretages terrænændringer eller æn-

dringer af den hidtidige anvendelse af arealerne, og der må ikke opføres bebyggelse eller foretages tilplantning, medmindre en sådan tilstandsændring er tilladt i de følgende bestemmelser, tillades ved en dispensation efter § 13 eller sker med hjemmel i § 10 om naturpleje.

§ 3. Terrænændringer.

Som anført i § 2 må der ikke foretages terrænændringer. Der må således ikke udnyttes forekomster i jorden, heller ikke ved tørveskæring, og der må ikke foretages opfyldning, planering eller afgravning. Jorddiger må dog vedligeholdes og reetableres.

§ 4. Afvanding.

Der må ikke foretages foranstaltninger, der tilsigter yderligere afvanding af området. Eksisterende grøfter og afvandingskanaler må således ikke uddybes eller på anden måde udvides, men fredningen er ikke til hinder for sædvanlig oprensning. Eksisterende dræn må vedligeholdes, men må ikke omlægges, medmindre det tillades ved en dispensation efter § 13.

§ 5. Beplantning.

Der må ikke plantes træer eller buske uden for arealer, der allerede er tilplantet, og uden for haver.

Fredskovsarealerne "Lunden" og "Bjerget" på matr.nr. 1 a L1. Lyngby By, L1. Lyngby, må ikke renafrives, og gentilplantning må kun ske med løvtræer.

§ 6. Veje, stier og parkeringspladser.

Der må ikke anlægges nye veje. Dette forbud gælder ikke veje, der er nødvendige for landbrugsdrift, og som følger det naturlige terræn.

I den del af fredningsområdet, der er vist på fredningskortet som "botanisk interesseområde", må der ikke anlægges stier.

Fredningen er ikke til hinder for anlæg af parkeringspladser.

§ 7. Vandindvinding.

Fredningen er ikke til hinder for, at Københavns Vandforsyning udfører nødvendige foranstaltninger for at udnytte den vandindvindingstilladelse, der er knyttet til vandværket ved Slangerup.

§ 8. Arealernes drift iøvrigt.

- a. De arealer, der er vist på fredningskortet med signatur for "opdyrkede arealer", kan fortsat anvendes til sædvanlig landbrugsdrift.
- b. De arealer, der er vist på fredningskortet med signatur for "græsningsarealer, der må omlægges", må ikke opdyrkes, men må i nødvendig udstrækning omlægges med rensningsafgrøder.
- c. De arealer, der er vist på fredningskortet med signatur for "vedvarende græsningsarealer og udyrkede arealer", må hverken opdyrkes eller omlægges med rensningsafgrøder. Arealerne må kun gødskes i det omfang, som er nødvendigt for at muliggøre afgræsning. Der må kun sprøjtes med kemiske bekæmpelsesmidler ved akutte insektangreb på kreaturer og - som led i naturpleje - for at bekæmpe planten Bjørneklo.
- d. Der må ikke oprettes pelsdyr- eller fjerkræfarme, anderier, fasanerier o.lign. eller drivhusgartnerier.
- e. Der må ikke findes oplags- eller lossepladser eller henstilles kasseret materiel, og naturen må heller ikke i øvrigt forurenes ved henlæggelse af affald.

f. Vilde planter må ikke graves op.

§ 9. Bebyggelse og andre konstruktioner og anlæg.

Der må ikke opføres ny bebyggelse, herunder skure, boder og jagthytter, og der må ikke anbringes campingvogne o.lign. Sædvanlige læskure for kreaturer må dog opføres uden for den del af fredningsområdet, der er vist på fredningskortet som "botanisk interesseområde".

Uanset forbudet mod ny bebyggelse må

- a) Hillerød Kommune opføre en indtil 90 m² stor kiosk- og toiletbygning på matr.nr. 10 d, 10 n og 10 o Nejede By, Alsønderup, når fredningsnævnet forinden har godkendt bygningens beliggenhed og ydre fremtræden, og
- b) ejeren af matr.nr. 10 r Nejede By, Alsønderup, udskifte sommerhuset på ejendommen, selv om den nye bebyggelse bliver noget større end den eksisterende. Opmærksomheden henledes på, at en sådan udskiftning af huset nødvendiggør tilladelse efter by- og landzone-loven.

Der må heller ikke etableres andre faste konstruktioner og anlæg end bygninger. Eksempelvis må der ikke anbringes plankeværker eller andre faste hegn, opstilles tårne, master, skydeplatforme eller vindmøller, ligesom der ikke må etableres motorbaner eller skydebaner. Der må heller ikke føres luftledninger hen over fredningsområdet.

Fredningen er ikke til hinder for opsætning af sædvanlige kreaturhegn, men der må ikke opsættes vildtheqn.

§ 10. Naturpleje.

På de arealer, der er vist på fredningskortet med signaturer for

"græsningsarealer, der må omlægges" og "vedvarende græsningsarealer og udyrkede arealer", og som ikke ejes af staten, har efter 1. januar 1990 Frederiksborg Amtsråd ret til at lade foretage naturpleje til opfyldelse af fredningens formål, herunder ved afgræsning, slåning og fjernelse af selvsåede træer og buske. Det er dog en betingelse, at ejeren af arealet ikke selv foretager den nødvendige pleje, samt at den pågældende plejeforanstaltning er tiltrådt af ejeren eller - i mangel af sådan enighed - er godkendt af fredningsnævnet.

På matr.nr. 10 n, 10 o og 10 k Nejede By, Alsønderup, og de dele af matr.nr. 10 a og 10 p sstd., som ligger mellem Arresø og landevejen, tilkommer plejeretten efter stk. 1 dog Miljøministeriet.

Det pålægges Miljøministeriet snarest muligt at udføre de arbejder på arealerne mellem søen og landevejen, som er nødvendige for, at der tilvejebringes udsigter fra vejen over søen, og derefter ved nødvendig pleje opretholde disse udsigter. Foranstaltningerne kan udføres uden forudgående forelæggelse for ejeren eller fredningsnævnet.

Det pålægges endvidere Miljøministeriet under forvaltningen af de statsejede arealer i den del af fredningsområdet, der er vist på fredningskortet som "botanisk interesseområde", at drage omsorg for, at de botaniske værdier bevares.

§ 11. Offentlighedens adgang.

Den ret til færdsel og ophold på udyrkede arealer, som tilkommer offentligheden efter reglerne i naturfredningslovens § 56, udvides og begrænses således:

Offentligheden har ret til at færdes til fods på den strækning, som er vist på fredningskortet med særlig signatur herfor.

Offentligheden har ikke ret til at færdes i den del af fredningsområdet, der er vist på fredningskortet som "botanisk interesseområde". Det pålægges Miljøministeriet at foretage skiltning herom på passende steder.

§ 12. Afståelser.

- a. Den del af matr.nr. 1 a Ll. Lyngby By, Ll. Lyngby, som er beliggende i fredningsområdet, dog bortset fra det østligste af de arealer, der ligger syd for den private fællesvej over ejendommen og matr.nr. 4 a sstd., d.v.s. ialt ca. 25,4 ha, afstås til staten v/Miljøministeriet med følgende begrænsning:

Staten respekterer indtil 1. marts 1992 vederlagsfrit den mellem den hidtidige ejer og landmand Erik Hansen, Skævinge, indgåede forpagtningskontrakt af 10. januar 1984.

Afståelsen anses i økonomisk henseende for at være sket pr. datoen for Overfredningsnævnets afgørelse. Udstykning sker ved Miljøministeriets foranstaltning og på statens bekostning. Den hidtidige ejer betaler ejendomsskatter vedrørende det afståede indtil førstkommende selvstændige vurdering af arealet.

De servitutter og andre byrder, der er tinglyst på ejendommen før den 24. september 1989 og vedrører det afståede, oprettholdes. Alle øvrige rettigheder til eller over det afståede bortfalder, jf. naturfredningslovens § 22, stk. 2.

- b. Matr.nr. 3 d Ll. Lyngby By, Ll. Lyngby, ifølge tingbogen på 9,6 ha, afstås til staten v/Miljøministeriet med følgende begrænsning:

Den hidtidige ejer Ulla Grønholm Meldgaard har ret til i 10 år fra datoen for Overfredningsnævnets afgørelse vederlagsfrit at benytte arealet til jagt. Jagtretten kan kun udøves af Ulla Grønholm Meldgaard og husstand og omfatter ikke jagt på gæs.

Afståelsen anses i økonomisk henseende for at være sket pr. datoen for Overfredningsnævnets afgørelse. Udstykning sker ved Miljøministeriets foranstaltning og på statens bekostning. Den hidtidige ejer betaler ejendomsskatter vedrørende det afståede indtil førstkommande selvstændige vurdering af arealet.

De servitutter og andre byrder, der er tinglyst på ejendommen før den 24. september 1989 og vedrører det afståede, opretholdes. Alle øvrige rettigheder til eller over det afståede bortfalder, jf. naturfredningslovens § 22, stk. 2.

c. Matr.nr. 4 b Ll. Lyngby By, Ll. Lyngby, ifølge tingbogen på 4,28 ha, afstås til staten v/Miljøministeriet med følgende begrænsning:

Den hidtidige ejer Arne Hansen har ret til i 10 år fra datoen for Overfredningsnævnets afgørelse vederlagsfrit at benytte arealet til jagt. Jagtretten kan kun udøves af Arne Hansen og husstand og omfatter ikke jagt på gæs.

Afståelsen anses i økonomisk henseende for at være sket pr. datoen for Overfredningsnævnets afgørelse. Udstykning sker ved Miljøministeriets foranstaltning og på statens bekostning. Den hidtidige ejer betaler ejendomsskatter vedrørende det afståede indtil førstkommande selvstændige vurdering af arealet.

De servitutter og andre byrder, der er tinglyst på ejendommen før den 24. september 1989 og vedrører det afståede, opretholdes. Alle øvrige rettigheder til eller over det afståede bortfalder, jf. naturfredningslovens § 22, stk. 2.

d. Matr.nr. 10 e, 10 f og 10 h Ll. Lyngby By, Ll. Lyngby, ifølge tingbogen på ialt 2,1 ha, afstås til staten v/Miljøministeriet med følgende begrænsning:

Den hidtidige ejer Svend Aage Jensen har ret til i 10 år fra datoen for Overfredningsnævnets afgørelse vederlagsfrit at

benytte arealet til jagt. Jagtretten kan kun udøves af Svend Aage Jensen og husstand og omfatter ikke jagt på gæs.

Afståelsen anses i økonomisk henseende for at være sket pr. datoen for Overfredningsnævnets afgørelse. Udstykning sker ved Miljøministeriets foranstaltning og på statens bekostning. Den hidtidige ejer betaler ejendomskatter vedrørende det afståede indtil førstkommende selvstændige vurdering af arealet.

De servitutter og andre byrder, der er tinglyst på ejendommen før den 24. september 1989 og vedrører det afståede, opretholdes. Alle øvrige rettigheder til eller over det afståede bortfalder, jf. naturfredningslovens § 22, stk. 2.

§ 13. Dispensationer.

En dispensation fra bestemmelserne i §§ 2-11 kan meddeles efter reglerne i naturfredningslovens § 34, hvis det ansøgte ikke vil komme i strid med fredningens formål.

§ 14. Ophævelse af ældre fredninger.

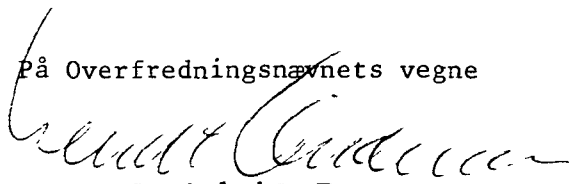
Følgende fredningskendelser ophæves i den angivne udstrækning:

- 1) Overfredningsnævnets kendelse af 3. november 1950 om fredning af arealer i Nejede for alle af kendelsen omfattede arealer bortset fra matr.nr. 10 a Nejede By, Alsønderup.
- 2) Fredningsnævnets kendelse af 19. december 1949 om fredning af omgivelser til Ll. Lyngby kirke for så vidt angår det areal af matr.nr. 1 a Ll. Lyngby By, Ll. Lyngby, som er omfattet af nærværende fredningsafgørelse.

Overfredningsnævnet har ved anden afgørelse af dags dato fastsat det samlede erstatningsbeløb i anledning af fredningen til 928.725 kr., hvortil kommer omkostningsbeløb og renter. Af disse beløb udreder staten 90 %. Ifølge bestemmelserne i naturfredningslovens § 33 er

fredningens gennemførelse herefter afhængig af, at Folketingets finansudvalg giver tilslutning til erstatningens udbetaling.

På Overfredningsnævnets vegne

Bendt Andersen
overfredningsnævnets formand

/bop

F O R T E G N E L S E

over ejendomme, der helt eller delvis er omfattet af Overfredningsnævnets afgørelse af 17. november 1989 om fredning af et område ved Arresø mellem Lille Lyngby og Pøleåen i Skævinge og Hillerød Kommuner, Frederiksborg Amt. (sag nr. 2753/89).

Den umatrikulerede Arresø (ejet af staten v/Miljøministeriet).

Af Ll. Lyngby By, Ll. Lyngby:

Matr.nr. 1 a, 3 d, 4 a, 4 b, 4 c, 4 d, 5 a, 6 a, 6 b, 7 a, 8 a, 8 c, 9 a, 9 b, 9 c, 9 d, 10 c, 10 e, 10 f, 10 h, 11 b.

Af Meløse By, Ll. Lyngby:

Matr.nr. 5 c, 6 e, 9 o, 13 e, 18 a, 18 b, 18 d, 18 g, 20 h, 57.

Af Nejede By, Alsønderup:

Matr.nr. 1 a, 7, 8 a, 8 c, 8 d, 8 g, 8 k, 8 l, 8 m, 9 b, 9 fb, 10 d, 10 g, 10 i, 10 k, 10 l, 10 m, 10 n, 10 o, 20.

F O R T E G N E L S E

over matrikelnumre, hvorpå ældre fredninger ophæves.

- 1) Overfredningsnævnets kendelse af 3. november 1950 om fredning af arealer i Nejede ophæves på følgende matr.nr. af Nejede By, Alsønderup:

1 a, 10 d, 10 g, 10 i, 10 k, 10 l, 10 m, 10 n og 10 o, således at fredningskendelsen kun hviler på matr.nr. 10 a.

- 2) Fredningsnævnets kendelse af 19. december 1949 om fredning af omgivelser til Ll. Lyngby Kirke ophæves for så vidt angår det areal af matr.nr. 1 a Ll. Lyngby By, som er omfattet af nærværende fredningsafgørelse.

Overfredningsnævnets afgørelse

af 17. november 1989

om erstatning i anledning af fredningen af et område ved Arresø mellem Lille Lyngby og Pøleå i Skævinge og Hillerød Kommuner, Frederiksborg Amt (sag nr. 2753/89).

Fredningsnævnet for Frederiksborg Amts Nordlige Fredningskreds har ved en afgørelse af 1. februar 1989 afgjort erstatningsspørgsmålene i anledning af den samtidig besluttede fredning af et ca. 215 ha stort område ved den sydøstlige bred af Arresø, herunder Ll. Lyngby mose. Erstatning er tilkendt ejerne af de 41 ejendomme (løbenumre), som helt eller delvis er omfattet af fredningen, med ialt 3.063.600 kr. med renter fra 1. februar 1989, heraf 2.500.000 kr. med renter for afståelse af ejendommen matr.nr. 10 i og 10 m Nejede By, Alsønderup.

Fredningsnævnets afgørelse er forelagt Overfredningsnævnet til efterprøvelse i medfør af naturfredningslovens § 25. Erstatningsfastsættelsen er tillige påklaget til Overfredningsnævnet af ejerne af 23 ejendomme i privat eje, Ll. Lyngby Sogns Menighedsråd og Hillerød Byråd.

Det fremgår af fredningsnævnets afgørelse, at erstatning - bortset fra erstatningen for afståelse - er tilkendt på grundlag af følgende tak-

ster: 500 kr. pr. ha omfattet af naturfredningslovens § 47 a (sø- og åsø- og beskyttelseslinien) og/eller lovens § 43 b (fejlcitering for § 43 om moser), 2.000 kr. pr. ha opdyrket areal, 4.000 kr. pr. ha for areal, der på fredningskortet er vist med signatur for "vedvarende græsningsarealer og andre udyrkede arealer", og 6.000 kr. pr. ha for areal, der på fredningskortet er vist med signatur for "græsningsarealer, der må omlægges". Der er ikke tilkendt erstatning for fredskovpligtig jord. For offentlighedens ret til færdsel på private fællesveje og markveje er tilkendt 10 kr. pr. løbende meter.

Nordsjællands Landboforening har for 20 af de private ejere og menighedsrådet påstået erstatningen vedrørende "vedvarende græsningsarealer og andre udyrkede arealer" og "græsningsarealer, der må omlægges" forhøjet til henholdsvis 12.000 og 9.000 kr. pr. ha og erstatningen vedrørende områder omfattet af naturfredningslovens § 43 forhøjet til 1.000 kr. pr. ha. Landboforeningen har endvidere påstået arealerne, der er omfattet af naturfredningslovens § 47 a, erstattet uden hensyn til sø- og åbeskyttelseslinien.

Landboforeningen har herved navnlig henvist til, at græsningsarealerne ikke må tilplantes, og at forbudet mod gødskning på "vedvarende græsningsarealer og andre udyrkede arealer" gør disse arealer stort set uanvendelige til græsning og høslet. Da naturfredningslovens § 47 a ikke forbyder opdyrkning og gødskning, er der ikke grundlag for at fastsætte en lavere erstatning for arealer omfattet af denne lovbestemmelse.

Landboforeningen har tillige gjort gældende, at der forekommer fejl i arealspecifikationerne, og at erstatningen i enkelte tilfælde er tilkendt forkerte ejere.

Ejeren af ejendommen under lb.nr. 9, Peter Anders Nielsen, har v/revi-sionsfirmaet P. Richelsen påstået arealet - matr.nr. 4 d L1. Lyngby By, L1. Lyngby - overtaget af det offentlige for 110.000 kr., idet fredningen gør arealet værdiløst for ham, eller erstatningen forhøjet med udgangspunkt i en tilintetgjort jagtret, som ved udleje kunne indbringe 9.000 kr. pr. år.

Ejeren af ejendommen under lb.nr. 40, Ole Kai Christensen, har v/landsretssagfører Rudolf Sand gjort gældende, at erstatningen vedrørende en del af hans ejendom fejlagtigt er tilkendt ejeren af ejendommen under lb.nr. 38.

Hillerød Byråd har vedrørende de af Hillerød Kommune ejede ejendomme under lb.nr. 39 påstået kommunen tilkendt en erstatning på 500.000 kr., såfremt fredningen vil forhindre en arealudnyttelse i overensstemmelse med kommunens byplanvedtægt nr. 52 for et område ved Arresø.

I sagens behandling har deltaget samtlige Overfredningsnævnets 11 medlemmer.

Overfredningsnævnet skal enstemmigt udtale:

Ved anden afgørelse af d.d. har Overfredningsnævnet tiltrådt den omhandlede fredning med en del ændringer. Nogle arealer i privat eje er udgået af fredningen, og blandt ændringerne iøvrigt skal særligt fremhæves, at fredningen nu ikke indebærer afståelse af ejendommen matr.nr. 10 i og 10 m Nejede By, Alsønderup (lb.nr. 35), men i stedet afståelse af matr.nr. 3 d Ll. Lyngby By, Ll. Lyngby (lb.nr. 4), matr.nr. 4 b sstd. (lb.nr. 8), matr.nr. 10 e, 10 f og 10 h sstd. (lb.nr. 6) og en del af matr.nr. 1 a sstd. (lb.nr. 1). Endvidere giver fredningen ret til gødskning af de "vedvarende græsningsarealer og andre udyrkede arealer" i det omfang, som er nødvendigt for at muliggøre afgræsning, og alle af de af fredningsnævnet bestemte stiudlæg over arealer i privat eje er opgivet.

På det således foreliggende grundlag findes fredningen ikke at være særligt tyngende for de ejere, som ikke er tilpligtet at afstå areal. Det må således lægges til grund for erstatningstilkendelsen, at fredningen ikke er til hinder for en fortsættelse af den hidtidige arealanvendelse, og at alene forbudet mod tilplantning vil kunne hindre en i øvrigt lovlig arealudnyttelse. Som følge af jordbundsforholdene og

arealernes størrelse og beliggenhed er forbudet mod tilplantning imidlertid uden større praktisk betydning for de allerfleste arealer i fredningsområdet. Heller ikke forbudet mod sprøjtning kan tillægges væsentlig værdiforringende betydning.

Der findes herefter at være ydet fuld erstatning i anledning af fredningen, når erstatning tilkendes efter følgende principper:

For de arealer i privat eje og under lb.nr. 1, som ikke skal afstås til staten, fastsættes erstatningen efter en grundtakst på 1.000 kr. pr. ha. For arealer, der er omfattet af naturfredningslovens § 47 a (sø- og åbeskyttelseslinien), nedsættes grundtaksten dog til 500 kr. pr. ha. Et mindretal på ét medlem har stemt for, at der ikke kan tilkendes erstatning overhovedet vedrørende de sidstnævnte arealer.

For arealer, der er vist på fredningskortet med signatur for "vedvarende græsningsarealer og andre udyrkede arealer", tilkendes yderligere 500 kr. pr. ha, dog kun 250 kr. pr. ha omfattet af naturfredningslovens § 47 a.

For arealer, der er vist på fredningskortet med signatur for "græsningsarealer, der må omlægges", forhøjes grundtaksten med et tillæg på 1.000 kr. pr. ha, dog kun 500 kr. pr. ha omfattet af naturfredningslovens § 47 a.

For de opdyrkede arealer på ejendommene under lb.nr. 3 og lb.nr. 42 landværts søbeskyttelseslinien forhøjes grundtaksten med et tillæg på henholdsvis 1.000 kr. pr. ha og 2.000 kr. pr. ha.

Uanset foranstående tilkendes der dog ikke erstatning vedrørende arealer, som er omfattet af naturfredningslovens § 43 (vådområder) eller af tidligere fredning.

Hvis erstatningen vedrørende et løbenummer herefter bliver mindre end 1.000 kr., forhøjes erstatningen til dette beløb.

For arealafståelser tilkendes der de nedennævnte beløb.

Da fredningen ikke begrænser udnyttelsen af ejendommen under lb.nr. 27 til vandindvinding, kan der ikke tilkendes Københavns Kommune erstatning, og med de fredningsbestemmelser, der nu er fastsat, kan der heller ikke ydes erstatning til Hillerød Kommune som ejer af ejendommen under lb.nr. 39, der i byplanvedtægt er udlagt til offentlige formål (rekreation).

Efter berigtigelse af fejl og efter stedfundne ejerskifter tilkendes der herefter følgende erstatningsbeløb:

<u>Lb.nr. 1.</u>	Lille Lyngby sogns menighedsråd:		
	for afståelse af areal	500.000 kr.	
	3,7 ha á 2.000 kr.	7.400 kr.	
	0,7 ha á 1.000 kr.	700 kr.	508.100 kr.
		<hr/>	
<u>Lb.nr. 2.</u>	Rasmus Karlsen:		
	1,8 ha á 2.000 kr.	3.600 kr.	
	1,6 ha á 1.000 kr.	1.600 kr.	
	0,6 ha á 0 kr.	0 kr.	5.200 kr.
		<hr/>	
<u>Lb.nr. 3.</u>	Vilhelm Nielsen:		
	1,0 ha á 2.000 kr.	2.000 kr.	
	1,9 ha á 2.000 kr.	3.800 kr.	
	1,3 ha á 1.500 kr.	1.950 kr.	
	3,15 ha á 0 kr.	0 kr.	7.750 kr.
		<hr/>	
<u>Lb.nr. 4.</u>	Ulla Grønholm Meldgaard:		
	for afståelse af areal	150.000 kr.	
	0,9 ha á 2.000 kr.	1.800 kr.	151.800 kr.
		<hr/>	

<u>Lb.nr. 5:</u>	Gunnar Olsen:		
	6,6 ha á 2.000 kr.	13.200 kr.	
	0,8 ha á 1.500 kr.	1.200 kr.	
	0,6 ha á 0 kr.	0 kr.	14.400 kr.
		<hr/>	
<u>Lb.nr. 6.</u>	Svend Aage Jensen:		
	for afståelse af areal		36.000 kr.
<u>Lb.nr. 7.</u>	Erna Margrethe Nielsen.		
	8,2 ha á 2.000 kr.	16.400 kr.	
	2,0 ha á 1.500 kr.	3.000 kr.	
	3,7 ha á 0 kr.	0 kr.	19.400 kr.
		<hr/>	
<u>Lb.nr. 8.</u>	Arne Hansen:		
	for afståelse af areal		75.000 kr.
<u>Lb.nr. 9.</u>	Anders Nielsen:		
	1,8 ha á 1.500 kr.	2.700 kr.	
	1,4 ha á 0 kr.	0 kr.	2.700 kr.
		<hr/>	
<u>Lb.nr. 10.</u>	Arne Larsen:		
	1,1 ha á 1.500 kr.		1.650 kr.
<u>Lb.nr. 11.</u>	Niels Torben Jensen:		
	10,2 ha á 2.000 kr.	20.400 kr.	
	0,3 ha á 1.500 kr.	450 kr.	
	2,1 ha á 1.000 kr.	2.100 kr.	
	0,3 ha á 0 kr.	0 kr.	22.950 kr.
		<hr/>	
<u>Lb.nr. 12.</u>	Erik Bent Larsen:		
	1,4 ha á 2.000 kr.	2.800 kr.	
	0,8 ha á 1.000 kr.	800 kr.	3.600 kr.
		<hr/>	

<u>Lb.nr. 13.</u>	Hardy Østergaard og Agnethe Jensen, som nye ejere til lige deling: 2,8 ha á 1.500 kr.		4.200 kr.
<u>Lb.nr. 14.</u>	Jens Andersen: 1,7 ha á 2.000 kr.		3.400 kr.
<u>Lb.nr. 15.</u>	K.F.H. Mikkelsen og Anne Marie Mikkelsen til lige deling: 1,4 ha á 2.000 kr. 1,9 ha á 1.500 kr. 0,2 ha á 750 kr.	2.800 kr. 2.850 kr. 150 kr.	5.800 kr.
<u>Lb.nr. 16.</u>	Knud Kruse Oksbjerg: 3,1 ha á 2.000 kr. 1,9 ha á 1.500 kr. 0,1 ha á 1.000 kr. 0,5 ha á 750 kr. 1,4 ha á 0 kr.	6.200 kr. 2.850 kr. 100 kr. 375 kr. 0 kr.	9.525 kr.
<u>Lb.nr. 17.</u>	Else Betty Hansen, Søren Lundberg, Anett Lundberg og Jørgen Hansen til lige deling: 0,5 ha á 2.000 kr. 0.1 ha á 1.000 kr.	1.000 kr. 100 kr.	1.100 kr.
<u>Lb.nr. 18-20.</u>	Udgået af fredningen.		
<u>Lb.nr. 21.</u>	Inger Meldgaard: Mindstebeløbet på		1.000 kr.

Lb.nr. 22. Udgået af fredningen.

Lb.nr. 23. Aksel Hansen:

1,3 ha á 2.000 kr.	2.600 kr.	
0,4 ha á 1.000 kr.	400 kr.	3.000 kr.
	<hr/>	

Lb.nr. 24. Udgået af fredningen.

Lb.nr. 25. Robert Pedersen:

1,7 ha á 2.000 kr.	3.400 kr.	
1,1 ha á 1.000 kr.	1.100 kr.	
1,2 ha á 0 kr.	0 kr.	4.500 kr.
	<hr/>	

Lb.nr. 26. Mads Farstrup

som ny ejer:

0,3 ha á 2.000 kr.	600 kr.	
0,8 ha á 1.000 kr.	800 kr.	1.400 kr.
	<hr/>	

Lb.nr. 27. Københavns Vandforsyning:

0 kr.

Lb.nr. 28. Gert Brunholm Jensen:

5,0 ha á 2.000 kr.	10.000 kr.	
0,7 ha á 0 kr.	0 kr.	10.000 kr.
	<hr/>	

Lb.nr. 29. Lars Erik Mathiesen:

3,7 ha á 2.000 kr.	7.400 kr.	
1,0 ha á 0 kr.	0 kr.	7.400 kr.
	<hr/>	

Lb.nr. 30. Eva Arnhild:

1,0 ha á 2.000 kr.	2.000 kr.	
1,5 ha á 0 kr.	0 kr.	2.000 kr.
	<hr/>	

<u>Lb.nr. 31,</u>	E. og H. Langkjær		
<u>33 og 34.</u>	til lige deling:		
	0,3 ha á 2.000 kr.	600 kr.	
	2,2 ha á 1.000 kr.	2.200 kr.	
	0,8 ha á 0 kr.	0 kr.	2.800 kr.
		<hr/>	
<u>Lb.nr. 32.</u>	Ulla Hansen:		
	Mindstebeløbet på		1.000 kr.
<u>Lb.nr. 35</u>	Ole Kai Christensen:		
<u>og 40.</u>	0,3 ha á 2.000 kr.	600 kr.	
	15,0 ha á 1.000 kr.	15.000 kr.	
	29,8 ha á 0 kr.	0 kr.	15.600 kr.
		<hr/>	
<u>Lb.nr. 36.</u>	Grundejerforeningen		
	Lykkesholm:		
	Mindstebeløbet på		1.000 kr.
<u>Lb.nr. 37.</u>	Georg Sørensen som ny ejer:		
	Mindstebeløbet på		1.000 kr.
<u>Lb.nr. 38.</u>	Ole Finderup Sørensen:		
	Mindstebeløbet på		1.000 kr.
<u>Lb.nr. 39.</u>	Hillerød Kommune		0 kr.
<u>Lb.nr. 41.</u>	Niels Aage Dalsgaard:		
	Mindstebeløbet på		1.000 kr.
<u>Lb.nr. 42.</u>	Ole Winther:		
	0,9 ha á 3.000 kr.	2.700 kr.	
	1,5 ha á 500 kr.	750 kr.	3.450 kr.
		<hr/>	

Erstatningsbeløbene forrentes efter hovedreglen i naturfredningslovens § 19, stk. 4, fra den 1. februar 1989 (datoen for fredningsnævnets afgørelse) - erstatning for arealafståelse dog først fra datoen for Overfredningsnævnets afgørelse. Rentesatsen er 1% højere end den af Danmarks Nationalbank til enhver tid fastsatte diskonto.

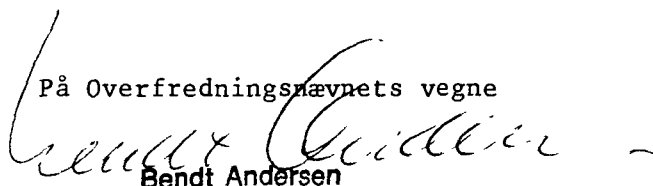
Fredningsnævnet har tilkendt en del ejere godtgørelse for sagkyndig bistand med ialt 110.380 kr. I godtgørelse for sagkyndig bistand under sagens behandling for Overfredningsnævnet tillægges der de ejere, som har været repræsenteret af Nordsjællands Landboforening, et samlet beløb på 12.000 kr., som udbetales direkte til Landboforeningen, og Ole Kai Christensen (lb.nr. 35 og 40) 2.000 kr.

Efter enstemmig beslutning afholdes den samlede erstatning på 928.725 kr. med renter og de tilkendte omkostningsbeløb på ialt 124.380 kr. med 90 % af staten og 10 % af Hovedstadsrådet.

Overfredningsnævnets ovenstående afgørelse af erstatningsspørgsmålene i sagen kan efter reglerne i naturfredningslovens § 30 påklages til Taksationskommissionen vedrørende Naturfredning, Slotsmarken 13, 2970 Hørsholm. Klage kan iværksættes af ejerne, Hovedstadsrådet og Miljøministeriet. Klagefristen er 4 uger fra den dag, afgørelsen er meddelt den pågældende. Størrelsen af de tillagte omkostningsbeløb kan dog ikke påklages, jf. naturfredningslovens § 30, stk. 1.

Det følger af naturfredningslovens § 33, at fredningens gennemførelse er afhængig af, at Folketingets finansudvalg giver tilslutning til erstatningens udbetaling.

På Overfredningsnævnets vegne

Bendt Andersen

overfredningsnævnets formand

bop

FREDNINGSNÆVNET >

År 1989, den 1. februar traf Naturfredningsnævnet for Frederiksberg amts nordlige fredningskreds i sagen

F.S. 130/84

Fredning af et område i
Ll. Lyngby mose m.v. i
Hillerød og Skævinge
kommuner

følgende

A F G Ø R E L S E :

I. Indledning

Ved skrivelse af 27. juli 1984 anmodede Danmarks Naturfredningsforening om, at der for et område beliggende i Hillerød og Skævinge kommuner benævnt Lille Lyngby Mose m.m. blev rejst en fredningssag. I skrivelsen hedder det blandt andet:

"Forslagets område og formål.

Forslaget går ud på, at cirka 235 ha af Ll. Lyngby mose med tilstødende arealer gives en fredningsmæssig sikring, således at de botaniske og ornithologiske interesser, der knytter sig til stedet, beskyttes.

Derudover har fredningsforslaget til formål at bevare områdets landskabelige kvaliteter og give offentligheden adgang til dele af området under hensyntagen til ovenstående formål.

Områdets beskrivelse og motiveringen for fredningen

Ll. Lyngby mose er dannet ovenpå et marint forlandsområde beliggende ud til Arresøen. Størsteparten af området består af kreaturafgræssede engarealer, hvortil der er knyttet betydelige botaniske og ornithologiske interesser.

Inden for mosearealerne findes tørvegrave. Derudover rummer

området nogle mindre tørbundspartier: "Alten" og "Bjerget". Den østligste del af fredningsforslaget består af landbrugsarealer, der tidligere er fredet. Dette område rummer bl.a. en markant lyngklædt bakke, kaldet "Vittenbjerg".

Kyststrækningerne består hovedsagelig af en bræmme med limnisk rørsump. Dele af kystområderne er afgræssede, og spredt i området forekommer der træbevoksninger.

Ll. Lyngby mose er en lokalitet af stor botanisk interesse på grund af dens artsrigdom og dens mangfoldighed af vegetations-elementer langs skalaen fra våd til tør bund med og uden vedplanter.

Som et eksempel på et artsrigt område kan nævnes de centralt placerede kærarealer, der er indhegnede og afgræssede. På denne efterhånden sjældne biotop findes en række sjældne og ualmindelige planter. Den botaniske karakteristik af plantesamfundene går langs skalaen fra ekstremrigkær til overgangsrigkær. Man finder orkideen sumphullåbe knyttet til ekstremrigkæret. I området finder man desuden usædvanlig store forekomster af vibefedt, smalbladet kæruld, kødfarvet gøgeurt, majgøgeurt, liden skjaller, langbladet ranunkel, alm. mjødukt, bukkeblad, engkabbeleje, trævlekrone, kragefod, kærsvovlrod, vandmynte, leverurt, hjortetrøst og tormentil.

En særlig sjælden plante, der findes i Ll. Lyngby mose er pukellåben. En orkide, der kun findes på 8 lokaliteter i landet, og hvor denne lokalitet er den tredje største. Ll. Lyngby mose er iøvrigt nævnt i Palle Gravesens foreløbige oversigt over botaniske lokaliteter, som er udgivet af Fredningsstyrelsen i 1979

.....
Ll. Lyngby mose danner sammen med Pøle å-området og den tilstødende del af Arresø et af de i ornithologisk henseende vigtigste vådområder i Nordsjælland. Områdets ornithologiske værdi er betinget af dets beliggenhed ned til søen samt af den udstrakte kreaturafgræsning af de bagved liggende engarealer. Disse karakteristiske træk er medvirkende til forekomsten af flere forskellige, mindre almindelige, fuglearter i området.

Af sjældne ynglefugle kan nævnes pungmejse, græshoppesanger og drosselrørsanger, rørhøg, atlingand og grågæs.

Langs indersiden af det nordøstligste rør- og pilesumpområde er anlagt en vold og etableret et pumpehus.

Motiveringen for at frede Ll. Lyngby mose m.v. skal ses ud fra ønsket om at sikre denne i såvel botanisk som ornithologisk henseende værdifulde lokalitet samt at sikre landskabsbilledets varierede struktur. Det er således af væsentlig betydning for såvel plante- som dyrelivet i mosen, at der ikke sker yderligere ændring af arealerne som følge af f.eks. opdyrkning eller tilplantning. Det er endvidere af betydning, at arealerne til stadighed afgræsses, samt at der ikke sker yderligere tilgroning eller udtørring af disse.

Frednings- og byplanmæssige forhold

Arealerne er delvist omfattet af naturfredningslovens byggelinier.

Arealerne er beliggende i landzone, dog er matr. nr. 10 d, 10 n og 10 o Nejede by, Alsønderup, beliggende i byzone og omfattet af byplanvedtægt nr. 52 for et område ved Arresø. Ifølge byplanvedtægten kan arealerne anvendes til offentlige formål. Den nordligste del af arealerne er fredet ved Overfredningsnævnets kendelse af 3. november 1950.

En mindre del af matr. nr. 1a Ll. Lyngby by er beliggende inden for de kirkefredede arealer ved Ll. Lyngby kirke (kendelse af 19. december 1949).

En del af Ll. Lyngby mose består af vådområder, der er omfattet af naturfredningslovens § 43.

For ejendommen lb.nr. 36, matr. nr. 9 fb Nejede by, Alsønderup, er der tinglyst en deklaration (19.3.1964) med påtegning af 1.5.1965, vedrørende arealets udseende og benyttelse."

Efter at nævnet har bekendtgjort fredningsforslaget, og efter at der har været afholdt forhandling med de af forslaget berørte

lodsejere og myndigheder, har Danmarks Naturfredningsforening ved skrivelse af 17. marts 1986 nedlagt følgende fredningspåstand:

A. Fredningens formål

Fredningen har til formål at bevare de betydelige biologiske og landskabelige interesser i området og at sikre, at offentlighedens adgang til arealerne sker i overensstemmelse med ovennævnte bevaringsformål.

Bestemmelser vedr. arealernes benyttelse

1. Arealerne må ikke yderligere opdyrkes. Det skal være tilladt at omlægge arealer, der på kortbilaget er angivet som "Græsningsarealer, der må omlægges". Arealer, der på kortbilaget er angivet som "græsningsarealer og andre udyrkede arealer", må ikke omlægges. Opdyrkede arealer må overgå til vedvarende græsningsarealer.
2. Arealerne må ikke yderligere afvandes. Det skal dog være tilladt at oprense eksisterende dræn og grøfter. Etablering af nye grøfter, nye dræn eller omlægning af eksisterende dræn og grøfter kræver fredningsnævnets tilladelse.
3. Tilplantning med træer og buske uden for arealer, der er tilplantede og uden for havearealer, må ikke finde sted. Bestemmelsen omfatter også tilplantning med pyntegrønt eller juletræer.
Det skovbevoksede areal på matr. nr. 9 fb Nejede by, Alsønderup, og de skovbevoksede arealer, der benævnes som Lunden og Bjerget på matr. nr. 1 a Ll. Lyngby, skal opretholdes.
De løvtræsbevoksede arealer skal opretholdes med løvtræer. Driften skal foregå ved plukhugst.
Fredningen skal ikke være til hinder for, at en del af beplantningen langs vejen fra Nejede til Annisse holdes nede, således at udsigten over Arresø forbedres.
4. Ændringer i terrænet, herunder udnyttelse af forekomster i jorden samt opfyldning og planering er ikke tilladt. Det skal dog være tilladt at vedligeholde eksisterende

jorddiger.

5. Der må ikke etableres faste konstruktioner og anlæg. Således må arealerne f.eks. ikke benyttes til flyveplads, oplags- eller losseplads, motorbane, skydebane, bilophugningsplads o.lign.
6. Arealerne må ikke benyttes til henkastning af affald.
7. Veje og stier må ikke anlægges. Det skal dog være tilladt at etablere de for landbrugsdriften nødvendige markveje, der følger terrænet.
Derudover skal det være tilladt at etablere en natursti, der bl.a. har til formål at forbinde eksisterende stier. Et eventuelt stiforslag skal forelægges fredningsnævnet til godkendelse.
Endvidere kan der, under forudsætning af at værdifulde naturmæssige interesser ikke trues, etableres en regional sti. Et eventuelt projekt skal forelægges fredningsnævnet til godkendelse.
Den offentlige vej fra Nejede til Alsønderup skal kunne vedligeholdes som hidtil.
8. Der må ikke foretages foranstaltninger i området, hvorved der tilføres området yderligere spildevand.
9. De på kortbilaget angivne arealer benævnt som "vedvarende græsningsarealer og andre udyrkede arealer" må ikke gødskes eller sprøjtes med kemiske bekæmpelsesmidler. Det skal dog være tilladt at bekæmpe bjørneklo i forbindelse med naturplejen.
10. Opgravning af planter er ikke tilladt, jfr. dog pkt. E. Bestemmelsen gælder ikke for landbrugsafgrøder.
11. Fredningen er ikke til hinder for, at Københavns Vandforsyning foretager de dispositioner, der anses for nødvendige for at sikre og bevare den til vandværket ved Slingerup benyttede vandindvindingstilladelse. Såfremt sådanne dispositioner måtte kræve nævnets tilladelse, forudsættes det, at sagen forelægges for nævnet, forinden de eventuelle arbejder iværksættes.

C. Bestemmelser vedr. bebyggelse

1. Arealerne må ikke bebygges. Det skal dog være tilladt at udføre om- eller tilbygninger til eksisterende bygninger. Sådanne skal forelægges fredningsnævnet til godkendelse. Derudover skal det være tilladt at opføre bygninger, der er nødvendige i forbindelse med den eksisterende landbrugsvirksomhed, når de opføres i umiddelbar tilknytning til ejendommens nuværende bygninger. Udformningen og placeringen af om- eller tilbygninger og nye landbrugsbygninger skal godkendes af fredningsmyndighederne.
2. Etablering af pelsdyr- og fjerkræfarme, anderier, fasanerier samt drivhusgartnerier m.v. er ikke tilladt.
3. Opstilling af boder, skure, campingvogne, vindmøller, tårne, skydeplatforme, skæmmende indretninger o.lign. er ikke tilladt. Det skal dog være tilladt at opstille læskure for kreaturer.
4. Der må ikke opstilles master eller transformerstationer i området eller føres luftledninger henover det fredede areal.
5. Med undtagelse af nødvendige kreaturhegn må hegn ikke opsættes. Det er således ikke tilladt at etablere vildtheqn, ligesom der ikke må opsættes plankeværkslignende hegn.

D. Bestemmelser vedr. offentlighedens adgang til de fredede arealer

Offentligheden skal have ret til at færdes til fods på de på kortbilaget med særlig signatur angivne veje/stier. Offentligheden har endvidere ret til at færdes i området i overensstemmelse med naturfredningslovens generelle regler herom.

Fredningsnævnet kan dog, såfremt offentlighedens færdsel vil være en trussel imod de særlige biologiske interesser i området, begrænse offentlighedens færdsel inden for arealerne.

E. Bestemmelse vedr. naturpleje

På de fredede arealer skal fredningsmyndighederne efter forelæggelse for ejerne og uden udgift for disse have mulighed for at foranledige særlige plejeforanstaltninger for at bevare arealernes fredningsmæssige værdi.

F. Ophævelse af eksisterende deklARATIONER

Overfredningsnævnets kendelse af 3. november 1950 vedrørende ejendommene matr. nr. 9b, 10 i, 10 m, 10 l, 10 a, 10 d, 10 k, 10 n, 10 o, 10 p, 10 q, 10 r, 10 s, 10 t og 10 q ophæves.

Fredningsdeklaration tinglyst den 19.3.1964 ophæves for så vidt angår ejendommen matr. nr. 9 fb Nejede by, Alsønderup.

I skrivelse af 29. juni 1987 har Danmarks Naturfredningsforening som resultat af en den 3. juni 1987 foretaget besigtigelse nedlagt påstand om, at det fredede areal udvides med matr. nr. 20 Nejede by, Alsønderup, tilhørende Ole Erik Winther, Nejedevej 40, Hillerød, idet foreningen gør gældende, at den omhandlede ejendom indgår i en helhed med fredningsarealerne nord og syd for ejendommen, og at det er hensigtsmæssigt, at arealerne langsigtet beskyttes af de samme generelle bestemmelser som det øvrige fredningsområde.

I skrivelse af 17. august 1987 har Nordsjællands Landboforening for Ole Erik Winther protesteret mod en udvidelse af fredningspåstanden, således at denne også omfatter matr. nr. 20 Nejede by, Alsønderup, idet man har anført, at Danmarks Naturfredningsforenings begrundelse for også at inddrage denne ejendom ikke er i overensstemmelse med fredningens formål.

Efter det endelige fredningsforslag omfatter sagen herefter følgende ejendomme/ejere/arealer:

lb.nr.	ejer	matr.nr. ejerlav	ønskes ca.ha	fredet antal lodder	§ 47a	§ 43	§ 47	tidligere fredet	anmærk- ninger
1.	Præstelønningskassen	del af 1 a Ll. Lyngby	29,8	2	21,8		7.2	fr.nævnsk. 19/12-49	fredskov
2.	Rasmus og Johanne Karlsen	del af 4a smst.	4,0	1	1,5		2,1		landbrug
3.	Vilhelm Nielsen	del af 5a smst.	7,5	1			2,6		landbrug
4.	Ulla Grønholm	3 d smst. og del af 18 b Meløse By, Ll. Lyngby	8,6 0,9	1 1	7,9		0,05		landbrug do
5.	Gunnar Olsen	del af 6 a, Ll. Lyngby og 6b smst.	7,4 0,6	1 1					landbrug do
6.	Svend Aage Jensen	10 e 10 f 10 h smst	0,8 0,8 0,4	1 1 1	0,1 0,2 0,1				landbrug
7.	Erna Nielsen	10 c Ll. Lyngby By del af 7 a smst.	5,5 8,4	1 2					landbrug do
8.	Arne Hansen	4 b smst.	3,8	1	1,7				landbrug

1
∞
1

lb.nr.	ejer	matr.nr. ejerlav	ønskes ca. ha	fredet antal lodder	§ 47a	§ 43	§ 47	tidl. fredet	anmærk-
9.	Anders Nielsen	4 d Ll.Lyngby By, Ll. Lyngby	3,2	1	1,3				
10.	Arne Larsen	4 c smst.	1,1	1					landbrug
11.	Niels Torben Jensen	del af 8c og del af 8a smst	5,6 7,1	1 1	2,1				landbrug do
12.	Erik Bent Larsen	9d smst.	2,2	1	0,8				
13.	Alex Richard Hansen	9c smst.	2,8	1					
14.	Jens Andersen	9b smst.	1,7	1					landbrug
15.	Karl Frede Hinsch Mikkelsen og Anne Mikkelsen	del af 9a smst.	4,4	1					landbruag
16.	Knud Kruse Oksbjerg	11b smst. del af 18a Meløse By, Ll.Lyngby	3,8 3,2	1 1					landbrug landbrug
17.	Else Hansen, Jørgen Hansen Søren og Anett Lund- berg	13 f del af 4m og -9 o smst	0,5 1,3 0,6	1 1 1					landbrug do do
18.	Karen Marie Chri- stensen	del af 16 a smst.	1,6	1					landbrug

1
6
1

lb.nr.	ejer	matr.nr. ejerlav	ønskes ca. ha	fredet antal lodder	§ 47a	§ 43	§ 47	tidl. fredet	anmærk-
19.	Johannes Hansen	19 g og del af 17 l Meløse By	0,6 0,3	1 1					landbrug do
20.	Jørgen Peter Olsen	del af 17 f smst.	0,3	1					landbrug
21.	Inger Meldgaard	14b og del af 18d smst.	1,4 0,3	1 1					landbrug do
22.	Hans Peder Larsen	12c smst.	1,5	1					landbrug
23.	Aksel Hansen	8m og 13e smst.	0,9 1,7	1 1		0,3			landbrug
24.	William Frohn Christensen	9i Meløse by del af 8c og del af 9d smst.	1,0 0,3 0,2	1 1 1					landbrug do do
25.	Robert Pedersen	20 h 5c og del af 6e smst.	1,2 1,2 1,6	1 1 1					landbrug do do
26.	Birger Storr-Hansen	18 g smst.	1,1	1					landbrug
27.	Københavns Vandfor-	del af 57 smst.	0,9	1					
28.	Gert Brunhold Jensen	del af 7 Nejede By, Alsønderup	5,7	1					landbrug
29.	Lars Erik Mathiesen	del af 8a smst.	4,7						landbrug
30.	Eva Arnhild	8d smst.	2,5	1					landbrug
31.	Eva og Hans Peter Langkjær	del af 8 g smst.	0,8	1					landbrug

lb.nr.	ejer	matr.nr. ejerlav	ønskes ca. ha	fredet antal lodder	§ 47a	§ 43	§ 47	tidl. fredet	anmærk-
32.	Ulla Hansen	8 k Nejede By Alsønderup og 8 l smst.	0,9 0,9	1 1					landbrug
33.	Eva og Hans Peter Langkjær	8 m smst.	1,1	1					
34.	Samme	8 c smst.	1,4	1					
35.	Mentovi A/S v/ O.K.Christensen	9 b 10 i og 10 m smst.	15,3 4,5 16,7	2 1 1	4,1 2,0 1,7			OFN-kendel- se 3.11.50 do	
36.	Grundejerforenin- gen Lykkesholm	9 fb smst.	5,8	1	3,8				
37.	Georg Sørensen	10 l smst.	1,1	1				OFN-kendel- se 3.11.50	
38.	Ole Finderup Sørensen	10 a smst.	9,1	3				do	landbrug
39.	Hillerød kommune	10 d 10 k 10 n og 10 o	0,4 0,06 0,6 0,2	1 1 1 1	alt alt alt alt			do do do do	
40.	Ole Kaj Christen- sen	10 p	6,3	2	2,0			do	landbrug
41.	Niels Age Dalsgaard	10 g	1,6	1	1,5			do	landbrug
42.	Ole Erik Winther	20 Nejede							

II. Nævnets behandling af sagen

A. Generelle bemærkninger

Hovedstadsrådet har anbefalet fredningsforslaget, dog således at et regionalt stianlæg skal kunne føres igennem området og således, at der syd for Pøle å kan indpasses et beskedent anlæg til kano- og kajaksport.

Frederiksborg amt har ligeledes anbefalet fredningsforslaget, dog således at der åbnes mulighed for almindelig vedligeholdelse af den gennem området løbende amtsvej, og at der tillige åbnes mulighed for etablering af eventuelle holdepladser m.v. i forbindelse med vejen.

Hillerød kommune har anbefalet forslaget under forudsætning af, at der i forbindelse med fredningens gennemførelse etableres mulighed for oprettelse af et beskedent anlæg til kano- og kajaksport, enten ved kommunens areal, matr. nr. 10 d, 10 n, 10 o Nejede ved Pøleåens udmunding eller på et andet kommunen tilhørende areal matr. nr. 10 k Nejede beliggende syd herfor. Kommunen har alene ønsker om at etablere et særdeles beskedent anlæg bestående af en flydebro, der skal tages op om vinteren, og endvidere nogle mindre træskure til opbevaring af kanoer og kajakker. Arresøens rekreative udnyttelse for borgere i Hillerød kommune er betinget af, at der på et af de to nævnte placeringssteder bliver åbnet adgang til søen. Endvidere er der på en del af kommunens område ved søen, matr. nr. 10 n Nejede ifølge en byplanvedtægt afsat et byggefelt. Det er kommunens ønske, at dette byggefelts bebyggelse ikke bliver hindret af fredningen.

Skævinge kommune har anbefalet forslaget.

Skov- og naturstyrelsen har anbefalet forslaget, men har af hensyn til den sjældne odderbestand udtalt sig imod

etablering af kano- og kajakplads ved søen som af Hillerød kommune foreslået. Skov- og naturstyrelsen har endvidere henstillet, at et eventuelt stianlæg placeres uden for det fredede område eller eventuelt i kanten af området.

Naturfredningsrådet har anbefalet, at fredningen gennemføres og har fremhævet områdets betydning for Nordsjællands stærkt truede odderbestand. Rådet finder, at hensynet til odderen - et af vore mest truede dyr - må veje så tungt, at tilladelse til etablering af kano- og kajakfaciliteter ikke gives - heller ikke på det af Hovedstadsrådets planlægningsafdeling udpegede sted i området syd for Pøle å.

Skovstyrelsen, der er ejer af Arresø, har anbefalet forslaget, men har anført, at Hillerød kommunes planer om etablering af kano- og kajakplads ikke kan støttes. Skovstyrelsen har planer om udarbejdelse af et regulativ for færdsel på søen.

Ll. Lyngby menighedsråd har anbefalet forslaget, såfremt offentlig færdsel på de eksisterende stier fortsat kan finde sted hele året.

Københavns Vandforsyning, der er ejer af ejendommen matr. nr. 57 Meløse by, Ll. Lyngby, som er en del af Æbelholt kildeplads og hvoraf cirka 1 ha berøres af fredningsforslaget, har nedlagt principal påstand om, at Æbelholt kildeplads undtages fra fredningen, og subsidiær påstand om, at fredningsbestemmelserne ikke skal være til hinder for sådanne dispositioner, som af Københavns Vandforsyning måtte anses for nødvendige for at sikre og bevare den til vandværket ved Slangstrup knyttede vandindvindingsstilladelse. Som motivering for den principale påstand anføres, at det pågældende areal, der i sin tid er hvervet ved ekspropriation, henligger som kildeplads med hævertledning og vandindvindingsboringer, idet arealet dels tjener som beskyttelses

område for boringer og dels sikrer den uhindrede adgang til disse, og at det efter sit formål altid må forventes bevaret i alt væsentligt i sin nuværende tilstand, hvorfor en fredning må anses for overflødig.

B. Bemærkninger til enkelte ejendomme og til enkelte punkter i fredningspåstanden

1. Ad ejendommen matr. nr. 4 d Ll. Lyngby (lb.nr. 9)

Ejeren Aksel Nielsen har påstået ejendommen undtaget fra fredningen. Han har til støtte herfor anført, at han gennem 20 år har anvendt arealet til jagt samt til græsning af kreaturer, og p.g.a. fredningsforslaget blev et påtænkt salg i juli 1982 til en køber, der blandt andet ønskede at tilplante de bedst egnede områder med normanngran, umuliggjort.

Hovedstadsrådet har udtalt, at ejendommen ikke bør udtages af fredningen. Halvdelen af ejendommen er omfattet af søbeskyttelseslinie, og de foreslåede fredningsbestemmelser vil ikke ændre ejendommens hidtige benyttelse.

2. Ad ejendommen matr. nr. 16 a Ll. Lyngby (lb.nr. 18)

Ejeren, Karen Marie Christensen har påstået ejendommen undtaget fra fredningen og har til støtte herfor anført, at ejendommen er i fuld kultur og som sådan uden nogen fredningsværdi. Endvidere har ejeren oplyst, at ejendommen vil kunne sælges under forudsætning af, at arealet ikke fredes. Subsidiært har hun påstået sig tillagt ret til at tage smuld fra ejendommen.

3. Ad ejendommene matr. nr. 9 b, 10 i, 10 m, 10 p, 10 q, 10 r, 10 s, 10 t (lb.nr. 35 og 40)

Danmarks Naturfredningsforening har blandt andet anført, at udsigten fra højdepunktet Vittenbjerg over fredningsområdet er af stor landskabelig skønhedsværdi.

Fredningen bør derfor omfatte denne ejendom og den offentlige adgang indgå i fredningen. Den foreslåede adgangsmulighed følger en eksisterende stiline i terrænet, der går cirka 50 meter syd for huset og er adskilt fra dette ved en høj med forskellig beplantning. Da der desuden vokser en del krat op, der delvis slører forbindelsen mellem stiforløbet og huset, må der til dette anses for at være en passende afstand. Da adgangsmuligheden iøvrigt ikke kan antages at give anledning til større færdsel eller ophold, og da adgangsmuligheden, som senest foreslået, kan udvides og afrundes til en egentlig rundgang til forøgelse af spadsereturens værdi, bør forslaget tages til følge.

Hovedstadsrådet har anført, at det er hensigtsmæssigt, at befolkningen kan nyde udsigten fra Vittenbjerg ud over Arresø. Naturfredningsforeningens oprindelige forslag er dog for vidtgående, idet det indeholder camoufleret opholdsret, fordi stien ender blindt på Vittenbjerg, således at besøgende uforvarende kommer til at tage ulovligt ophold dér.

Ejendommens ejer, Mentovi A/S har nedlagt påstand om, at forslagets afsnit B pkt. 7, 2. og 3. afsnit udgår af forslaget.

Mentovi A/S har iøvrigt nedlagt principal påstand om, at der ikke indrømmes almenheden adgang ad den private vej. Selskabet har fremhævet, at offentlighedens adgang vil forstyrre privatlivets fred for sommerhusets beboere, og at offentlighedens adgang iøvrigt vil være skadelig for fredningens formål, herunder for beskyttelsen af odderen, der er meget menneskesky, også selv om mennesker færdes langt fra odderens naturlige opholdssted. Det senest foreliggende forslag fra Danmarks Naturfredningsforening om et stiforløb, således at man kan foretage en rundtur, er langt værre end de andre forslag, og offentlighedens adgang til

udsigten over søen må anses for tilgodeset både nord og syd for Vittenbjerg.

Selskabet har nedlagt subsidiære påstande som anført i nævnets samtidige afgørelse af rejste erstatningskrav.

4. Løvtræsbinding (forslaget pkt. B.3)

Danmarks Naturfredningsforening har blandt andet anført, "at løvtræsbinding i lighed med mange andre fredninger bør gælde i hele den del af fredningsområdet, der ikke i dag er bevokset med nåleskov. Dette motiveres dels ud fra den landskabelige æstetik i det fredede område, dels ud fra ønsket om en naturlig dansk botanik i området.
....."

5. Stianlæg (forslaget pkt. B.7)

Nordsjællands Landboforening har for en række lodsejere nedlagt påstand om, at der i fredningsbestemmelserne fastlægges et forbud mod etablering af yderligere stianlæg, idet foreningen har anført, at en øget adgang til arealerne vil stride mod fredningens formål, bevarelse af områdets biologiske og landskabelige karakter.

6. Gødskning (forslaget pkt. B.9)

Nordsjællands Landboforening har for en række lodsejere nedlagt påstand om, at gødskningsforbudet udgår, idet et forbud vil indebære, at dele af området ikke længere kan afgræsses.

Danmarks Naturfredningsforening har dertil anført, "at gødskning kan få alvorlige negative konsekvenser for den værdifulde flora, som fredningen og den efterfølgende pleje skal bevare og videreføre for eftertiden".

Landboforeningen har heroverfor anført blandt andet, "at de arealer, der anvendes til græsning, i årtier er blevet gødsket for at sikre en rimelig vækst af det græs, de udsatte kreaturer skal leve af. Det er således ikke noget nyt, at arealerne ønskes gødsket, hvorfor naturfredningsforeningens formulering om, at gødskning kan få negative konsekvenser, umiddelbart virker uforståeligt. Hvis gødskning vitterligt skulle have negative konsekvenser, ville dette forlængst være konstateret. Områdets nuværende karakter, som fredningen skal bevare, er jo netop opstået som følge af den naturpleje, som er sket ved afgræsning og gødskning i moderat omfang. Hvis det fremover ikke bliver muligt at gødske græsningsarealerne, vil resultatet blive, at det ikke kan betale sig at sætte kreaturer på græs, fordi der simpelt hen kommer for lidt græs. Dette vil medføre det stik modsatte af fredningens formål, nemlig at arealerne vil gro til i buskvækster og ukrudt. Den gødskning, der foretages, er naturligvis nøje afstemt efter arealernes behov. Det er ikke hvert år, det er nødvendigt at gøde et græsareal, men med mellemrum er det nødvendigt at tilføre arealerne næring som erstatning for, hvad der forsvinder via kreaturerne....."

Naturfredningsrådet har den 16. juli 1987 udtalt blandt andet: ".....
Gødskning og pesticidanvendelse på græsningsarealer anvendes til fremme af fodergræssernes vækst. De opnår derved højere konkurrenceevne over for andre urter i plantesamfundet. Ønskes bevaret en varieret, artsrig flora, må gødskning og pesticidanvendelse frarådes. Ydermere er der tegn på, at visse arter forsvinder ved en sådan behandling, uden at dette kan begrundes i ændrede konkurrenceforhold. Pkt. B.9 bør derfor opretholdes.
....."

Hovedstadsrådet har anført, at det til opfyldelse af fredningens formål alene skønnes nødvendigt at fastsætte gødskningsforbud for ejendommen matr. nr. 3 d Ll. Lyngby og den del af ejendommen matr. nr. 1 a Ll. Lyngby, der er beliggende nord for en linie forlænget af matr. nr. 3 d's sydskel.

Danmarks Naturfredningsforening har heroverfor ".....fastholdt påstanden om gødskningsforbud på alle vedvarende græsningsarealer og andre udyrkede arealer, der har tilknytning til Arresø. Dette begrundes med, at bevarelsen af den særegne plantevækst, der findes på disse arealer, er et af hovedformålene med fredningen. Gødskning på områderne ville blive en trussel mod de sjældne og specielle planter. Det er videnskabeligt meget vel belyst, at tilførsel af gødskning favoriserer kulturgræsserne på bekostning af den naturlige vegetation. Dette skyldes, at næringstilførsel ændrer vækstbetingelserne, således at blandt andet orkidearterne bukker under i konkurrencen

der er i de områder, der er undersøgt, konstateret værdifulde bestande på de udyrkede arealer langs Arresø. Det må påregnes, at der i de tilsvarende områder langs søbredden finder lignende forekomster og gode muligheder for indvandring og genetablering af bestande med de sjældne plantearter, såfremt forholdene ikke ødelægges ved gødskning.....

Arealerne er uhyre artsrige - der er konstateret 280 forskellige arter"

7. ad forslaget punkt C 3.

Landsjagtforeningen har under henvisning til, at det er nødvendigt at fodre vildtet i området om vinteren, stillet følgende ændringsforslag til fredningsforslagets punkt C 3:

"Opstilling af boder, skure, campingvogne, vindmøller, tårne, skydeplatforme, skæmmende indretninger og lignende, er ikke tilladt.

Det skal dog være tilladt at opstille læskure for kreaturer samt foderautomater og skærme til vildtfodring."

Efter foretagne besigtigelser, rådslagning og votering skal nævnet udtale:

I. A. Fredningens formål

Efter de foreliggende oplysninger kan nævnet generelt tiltræde, at der ved en fredning søges sikret botaniske og ornithologiske værdier og interesser i området, at dettes landskabelige kvaliteter søges bevaret, og at offentligheden med behørig hensyntagen til en fredningsformål får adgang til dele af området, der i fornødent omfang til sikring af arealernes fredningsmæssige værdi, kan undergives den pleje, der må anses fornøden til opfyldelse af fredningens formål.

B. Vedrørende arealernes benyttelse:

Fredningsforslaget pkt. B. 1,2 tiltrædes.

Idet nævnet finder, at nåletræsbevoksning er et fremmedelement i området, således at det bør tilstræbes, at nåletrær efterhånden udgår som beplantning, tiltrædes fredningsforslagets pkt. B 3 som nedenfor fastsat.

Fredningsforslagets pkt. B 4 tiltrædes.

Pkt. B 5: Vedrørende den af Hillerød kommune nedlagte påstand om indretning af anlæg til kano- og kajakssport udtaler nævnet følgende:

Selv om det efter sagens oplysninger må lægges til grund, at der ikke senere end 1983/84 er fundet sikre spor efter

odder, finder nævnet under hensyn til det af naturfredningsrådet anførte, at det i overensstemmelse med fredningens formål iøvrigt, bør sikres, at de eksisterende livsvilkår for en mulig odderbestand ikke forringes. Da etablering af en kano- og kajakplads ved Pøleåens udmunding eller på arealer i nærheden heraf, herunder på matr. nr. 10 k Nejede med deraf følgende trafik til lands og i vandet findes at forringe både fuglelivet og en mulig odderbestands vilkår, og tillige henset til, at søens ejer har modsat sig yderligere færdsel på søen, tages den af Hillerød kommune nedlagte påstand ikke til følge. Tre af nævnets medlemmer ønsker til forslaget pkt. B 5 føjet følgende:

De fredede arealer må ikke overflyves af flyvemaskiner af typen Ultralight (Dragefly).

Nævnsformanden fandt ikke grundlag for at fastsætte sådan bestemmelser om flyvemaskiner.

Der træffes afgørelse efter stemmeflertallet.

Som følge af det anførte tages fredningsforslagets pkt. B 5 til følge som nedenfor fastsat.

Fredningsforslaget pkt. B 6 tiltrædes.

Pkt. B 7. Nyanlæg af stier:

I overensstemmelse med fredningens formål findes anlæg af stier at have betydning for befolkningens adgang til og oplevelse af det fredede område. Nævnet tiltræder derfor, at det fornødne stianlæg etableres efter et nærmere til sin tid for nævnet forelagt og godkendt projekt.

Da begreberne Natursti og Regionalsti ikke findes at være eentydige, og da der ikke i forslaget er indeholdt eller iøvrigt er forelagt nævnet de for en behandling fornødne oplysninger om et stianlægs nærmere forløb og karakter, finder nævnet ikke derudover at kunne tage stilling til spørgsmålet om anlæg af nye stier.

Med disse bemærkninger tager nævnet fredningsforslagets pkt. B 7 til følge og som nedenfor fastsat, idet særskilt

bemærkes, at en ændret profilering af og etablering af parkeringspladser ved Nejedevejen ligeledes skal forelægges for og godkendes af nævnet forud for udførelsen.

Fredningsforslaget pkt. B 8 tiltrædes.

Pkt. B 9 Gødskning:

Under hensyn til, at området som anført af Nordsjællands Landboforening i det væsentlige må betegnes som marginaljorder, under hensyn tillige til beskyttelsen af Arresø, og da nævnet iøvrigt kan tiltræde det af Naturfredningsrådet anførte, tages forslagets pkt. B 9 til følge som nedenfor fastsat.

Fredningsforslaget pkt. B 10 tiltrædes.

Pkt. B 11. Æbelholt kildeplads:

Der findes ikke i det af Københavns Vandforsyning anførte tilstrækkeligt grundlag for at udtage Æbelholt kildeplads, matr. nr. 57 Meløse, af fredningen, der imidlertid ikke skal være til hinder for sådanne dispositioner, der er nødvendige for at sikre og bevare den til vandværket ved Slangerup knyttede vandindvindingstilladelse. Dispositioner og foranstaltninger skal dog forelægges fredningsnævnet til behandling og godkendelse forinden deres eventuelle iværksættelse.

I det således fastlagte omfang tages fredningsforslagets pkt. B 11 til følge som nedenfor fastsat.

Fredningsforslaget pkt. C 1 og 2 tiltrædes.

Pkt. C 3. Bebyggelse:

Da det må lægges til grund, at der ikke hidtil har været behov for opstilling af indretninger til fodring af vildt, tages Landsjagtforeningens påstand om ændringer af forslagets pkt. C 3 ikke til følge.

Da nævnet finder at burde have indseende med udformningen

af kreaturlæskure, tages fredningsforslaget pkt C 3 iøvrigt til følge som nedenfor fastsat.

ad pkt. C 4 og 5:

Fredningsforslaget tiltrædes.

Pkt. D. Vedrørende eksisterende veje og stier:

Til opfyldelse af fredningens formål finder nævnet det som foran anført nødvendigt, at befolkningen har adgang til færdsel ad de allerede eksisterende stier og veje, der er indtegnede på kortet, herunder over matr. nr. 10 i, 10 m Nejede, hvis ejer Mentovi A/S principale påstand således ikke tages til følge. Nævnet tager herefter forslagets pkt. D til følge som nedenfor fastsat.

Nævnet lægger til grund med det i fredningskendelsens pkt. D bestemte om offentlighedens adgang ad eksisterende veje og stier og navnlig efter indretning af parkeringspladser ved Nejedevejen, at den over matr. nr. 10 i, 10 m førende vej/sti i kort afstand fra eksisterende sommerhus må antages at blive benyttet i ikke uvæsentligt omfang. Det lægges endvidere til grund, at den samlede ejendom har betydelige landskabsmæssige kvaliteter, og at navnlig udsigtpunktet Vittenbjerg er af stor betydning for offentlighedens samlede oplevelse af området. Det lægges endeligt til grund, at besøgende som anført af Hovedstadsrådet, med det eksisterende stiforløb uforvarende vil tage ulovligt ophold på udsigtpunktet og det nærmeste omgivelser. Som følge af det fastlagte finder nævnet, at der ved pkt. D påføres ejendommens ejer en så væsentlig indskrænkning i den hidtil uforstyrrede frie benyttelse af ejendommen, at denne i medfør af naturfredningslovens § 18, stk. 5 i sin helhed bør overtages af det offentlige. Ejers subsidiære påstand herom tages derfor til følge.

pkt. E, F:

Idet nævnet finder at burde have indseende med kommende planer for naturens pleje i området, tiltrædes fredningsforslaget pkt. E og F, som nedenfor fastsat.

II. Vedrørende det fredede områdes afgrænsning:

ad matr. nr. 20 Nejede:

Idet det lægges til grund, at ejendommen, der efter kortet mod vest grænser til den matrikulære søgrænse, tildels er omfattet af søbeskyttelseslinien, findes det hensigtsmæssigt, også af hensyn til et fremtidigt stiforløb, at fredningsgrænsen forløber langs ejendommens østlige skel til en mere afrundet afgrænsning af det fredede område. Ejendommen matr. nr. 20 Nejede bør derfor, som påstået af Danmarks Naturfredningsforening, indgå i fredningen.

ad matr. nr. 4 d Ll. Lyngby (lb.nr. 9) og
matr. nr. 16 a Ll. Lyngby (lb.nr. 18):

Under hensyn til ejendommenes form og placering, og idet det af ejerne anførte ikke kan føre til et andet resultat, findes der ikke grundlag for at udtage ejendommene af fredningen. Ejernes principale påstand herom tages derfor ikke til følge.

ad matr. nr. 10 n Nejede:

Det lægges til grund, at ejendommen gennem en meget lang årrække har været friholdt for bebyggelse. Efter nævnets afgørelse foran vedrørende en kano- og kajakplads, findes der ikke grundlag for at imødekomme Hillerød kommunes ønske om tilladelse til at gennemføre en bebyggelse, hvis nærmere karakter ikke foreligger oplyst. Hillerød kommunes påstand om friholdelse på ejendommen af et byggefelt tages derfor ikke til følge.

Der træffes afgørelse i overensstemmelse med det foran

anførte, og kendelsen vil være at tinglyse servitutstiftende forud for pantegæld på de af fredningen omfattede ejendomme.

Kendelsen forelægges Overfredningsnævnet i medfør af naturfredningslovens § 25. Forelæggelsen fritager ikke de ankeberettigede, som vil påstå kendelsen ændret, for at appellere den til Overfredningsnævnet inden ankefristen, som udløber 4 uger fra modtagelsen af kendelsen.

Kort over det fredede område er vedlagt denne afgørelse.

Erstatningsspørgsmålet er afgjort ved særskilt afgørelse.

T h i b e s t e m m e s :

Ejendommene matr. nr.

Del af 1 a Ll. Lyngby, del af 4 a smst., del af 5 a smst., 3 d smst. og del af 18 b Meløse by, del af 6 a Ll. Lyngby og 6 b smst., 10 e, 10 f 10 h smst., 10 c Ll. Lyngby og del af 7 a smst., 4 b smst., 4 d smst., 4 c smst., del af 8 c og del af 8 a smst., 9 d smst., 9 c smst., 9 b smst., del af 9 a smst., 11 b Ll. Lyngby og del af 18 a Meløse, 13 f, del af 4 m og 9 o Meløse by, Ll. Lyngby, del af 16 a smst., 19 g og del af 17 l smst., del af 17 f smst., 14 b og del af 18 d smst, 8 m og 13 e smst., 9 i Meløse, del af 8 c og del af 9 d smst., 20 h, 5 c og del af 6 e smst., 18 g smst., del af 57 smst.

del af 7 Nejede by, del af 8 a smst., 8 d smst., del af 8 g smst, 8 k Nejede og 8 l smst., 8 m smst. 8 c smst., 9 b, 10 i og 10 m smst., 9 fb smst., 10 l smst., 10 a smst., 10 d, 10 p 10 g smst. 20 Nejede,
ialt ca. 235 ha fredes til opfyldelse af det foran anførte formål og ved pålæg af følgende bestemmelser:

1. Arealerne må ikke yderligere opdyrkes. Det skal være tilladt at omlægge arealer, der på kortbilaget er anviet som "Græsningsarealer, der må omlægges". Arealer, der på

kortbilaget er angivet som "Græsningsarealer og andre udyrkede arealer", må ikke omlægges. Opdyrkede arealer må overgå til vedvarende græsningsarealer.

2. Arealerne må ikke yderligere afvandes. Det skal dog være tilladt at oprense eksisterende dræn og grøfter. Etablering af nye grøfter, nye dræn eller omlægning af eksisterende dræn og grøfter kræver fredningsnævnets forudgående tilladelse.
3. Tilplantning med træer og buske uden for arealer, der er tilplantede og uden for havearealer, må ikke finde sted. Bestemmelsen omfatter også tilplantning med pyntegrønt eller juletræer. Eksisterende nåletræsbevoksninger må ikke udvides, heller ikke ved selvsåning. Det skovbevoksede areal på matr. nr. 9 fb Nejede by, Alsønderup, og de skovbevoksede arealer, der benævnes som "Lunden" og "Bjerget" på matr. nr. 1 a Ll. Lyngby, skal opretholdes med løvtræer. Driften skal foregå ved plukhugst. Hvis genplantning finder sted, må eksisterende nåletræer og nåletræsbevoksninger kun erstattes af løvtræer. Fredningen skal ikke være til hinder for, at en del af beplantningen langs vejen fra Nejede til Annisse holdes nede, således at udsigten fra vejen over Arresø bevares.
4. Ændringer i terrænet, herunder udnyttelse af forekomster i jorden samt opfyldning og planering er ikke tilladt. Det skal dog være tilladt at vedligeholde eksisterende jorddiger.
5. Der må ikke etableres faste konstruktioner og anlæg. Arealerne må således ikke benyttes til flyveplads, oplags- eller losseplads, motorbane, skydebane, bilophugningsplads o.l. Arealerne må ikke overflyves af flyvemaskiner af typen Ultra-light.
6. Arealerne må ikke benyttes til henkastning af affald.
7. Veje og stier må ikke anlægges. Det skal dog være tilladt at etablere de for landbrugsdriften nødvendige markveje,

der følge terrænet. Det skal derudover være tilladt, efter forudgående forelæggelse for og godkendelse af fredningsnævnet, at etablere andre stier. Den offentlige vej fra Nejede til Alsønderup skal kunne vedligeholdes som hidtil. En ændret profilering af vejen skal forud for dens iværksættelse forelægges for og godkendes af fredningsnævnet.

Det skal være tilladt ved denne vej efter forudgående forelæggelse for og godkendelse af fredningsnævnet at anlægge parkeringspladser.

8. Der må ikke foretages foranstaltninger i området, hvorved der tilføres området yderligere spildevand.
9. De på kortbilaget angivne arealer benævnte som "Vedvarende græsningsarealer og andre udyrkede arealer" må ikke gødskes eller sprøjtes med kemiske bekæmpelsesmidler. Det skal dog være tilladt at bekæmpe Bjørneklo i forbindelse med naturplejen.
10. Opgravning af planter er ikke tilladt, jfr. dog pkt. E. Bestemmelsen gælder ikke for landbrugsafgrøder.
11. Fredningen er ikke til hinder for, at Københavns Vandforsyning foretager de dispositioner, der må anses for nødvendige for at sikre og bevare den til vandværket ved Slangstrup benyttede vandindvindingsstilladelse. Såfremt sådanne dispositioner måtte kræve nævnets tilladelse, skal sagen forelægges nævnet, forinden de eventuelle arbejder iværksættes.

Bestemmelser vedrørende bebyggelse:

1. Arealerne må ikke bebygges. Det skal dog være tilladt at opføre om- eller tilbygninger til eksisterende bygninger. Derudover skal det være tilladt at opføre bygninger, der er nødvendige i forbindelse med den eksisterende landbrugsvirksomhed, når bygningerne opføres i umiddelbar

tilknytning til ejendommens nuværende bygninger. Udformningen og placeringen af om- eller tilbygninger og nye landbrugsbygninger skal forud for opførelsen forelægges for og godkendes af fredningsnævnet.

2. Etablering af pelsdyr- og fjerkræfarme, anderier, fasanerier samt drivhusgartnerier m.v. er ikke tilladt.
3. Opstilling af boder, skure, campingvogne, vindmøller, tårne, skydeplatforme, skæmmende indretninger o.l. er ikke tilladt. Det skal dog efter forudgående forelæggelse for og godkendelse af fredningsnævnet være tilladt at opstille læskure til kreaturer.
4. Der må ikke opstilles master eller transformerstationer i området eller føres luftledninger hen over det fredede areal.
5. Med undtagelse af nødvendige kreaturhegn må hegn ikke opsættes. Det er således ikke tilladt at etablere vildthejn, ligesom der ikke må opsættes plankeværkslignende hegn.

Bestemmelser vedrørende offentlighedens adgang til de fredede arealer:

Offentligheden skal have ret til at færdes til fods på de på kortbilaget med særlig signatur angivne veje/stier. Offentligheden har endvidere ret til at færdes i området i overensstemmelse med naturfredningslovens generelle regler herom. Fredningsnævnet kan dog, såfremt offentlighedens færdsel vil være en trussel imod de særlige biologiske interesser i området, begrænse offentlighedens færdsel inden for arealerne.

Bestemmelser vedrørende naturpleje:

På de fredede arealer skal fredningsmyndighederne efter aftale med ejerne og uden udgift for disse samt efter forudgående

forelæggelse for og godkendelse af fredningsnævnet have mulighed for at iværksætte særlige plejeforanstaltninger for at bevare arealernes fredningsmæssige værdi. I tilfælde af uenighed med en grundejer om plejeforanstaltningernes omfang og karakter, forelægges sagen for fredningsnævnet. Fældning af løvtræer over 5 meters højde skal dog altid forelægges fredningsnævnet forud for fældningen.

Overtagelse af ejendom:

Ejendommen matr. nr. 10 i, 10 m Nejede by, Alsønderup, overtages af det offentlige.

Erstatning:

Erstatningsspørgsmålet er afgjort ved en af nævnet samtidig truffet afgørelse.

Ophævelse af eksisterende fredninger, deklARATIONER m.v.

Overfredningsnævnets kendelse af 3. november 1950 vedrørende ejendommene matr. nr. 9 b, 10 i, 10 m, 10 l, 10 a, 10 d, 10 k, 10 n, 10 o, 10 p, 10 q, 10 r, 10 s, 10 t og 10 g ophæves.

Fredningsdeklaration tinglyst den 19. marts 1964 ophæves for så vidt angår ejendommen matr. nr. 9 fb Nejede by, Alsønderup.

G. Wium-Andersen Bent Christoffersen Jann Andreasen
P. H. Raaschou.

1/2-1989

År 1989, den 1. februar traf Naturfredningsnævnet for Frederiksborg Amts nordlige fredningskreds i sagen

F.S. 130/84 A

Fredning af et område i
Ll. Lyngby mose m.v. i Hillerød
og Skævinge kommuner,
- erstatningen -

følgende

A F G Ø R E L S E:

Fredningsnævnet for Frederiksborg amts nordlige fredningskreds har den 1. februar 1989 truffet afgørelse vedrørende fredning af et område benævnt Lille Lyngby mose m.v. i Hillerød og Skævinge kommuner.

Afgørelsen omfatter følgende ejendomme/arealer m.v.:

OFN 2 7 5 3 - 1989

Arealer for erstatning

Ll. Lyngby By	§ 43	§ 47a	Opdyrkede arealer	Græsningsarealer	Udyrkede arealer	Sti i m	Fredskov	Anmærkninger
1 1 <u>a</u>	4,6*	22,1		14,0**	10,5***	1.950****	3,8*****	* 2,5 ha omfattet af § 47a ** 8,5 ha omfattet af § 47a *** alt omfattet af §§ 43 og 47a **** alt omfattet af §§ 43 og 47a ***** alt omfattet af § 47a
2 4 <u>a</u>	0,6	1,6		3,4*	0,6**	550		* 1,6 ha omfattet af § 47a ** alt omfattet af § 43
3 5 <u>a</u>	4,5		1,0	0,3	5,7*	1.250		* 4,5 ha omfattet af § 43
4 3 <u>d</u>	1,4*	7,9			8,6**			* 1,2 ha omfattet af § 47a ** 8,1 ha omfattet af §§ 43 og 47a
5 6 <u>a</u>	0,6			6,3	1,1*	400		* 0,6 ha omfattet af § 43
6 <u>b</u>				0,3	0,3			
10 <u>e</u>					0,8*			* 0,05 ha omfattet af § 47a
6 10 <u>f</u>		0,2			0,8*			* 0,2 ha omfattet af § 47a
10 <u>h</u>		0,08			0,4*			* 0,08 ha omfattet af § 47a
7 10 <u>c</u>	0,8			3,5	1,8*	1.250		* 0,8 ha omfattet af § 43
7 <u>a</u>	2,9			3,8	4,6*			* 2,9 ha omfattet af § 43
8 4 <u>b</u>		1,7		2,2*	1,4**			* 0,3 ha omfattet af § 47a ** alt omfattet af § 47a
9 4 <u>d</u>	1,4	1,3*			3,2**			* alt omfattet af § 43 **1,4 ha omfattet af § 43 og 47a
10 4 <u>c</u>					1,1			

1
2
1

Ll. Lyngby By Ll. Lyngby	§ 43	§ 47a	Opdyrkede arealer	Græsnings- arealer	Udyrkede arealer	Sti i m	Fredskov	Anmærkninger
11	8 <u>c</u>	0,5*	2,1	3,6**	2,0***			* 0,48 ha omfattet af § 47a ** 0,5 ha omfattet af § 47a *** 1,9 ha omfattet af § 43 og 47a
12	8 <u>a</u>			7,1				
13	9 <u>d</u>	0,8		2,2*				* 0,8 ha omfattet af § 47a
14	9 <u>c</u>				2,8			
15	9 <u>b</u>			1,7				
16	9 <u>a</u>	0,9	0,2	1,4	3,0*			* 0,9 ha omfattet af § 43 0,2 ha omfattet af § 47a
17	11 <u>b</u>	1,4	0,5		3,8*			* 1,4 ha omfattet af § 43 0,5 ha omfattet af § 47a
18	Meløse By 18 <u>a</u>		0,1	3,2*				* 0,1 ha omfattet af § 47a
19	13 <u>f</u>				0,5			
20	4 <u>m</u>	0,8			1,3*			* 0,8 ha omfattet af § 43
21	9 <u>o</u>		0,1	0,6*				* 0,1 ha omfattet af § 47a
22	16 <u>a</u>		1,6					
23	19 <u>g</u>	0,2			0,6*			* 0,2 ha omfattet af § 43
24	17	0,1			0,3*			* 0,1 ha omfattet af § 43
25	17 <u>f</u>	0,1			0,3*			* 0,1 ha omfattet af § 43
26	14 <u>b</u>	0,4	0,6		0,8*			* 0,4 ha omfattet af § 43
27	18 <u>d</u>			0,3				
28	12 <u>c</u>	0,6		0,9	0,6*			* alt omfattet af § 43

1
3
1

Meløse By Ll. Lyngby	§ 43	§ 47a	Opdyrkede arealer	Græsnings- arealer	Udyrkede arealer	Sti i m	Fredskov	Anmærkninger
23	18 <u>m</u>		0,9					
	13 <u>e</u>	0,4		1,7*				* 0,4 ha omfattet af § 47a
	9 <u>i</u>	0,1	0,03	0,6*	0,3	0,1**		* 0,03 ha omfattet af § 47a ** alt omfattet af § 43
24	8 <u>c</u>		0,3					
	9 <u>d</u>		0,2					
	20 <u>h</u>	0,6*	0,2	0,6**	0,6***			* 0,03 ha omfattet af § 47a ** 0,2 ha omfattet af § 47a *** alt omfattet af § 43
25	5 <u>c</u>	0,6*	0,4	0,6**	0,6			* 0,1 ha omfattet af § 47a ** 0,3 ha omfattet af § 47a
	6 <u>e</u>		0,5	1,6*				* 0,5 ha omfattet af § 47a
26	18 <u>g</u>		0,8	1,1*				* 0,8 ha omfattet af § 47a
27	57		0,5	0,9*				* 0,5 ha omfattet af § 47a
Nejede By, Alsønderup								
28	7	0,7		5,0	0,7*			* alt omfattet af § 43
29	8 <u>a</u>	1,0		3,7	1,0*			* alt omfattet af § 43
30	8 <u>d</u>	1,5		1,0	1,5*			* alt omfattet af § 43
31	8 <u>g</u>	0,8			0,8*			* alt omfattet af § 43
32	8 <u>k</u>		0,8	0,9*				* 0,8 ha omfattet af § 47a
	8 <u>l</u>	0,9		0,9*				* alt omfattet af § 43
33	8 <u>m</u>		0,8	1,1*				* 0,8 ha omfattet af § 47a

Nejede By	§ 43	§ 47a	Opdyrkede arealer	Græsnings- arealer	Udyrkede arealer	Sti i m	Fredskov	Anmærkninger
Alsønderup								
34	8 c	1,4		1,4*				* alt omfattet af § 47a
35	9 b	15,0		15,3*				* 15,0 ha omfattet af § 47a
	10 i	2,9			3,2*	600**		* 2,9 ha omfattet af § 47a ** 200 m omfattet af § 47a
	10 m	5,0	13,2*		1,6	750		* 5,0 ha omfattet af § 47a
36	9 fb	1,6*	5,4		5,8**			* alt omfattet af § 47a ** 5,4 ha omfattet af § 47a
38	10 a		0,4					
39	10 d				0,4*			* alt omfattet af § 47a
	10 k				0,06*			* alt omfattet af § 47a
	10 n				0,6*			* alt omfattet af § 47a
	10 o				0,2*			* alt omfattet af § 47a
40	1 a	6,3	14,5*		1,7**			* 6,3 ha omfattet af § 47a ** alt omfattet af § 47a
41	10 q	1,6			1,6*			* alt omfattet af § 47a
42	20	1,5	2,4*					* 1,5 ha omfattet af § 47a

Under fredningssagens behandling er der fremsat erstatningskrav, og lodsejerne har henvist dels til generelle betragtninger dels til særlige forhold vedrørende enkelte ejendomme.

I Generelt:

Nordsjællands Landboforening har for en række lodsejere fremsat krav på erstatning og har blandt andet anført, at "erstatningskravet er formuleret som arealtakster for de enkelte arealkategorier på fredningskortet.

Det bemærkes, at arealernes dyrkningsmæssige værdi varierer meget inden for de enkelte arealkategorier, men at det er fundet mest hensigtsmæssigt at opstille erstatningskravene som rimelige gennemsnitsværdier for arealkategorierne.

Området må betegnes som et overvejende marginalt landbrugsområde, hvor der i lighed med andre områder i Danmark må påregnes ændringer i arealudnyttelsen i fremtiden som følge af ændringer i landbrugets produktions- og strukturforhold, specielt nedgangen i kreaturbestanden. Generelt må det påregnes, at anvendelige græsarealer opdyrkes, andre arealer tilplantes, mens atter andre arealer fortsat afgræsses, eventuelt ved udlejning, eller henligger ubenyttet.

Fra offentlig side kan der, som led i den i marts måned 1987 af regeringen fremlagte marginaljordstrategi, forventes planer om offentlige foranstaltninger til sikring af afgræsning, tilskud til tilplantning m.v.

Fredningsbestemmelserne forhindrer den enkelte lodsejer i at tilpasse sin ejendom ændrede produktionsforhold og frit udnytte de muligheder, som måtte fremkomme.

Disse forhold er på nuværende tidspunkt så realistiske, at de nødvendigvis må tages i betragtning ved erstatningsfastsættelsen.

Det bemærkes endvidere, at arealerne under fredningen er omfattet af Æbelholt Pumpelag og forpligtet til at deltage i pumpelagets omkostninger.....
....."

Landboforeningen har derefter nedlagt påstand om tilkendelse af erstatning således:

"ERSTATNINGSSATSER

§ 43-områder 1.000 kr. pr. ha

Arealerne kan i en begrænset udstrækning anvendes til græsning. Forbudet mod gødskning og sprøjtning er herved et indgreb i eksisterende udnyttelse. Hertil kommer bestemmelser om pleje, offentlig adgang samt at fredningen endelig forhindrer alternativ udnyttelse af arealerne.

Byggelinier i h.t. §§ 46, 47, punkt 1 og § 53 findes af mindre betydning for erstatningsfastsættelsen.

Opdyrkede arealer. 2.000 kr. pr. ha

Fredningen indebærer bl.a. beplantningsforbud, krav om plukhugst og løvtræsbinding, dræningsforbud, censur på omlægning af dræn og grøfter, forbud mod hjortehegn.

For græsningsarealer, der må omlægges 9.000 kr. pr. ha

Disse arealer kræves erstattet med 7.000 kr. pr. ha plus den under opdyrkede arealer generelle takst på 2.000 kr. pr. ha. Fredningen forhindrer opdyrkning af arealerne, hvilket under indtryk af den faldende kreaturbestand ville være et realistisk alternativ for en del af arealerne. Værdinedgangen, som følge af opdyrkningsforbudet vurderes til at være op

til 10.000 kr. pr. ha, idet agerjord vurderes op til 30.000 kr. pr. ha og vedvarende græsningsjord til 20.000 kr. pr. ha. Den gennemsnitlige værdinedgang vurderes til 7.000 kr. pr. ha som følge af opdyrkningsforbudet.

Vedvarende græsningsarealer og andre udyrkede arealer

12.000 kr. pr. ha

Arealerne påføres for en stor dels vedkommende et direkte indgreb i hidtidig udnyttelse i form af gødsknings- og sprøjteforbud, hvorved en landbrugsmæssig udnyttelse, herunder afgræsning, vil være uden økonomisk interesse og derfor ophøre. Værdinedgangen vurderes til 10.000 kr. pr. ha foruden værdinedgangen på 2.000 kr. pr. ha som følge af de generelle bestemmelser.

Stianlæg

10 - 20 kr. pr. m.

I overensstemmelse med hidtidig praksis påstås stianlæg erstattet med 10 kr. pr. lb.m. for åbning af private veje, herunder markveje, og 15 - 20 kr. pr. lb.m. for øvrige landbrugsarealer.
....."

Foreningen har endelig nedlagt påstand om sagsomkostninger.

Hovedstadsrådet har dertil anført blandt andet, at de fremsatte erstatningskrav generelt er for høje, og har yderligere anført at beplantningscensuren allerede er gældende for dels vådområdet, dels områder omfattet af søbeskyttelseslinie, at løvtræsbinding kun bør gælde de oprindelige løvtræsarealer anført som fredskov

på matr. nr. 1 a Ll. Lyngby, at der i medfør af § 43 allerede er dræningsforbud på alle vådområder samt tilstødende arealer, hvor vådområder kan blive berørt af en dræning, at der ikke ved det forelagte fredningsforslag vil være forbud mod eller forsøg på hindring af omlægning af eksisterende dræn i området, og at hjortehegn i en højde af 2 meter kun bør opsættes i forbindelse med en landskabelig vurdering af det pågældende område.

II Enkelte ejendomme

1. matr. nr. 10 k Nejede by

Hillerød kommune har frafaldet erstatning.

2. matr. nr. 10 d, 10 m, 10 o Nejede by

Hillerød kommune har nedlagt påstand om erstatning stor 500.000 kr.

Det er oplyst, at ejendommen er omfattet af Overfredningsnævnskendelse af 3. november 1950, der giver ejeren mulighed for etablering af restaurationsvirksomhed på ejendommen. Den 24. maj 1977 er af miljøministeriet stadfæstet en byplanvedtægt (nr. 52), der udlagde ejendommen til offentlige formål og giver mulighed for opførelse af af ny bebyggelse, for etablering af en mindre parkeringsplads med beplantning og for befæstning af et opholdsareal. Den 6. juni 1979 købte kommunen ejendommen for 414.800 kr. kontant.

Hillerød kommune har principalt gjort gældende, at en fredningsplan ikke kan tilsidesætte byplanvedtægtens bestemmelser, men har subsidiært nedlagt påstand om erstatning på 500.000 kr. for den som følge af en fredning hidførte manglende mulighed for ejendommens udnyttelse, som blev fastlagt allerede i Overfredningsnævnets kendelse af 3. november 1950.

3. Vedr. ejendommen matr. nr. 10 i, 10 m Nejede

Ejendommens ejer Mentovi A/S har fremlagt en af statsautoriseret ejendomsmægler Mogens Thunbo, Helsingø,

udfærdiget vurderingsforretning, hvori det blandt andet hedder:

".....

F.s.v. årsregulering pr. 1/1-1988 er ejendommene ansat som følger:

matr. nr. 10 i kontantvurderet til kr. 640.000, heraf grundværdi 465.200 (m/sommerhus)

matr. nr. 10 m kontantvurderet til kr. 1.300.000, heraf grundværdi kr. 653.300 (landbrugsareal.)

F.s.v. angår oplysninger fra tingbogen er ejendommene selvstændigt noteret og ej noteret som landbrug m.v. - Overdragelse af ejendommene anses således at kunne ske selvstændigt og uden iagttagelse af landbrugslovens "erhvervelsesbestemmelser".

Grundarealerne andrager:

f.s.v. angår matr. nr. 10 i: 45.350 m², ca. 8.2 tdr.

f.s.v. angår matr. nr. 10 m: 166.810 m², ca. 30.2 tdr.

.....

De på matr. nr. 10 i beliggende bygninger består af

- a) Fritidsejendom/sommerhus, opført i træ, tag i tagpap. Indeholdende overdækket indgangsparti til entre/hall stor opholdsstue med pejs & brændeovn samt udgang til veranda/terrasse, mindre køkken, separat toilet og håndvask, 4 værelser. Opvarmes via brændeovn/pejs og el. Vand indlagt. Afløb til kugletank. - Beliggende på matriklens vel nok højeste punkt og med enestående udsigt og omgivelser. Det bebyggede areal andrager ca. 115 m².
- b) Separat lavere beliggende, dog med udsigt til Arresø, ældre primitiv hyttelignende bygning uden moderne faciliteter, bebygget ca. 50 m². Endvidere "finsk badstue", idet jeg har forudsat, at ejendommen under pkt. a er

lovlig opført og indrettet og iøvrigt lovligt kan benyttes som "sommerhus".

Jeg bemærker, at sti/vejforløb jfr. vurderingstemaet "fysisk" vil berøre begge matr. nr.

Bl.a. følgende forhold anses relevant for nærværende vurdering:

- 1) Såvel med som uden offentlighedens adgang jfr. vurderingstemaet, repræsenterer ejendommene, såvel ved separat som samlet salg, betydelige værdier.
- 2) I nærværende sag, i modsætning til mindre "liebhaberprægede" ejendomme, finder jeg, at den højeste værdi opnås ved et samlet salg." Landbrugsjorden/matr.nr. 10 m" afhændet sammen med matr.nr. 10 i (sommerhus) anses i denne sammenhæng at repræsentere en større værdi (større værdiforøgelse til matr.nr. 10 i) end hvis "jorden" blev afhændet separat.
- 3) Liebhavere til ejendomme af nærværende karakter, må i sagens natur være kapitalstærke, er som oftest kritiske, men iøvrigt indstillet på at erlægge en "liebhaberpris", når den "rette" ejendom måtte være til at erhverve.
- 4) Den under pkt. 3 anførte "kritiske" skal forstås således, at en given ejendom eksempelvis ikke har interesse, såfremt ejendommens forhold ikke 100% er til egen disposition/rådighed, ej heller på et reduceret prisgrundlag.
- 5) Jeg finder, at "liebhavere" som anført i pkt. 3, i en vis udstrækning vil forsvinde, såfremt der foretages dispositioner, jfr. vurderingstemaets pkt. 2.
- 6) Liebhaverejendomme af nærværende karakter omsættes til liebhaverværdier med heraf eventuelle prisudsving til følge. Som oftest uden sammenlignelige ejendomme.

VURDERINGSTEMA:

- 1) Ejendommenes kontantværdi i handel og vandel som ejendommene er idag, hvor der er adgang ad en privat

markvej uden færdselsret for andre end ejendommenes ejere.

- 2) Ejendommenes kontantværdi i handel og vandel og som ejendommene vil være, hvis den pågældende vej, der fører tæt forbi bygningerne og ender ved et bålsted med udsigt over Arresø, måtte blive udlagt til offentlig færdsel.

Efter min bedste evne og overbevisning, kan jeg herefter besvare vurderingstemaet som følger:

Pkt. 1) kr. 2.500.000,00 (to millioner femhundrede tusinde)

Pkt. 2) kr. 1.500.000,00 (en million femhundrede tusinde)
....."

Selskabet har for det tilfælde, at nævnet måtte indrømme offentligheden adgang ad vej og sti, nedlagt den subsidiære påstand, at ejendommen overtages af det offentlige, fordi offentlighedens adgang vil påføre ejendommens ejer væsentlige gener. Selskabet har henvist til naturfredningslovens § 56, stk. 4 og § 54 og, til dokumentation af den ved offentlighedens adgang forvoldte gene, til den indhentede uvildige vurdering af ejendommens værdi på 2,5 mio. kroner uden offentlighedens adgang, og på 1,5 mio. kroner med offentlighedens adgang.

Selskabet har nedlagt den mest subsidiære påstand, at der tillægges ejendommens ejer en erstatning på 1 mio. kroner svarende til differencen mellem de af vurderingsmanden fastsatte vurderingssummer.

Selskabet har endelig nedlagt påstand om, at der tillægges selskabet sagsomkostninger, herunder erstatning for indhentelse af sagkyndig erklæring kr. 4.880,00.

4. Matr. nr. 4 d Ll. Lyngby (lb.nr. 9)

Ejendommens ejer Aksel Nielsen har nedlagt påstand om erstatning stor 90.000 kroner. Han har anført, at han i 1982 på grund af alder solgte ejendommen (ifølge fotokopi af slutseddel af 16. juni 1982 for 80.000 kroner), men at køberen trak sig tilbage "da fredningsmyndighedernes interesse for områdetblev aktuel....."

5. matr.nr. 9 b Ll. Lyngby - (1b. nr. 14)

Ejendommens ejer Jens Andersen har nedlagt påstand om erstatning stor 8.500 kr., idet han har anført blandt andet, at han efter salg af kreaturbesætningen ønsker at dyrke andet end græs, eventuelt foretage beplantning, hvilket er forhindret af fredningsforslaget, med forringelse af ejendommen til følge.

6. Matr. nr. 16 a Ll. lyngby (1b.nr. 18)

Ejendommens ejer har nedlagt påstand om erstatning afpasset efter en eventuel smuldaftagningstilladelse.

Efter foretagne besigtigelser, rådslagninger og votering skal nævnet udtale:

I. Generelt

Der findes efter det foreliggende, herunder det af landboforeningen anførte, at burde ydes erstatning efter følgende takster:

1. For områder, der er omfattet af søbeskyttelseslinie, betales 500 kr. pr. ha.

Der findes ikke i det foreliggende og iøvrigt oplyste grundlag for at yde erstatning derudover for fredning af arealer søværts søbeskyttelseslinien. Der findes således ikke grundlag for at forhøje erstatningen som følge af forbudet mod gødskning og sprøjtning, den offentlige adgang m.v.

2. Vedrørende områder omfattet af naturfredningslovens § 43 b:

Erstatningen for fredningen af arealer inden for disse områder fastsættes til 500 kr. pr. ha.

Erstatningen er fastsat under hensyn til, at fredningen begrænser udnyttelsen i noget videre omfang end fastlagt ved naturfredningslovens § 43 b.

3. Vedrørende opdyrkede arealer:

Erstatningen fastsættes for sådanne arealer til 2.000 kr. pr. ha, idet nævnet kan tiltræde det herom af Nordsjællands Landboforening anførte. Foreningens påstand tages derfor til følge.

4. Vedrørende græsningsarealer, der må omlægges:

Erstatningen for sådanne arealer fastsættes til 6.000 kr. pr. ha.

Nævnet finder, at fredningen vel forhindrer opdyrking af arealerne, men at en opdyrkning på den anden side ikke anses for rentabel.

5. Vedrørende vedvarende græsningsarealer og andre udyrkede arealer:

Erstatningen for sådanne arealer fastsættes til 4.000 kr. pr. ha.

Nævnet finder ikke, at det fastsatte gødsknings- og sprøjtning forbud forhindrer landbrugsmæssig udnyttelse, som denne hidtil har været praktiseret.

6. Vedrørende stier:

Erstatningen for åbning af private veje, herunder markveje fastsættes til 10 kr. pr. lbm.

Under hensyn til det foran fastlagte vedrørende nyanlæg af stier, er der ikke grundlag at fastsætte erstatning herfor, idet nyanlæg er udgået af sagen.

7. Vedrørende fredskovbelagte arealer:

Da udnyttelsen af disse arealer ikke ændres ved den iværksatte fredning, betales ingen erstatning.

8. Vedrørende løvtræsbinding:

Der findes ikke i anledning af det fastlagt om løvtræsbinding grundlag for at fastsætte særskilt, yderligere erstatning.

9. Vedrørende de arealer inden for området, der i i forvejen er fredet:

Der findes ikke grundlag for for disse arealer at fastsætte en lavere erstatning som følge af tidligere gældende fredningsbestemmelser, der nu ophæves.

II Vedrørende enkelte ejendomme:

2. Ejendommen matr. nr. 10 d, 10 n, 10 o Nejede by

To nævnsmedlemmer finder under hensyn til, at byggeretten igennem en lang årrække ikke er udnyttet, hverken af Hillerød kommune eller af den tidligere ejer, der opnåede byggeretten i fredningskendelse af 3. november 1950, under hensyn til det i fredningskendelsen bestemte om en kano- og kajakplads og under hensyn til, at ejendommen i sin helhed er omfattet af bestemmelsen om søbeskyttelseslinie, ikke grundlag for at tage kommunens påstand om erstatning til følge. Eet nævnsmedlem finder, at der ved fredningen fratages kommunen en eksisterende byggeret, og at der derfor bør tillægges Hillerød kommune en erstatning, som passende kan ansættes til 250.000 kroner.
Nævnet træffer afgørelse efter stemmeflertallet.

3. Vedrørende ejendommen matr. nr. 10 i, 10 m Nejede

Idet nævnet finder at kunne lægge til grund den af ejendommens ejer fremlagte vurderingserklæring, der er udfærdiget af en af Dansk Ejendomsmæglerforening udpeget statsautoriseret ejendomsmægler, fastsætter nævnet den

erstatning, der tilkommer ejendommens ejer for afståelse af ejendommen, til 2.5 mio kroner.

6. Ejendommen matr. nr. 16 a Ll. Lyngby (lbr.nr. 18)

Nævnet finder ikke, at der bør inddømmes ejendommens ejer ret til at tage smuld fra ejendommen, og nævnet finder ikke i anledning af det således bestemte, at der bør ydes særskilt erstatning.

4. Ejendommen matr. nr. 4 d (lb.nr. 9)

Idet nævnet kan tiltræde det af Hovedstadsrådet anførte, og da der ikke i det af ejeren fremførte er grundlag for at fastsætte et tab, der kan føre til en højere erstatning end den foran bestemte om erstatning for arealer efter taksterne, tages ejerens påstand om en særskilt erstatning på 90.000 kroner ikke til følge.

5. Ejendommen matr. nr. 9 b Ll. Lyngby (lb.nr. 14)

Nævnet finder ikke i det af ejeren anførte fornødent grundlag for at yde særskilt erstatning udover de foran fastlagte takster.

Vedrørende sagsomkostninger:

Der tillægges Nordsjællands Landboforening for ejerne af en række ejendomme og Mentovi A/S som ejer af matr.nr. 10 m, 10 i Nejede sagsomkostninger som nedenfor fastsat, idet det er lagt til grund, at Mentovi A/S er momsregisteret.

Som følge af det foran anførte vil være at udbetale følgende

e r s t a t n i n g s b e l ø b:

1. Præstelønningskassen:	19.6 ha à	500 kr.	9.800
	5,5 ha à	6.000 kr.	33.000

	1.950 m sti à	10 kr.	19.500
2. Rasmus og Johanne Karlsen:	2,2 ha à	500 kr.	1.100
	1,8 ha à	6.000 kr.	10.800
	500 m sti à	10 kr.	5.000
3. Vilhelm Nielsen:	4,5 ha à	500 kr.	2.250
	1,0 ha à	2.000 kr.	2.000
	0,3 ha à	6.000 kr.	1.800
	1,2 ha à	4.000 kr.	4.800
	1.250 m sti à	10 kr.	12.500
4. Ulla Grønholm:	8,1 ha à	500 kr.	4.050
	0,5 ha à	4.000 kr.	2.000
5. Gunnar Olsen:	0,6 ha à	500 kr.	300
	6.6 ha à	6.000 kr.	39.600
	0,8 ha à	4.000 kr.	3.200
	400 m sti à	10 kr.	4.000
6. Svend Aage Jensen:	0,3 ha à	500 kr.	150
	0,9 ha à	4.000 kr.	3.600
7. Erna Nielsen:	3,7 ha à	500 kr.	1.800
	3,8 ha à	6.000 kr.	22.800
	1,7 ha à	4.000 kr.	6.800
	1.250 m sti à	10 kr.	12.500
8. Arne Hansen:	1,7 ha à	500 kr.	850
	1,9 ha à	6.000 kr.	11.400
9. Anders Nielsen:	1,4 ha à	500 kr.	700
	1,8 ha à	4.000 kr.	7.200
10. Arne Larsen:	1,1 ha à	4.000 kr.	4.400
11. Niels T. Jensen:	2,1 ha à	500 kr.	1.050

	10.2 ha à 6.000 kr.	61.200
	0,1 ha à 4.000 kr.	400
12. Erik B. Larsen:	0,8 ha à 500 kr.	400
	1,4 ha à 6.000 kr.	8.400
13. Alex R. Hansen:	2,8 ha à 4.000 kr.	11.200
14. Jens Andersen	1,7 ha à 6.000 kr.	10.200
15. Karl og Anna Mikkelsen	1,1 ha à 500 kr.	550
	1,4 ha à 6.000 kr.	8.400
	1,9 ha a 4.000 kr.	7.600
16. Knud Oksbjerg	2.0 ha à 500 kr.	1.000
	3,1 ha à 6.000 kr.	18.600
	1,9 ha à 4.000 kr.	7.600
17. Else Hansen, Søren Lundberg, Anett Lundberg og Jørgen Hansen	0,9 ha à 500 kr.	450
	0,5 ha à 6.000 kr.	3.000
	1,0 ha à 4.000 kr.	4.000
18. Karen Marie Christensen	1,6 ha à 2.000 kr.	3.200
19. Johs. Hansen	0,3 ha à 500 kr.	150
	0,6 ha à 4.000 kr.	2.400
20. Jørgen P. Olsen	0,1 ha à 500 kr.	50
	0,2 ha à 4.000 kr.	800
21. Inger Meldgaard	0,4 ha à 500 kr.	200
	0,6 ha à 2.000 kr.	1.200
	0,3 ha à 6.000 kr.	1.800
	0,4 ha à 4.000 kr.	1.600
22. Hans Peder Larsen	0,6 ha à 500 kr.	300
	0,9 ha à 6.000 kr.	5.400

23. Aksel Hansen	0,4 ha à 500 kr.	200
	0,9 ha à 2.000 kr.	1.800
	1,3 ha à 6.000 kr.	7.800
24. W. Frohn-Christensen	0,1 ha à 500 kr.	50
	1,1 ha à 2.000 kr.	2.200
	0,3 ha à 6.000 kr.	1.800
25. Robert Pedersen	2,2 ha à 500 kr.	1.000
	1,8 ha à 6.000 kr.	10.800
	0,6 ha à 4.000 kr.	2.400
26. B. Storr-Hansen	0,8 ha à 500 kr.	400
	0,3 ha à 6.000 kr.	1.800
27. Københavns Vandforsyning	0,5 ha à 500 kr.	250
	0,4 ha à 6.000 kr.	2.400
28. G. Brunholm Jensen	0,7 ha à 500 kr.	350
	5,0 ha à 6.000 kr.	30.000
29. Lars E. Mathiesen	1,0 ha à 500 kr.	500
	3,7 ha à 6.000 kr.	22.200
30. Eva Arnhild	1,5 ha à 500 kr.	750
	1,0 ha à 6.000 kr.	6.000
31. E. og H. Langkjær	0,8 ha à 500 kr.	400
32. Ulla Hansen	1,7 ha à 500 kr.	850
	0,1 ha à 6.000 kr.	600
33. E. og H. Langkjær	0,8 ha à 500 kr.	400
	0,3 ha à 6.000 kr.	1.800
34. Samme	1,4 ha à 500 kr.	700

35. A/S Mentovi	22,9 ha à 500 kr.	11.450
	8,2 ha à 2.000 kr.	16.400
	0,3 ha à 6.000 kr.	1.800
	1,9 ha à 4.000 kr.	7.600
	950 m sti à 10 kr.	9.500
36. Grundejerforeningen Lykkesholm	5,4 ha à 500 kr.	2.700
	0,4 ha à 4.000 kr.	1.600
38. Ole Finderup Sørensen	4,0 ha à 500 kr.	2.000
	5,1 ha à 2.000 kr.	10.200
39. Hillerød kommune	1,3 ha à 500 kr.	650
40. Ole Kaj Christensen	7,4 ha à 500 kr.	3.700
	3,0 ha à 2.000 kr.	6.000
41. N. Aa. Dalsgaard	1,6 ha à 500 kr.	800
42. Ole Winther	1,5 ha à 500 kr.	750
	0,9 ha à 2.000 kr.	1.800

De tilkendte erstatninger vil i medfør af naturfredningslovens § 19, stk. 4, være at forrente fra 1. februar 1989 og indtil betaling sker med en årlig rente svarende til Nationalbankens diskonto med tillæg af 1%, jfr. Naturfredningslovens § 19, stk. 4.

I medfør af naturfredningslovens § 24, stk. 1, betaler staten 3/4 af de tilkendte beløb, medens Hovedstadsrådet betaler 1/4.

Der tillægges Nordsjællands Landboforening i sagsomkostninger 25.000 kr. + moms og Mentovi A/S i sagsomkostninger 75.000 kr. + udlæg 4.880 kr.

Denne afgørelse kan inden 4 uger fra den dag afgørelsen er

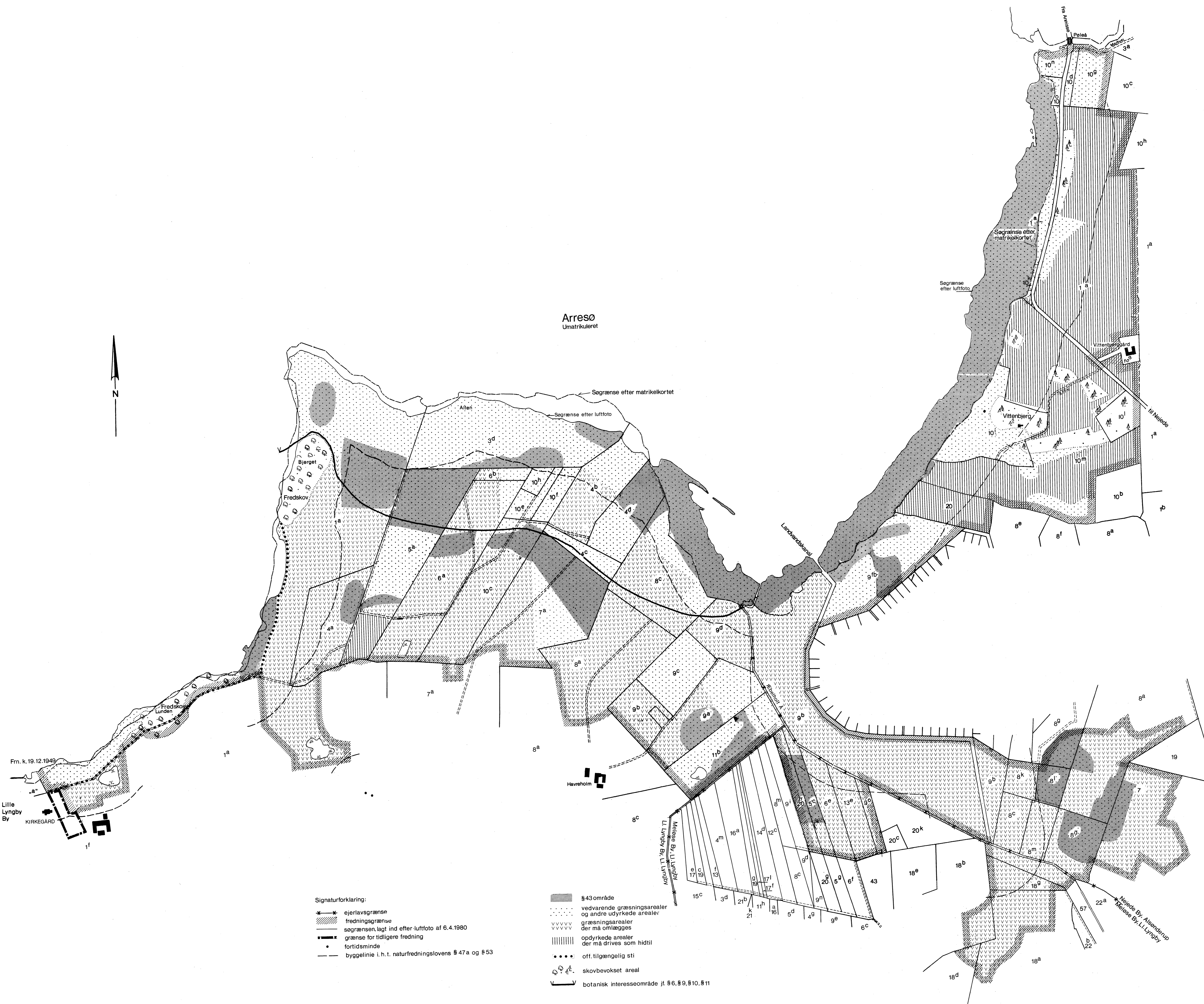
meddelt den pågældende, ankes til Overfredningsnævnet af enhver, som efter naturfredningslovens § 20 skal underrettes særskilt om afgørelsen, jfr. herved naturfredningslovens § 26.

Da den tilkendte erstatning overstiger 500.000 kr. vil nærværende afgørelse samt den i samme sag truffene afgørelse om fredning i medfør af naturfredningslovens § 25 blive forelagt Overfredningsnævnet til efterprøvelse.

Forelæggelsen fritager ikke de ankeberettigede, som vil påstå afgørelsen ændret, for selv at appellere den til Overfredningsnævnet inden den anførte ankefrist.

G. Wium-Andersen Bent Christoffersen Jann Andersen
P. H. Raaschou

KORT>

Arresø
Umatrikuleret

Fm. k. 19.12.1949
Lille Lyngby By
KIRKEGÅRD

- Signaturforklaring:
- ✕ ejerlavsgrense
 - fredningsgrænse
 - sognsgrense, lagt ind efter-luftfoto af 6.4.1980
 - grænse for tidligere fredning
 - fortidsminde
 - byggegrænse i.h.t. naturfredningslovens § 47 a og § 53

- §43 område
- vedvarende græsningsarealer og andre udyrkede arealer
- græsningsarealer der må omlægges
- ||||| opdyrkede arealer der må drives som hidtil
- off. tilgængelig sti
- ☺ skovbevokset areal
- botanisk interesseområde jf. § 6, § 9, § 10, § 11

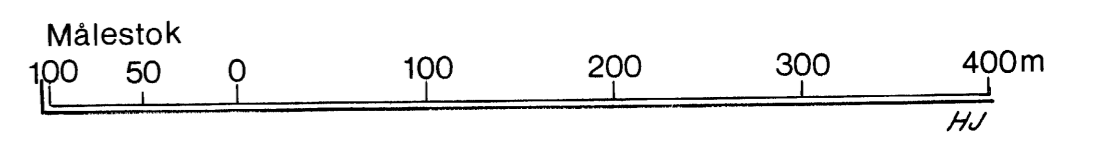

REG. NR. 07778.000

**FREDNINGSKORT
over
Lille Lyngby Mose m.m.**

Del af
Ll. Lyngby By, Ll. Lyngby
Meløse By, Ll. Lyngby
Skævinge Kommune
Nejede By, Alsønderup
Hillerød Kommune
Frederiksborg Amt

FREDNINGSKORT
OVER FREDNINGSEVNETS
fredningslovens af NOV. 89
1989 sag nr. 2753/89

DISPENSATIONER>

Afgørelser – Reg. nr.: 07778.00

Dispensationer i perioden: 19-09-1991 - 17-09-2004

Hørsholm, den 19. september 91

FS. 96/91

Modtaget i
Skov- og Naturstyrelsen

23 SEP. 1991

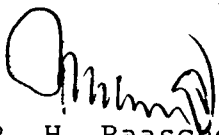
Vedr. adgangstilladelse til det fredede område Ll. Lyngby Mose.

Ved skrivelse af 7. august 1991 har Frederiksborg amt sendt ansøgning af 1. august 1991 fra Michael Nielsen, Birkerød, om permanent adgangstilladelse til den fredede Ll. Lyngby Mose.

I den anledning meddeler nævnet herved i medfør af naturfredningslovens § 34 tilladelse til det ansøgte i overensstemmelse med det fremsendte projekt, dog at tilladelsen alene gives til udgangen af 1994.

Den således meddelte tilladelse bortfalder i henhold til naturfredningslovens § 64 a, såfremt den ikke er udnyttet inden 5 år fra tilladelsens meddelelse.

Nævnets afgørelse kan inden 4 uger fra den dag, afgørelsen er meddelt, ankes til Overfredningsnævnet af den, der har begæret fredningsnævnets afgørelse, Frederiksborg amtsråd, kommunalbestyrelsen, Skov- og naturstyrelsen, skovdistriktet samt anerkendte foreninger og institutioner, der virker for gennemførelse af naturfredningslovens formål. Den meddelte tilladelse må derfor ikke udnyttes før ankefristens udløb, jfr. naturfredningslovens § 58.

P. H. Raaschou
nævnets formand

Skov- og naturstyrelsen
Slotsmarken 13
2970 Hørsholm

Miljøministeriet

Skov- og Naturstyrelsen

J.nr. SF: 211-2-0002

Akt. nr.

15

Bit-

105
3/11

Fredningsnævnet for Frederiksborg Amt

Sct. Anna Gade 5 A, 3000 Helsingør

Tlf. 49258120 Fax. 49214686

REG. NR. 7778.00

Den **18 JAN. 2001**

Frederiksborg Amt
Landskabsafdelingen
Kongens Vænge 2
3400 Hillerød

K O P I

Vedr. FS 69/2000. Matr. nr. ^{1a} Ll. Lyngby by, Ll. Lyngby, beliggende Præstehøjvej 1, Skævinge Kommune. Deres j.nr. 8.70-51-8-231-1-00.

Ved brev af 5. oktober 2000 har Frederiksborg Amt for ejeren af ovennævnte ejendom ansøgt om tilladelse til at genskabe et vandhul til løgfrøer på ejendommen.

Ejendommen er omfattet af Overfredningsnævnets kendelse af 17. november 1989 om fredning af et område mellem Lille Lyngby og Pøleå. Fredningen har til hovedformål at sikre de botaniske værdier og beskytte fuglelivet i området. Fredningen har tillige til formål at bevare og genskabe de landskabelige kvaliteter i området og at regulere offentlighedens adgang til området under respekt af de biologiske interesser.

Fredningsbestemmelserne anfører bl.a., at de fredede arealer skal bevares i deres nuværende tilstand og at der ikke må foretages terrænændringer eller ændringer af den hidtidige anvendelse af arealerne.

Arealet, hvor vandhullet ønskes udgravet, ligger i landzone og er tillige omfattet af naturbeskyttelseslovens § 16 om søbeskyttelseslinier.

I Amtets brev til fredningsnævnet er oplyst følgende:

"Ansøgningen:

Vandhullet på max. 500 m² ønskes anlagt i et græsningsareal, hvor der på fredningskortet er angivet et vandhul. Flyfoto tyder dog ikke på, at vandhullet reelt har eksisteret de sidste mindst 12 år. Ejeren har den 17. august 2000 fundet et eksemplar af den sjældne løgfrø på sin gårdsplads - næsten 3 km nordvest for hidtil kendte bestande af arten. Der er således mulighed for at genskabe et vandhul til løgfrøer på ejendommen.

Ad. 2001 - 1211/2 - 0005

Internationalt naturbeskyttelsesområde:

Den del af ejendommen, hvor vandhullet ønskes udgravet, ligger i internationalt naturbeskyttelsesområde (Natura 2000-område): EF-fuglebeskyttelsesområde nr. 106 og EF-habitatområde nr. II 8.

Området er udpeget som fuglebeskyttelsesområde, dels pga. store forekomster af stor skallesluger som trækgæst, dels fordi området er yngleplads for rørdrum og rørhøg. De sidstnævnte er fuglearter, som er optaget på EF-fuglebeskyttelsesdirektivets liste I over fugle, der anses for at være så fåtallige indenfor EU-medlemslandene, at de kræver en særlig beskyttende indsats.

Udpegningsgrundlaget for EF-habitatområdet er naturtyperne: Næringsfattige kær med blåtop på kalkrige, tørveholdige eller ler- og siltrige jorde, rigkær samt bøgeskove med skovmærke. Desuden er området udpeget på grundlag af forekomsten af stor vandsalamander.

I Natura 2000-områder må der kun gives dispensation, hvis det ansøgte ikke kan indebære forringelse af områdets naturtyper og levestederne for arterne, eller kan medføre forstyrrelser, der har betydelige konsekvenser for de arter, området er udpeget for.

Løgfrø, som er fredet i Danmark, er omfattet af EF-habitatdirektivets bilag IV a. For dyrearter på bilag IV a må der hverken i eller udenfor Natura 2000-områderne gives tilladelse til aktiviteter, der beskadiger eller ødelægger deres levesteder.

Vurdering:

Arealet, hvor vandhullet ønskes genskabt, er på fredningskortet vist med signatur for vandhul omgivet af "græsningsarealer, der må omlægges". Vandhullet anlægges således på et sted, hvor der ikke findes de naturtyper, som danner grundlag for udpegningen af Habitatområdet. Det er amtets vurdering, at vandhullet vil sikre en

gunstig bevaringsstatus for såvel stor vandsalamander som løgfrø.

Anlæg af vandhullet vurderes ikke at få negative konsekvenser for de yngle- og trækfugle, som Fuglebeskyttelsesområdet er udpeget for, idet det ikke vil indebære forringelser for lokalitetens kvalitet som fødesøgnings- og ynglelokalitet for de pågældende fuglearter.

Sammenfattende er det forvaltningens vurdering, at det ansøgte ikke vil være i strid med bestemmelserne for Natura 2000-områder.

Det er desuden forvaltningens vurdering, at realisering af det ansøgte ikke vil stride mod fredningens formål. Genskabelsen af vandhullet vil forbedre områdets naturmæssige potentiale, idet vandhullet vil være en gevinst for områdets vilde dyre- og planteliv.

Anbefaling:

Forvaltningen kan på denne baggrund med amtsrådets bemyndigelse anbefale, at fredningsnævnet i medfør af Naturbeskyttelseslovens § 50, stk. 1 på visse vilkår meddeler tilladelse til det ansøgte.

Såfremt nævnet vedtager at dispensere til det ansøgte, skal amtet anbefale, at tilladelsen gives på følgende vilkår:

- Søen skal anlægges så den passer naturligt ind i det omgivende landskab.
- Søen skal udgraves med jævnt skrånende bredder med en hældning ikke stejlere end 1:5.
- Der må ikke anlægges jordvolde eller øer, og søen må ikke være dybere end 1,5 m.

- Det opgravede materiale skal fordeles jævnt ud over det omgivende terræn eller fjernes.
- Der må ikke udsættes eller fodres fisk, krebs eller andefugle i tilknytning til søen.

Der må ikke foretages sprøjtning eller gødskning indenfor en afstand af 25 meter fra søen.

Såfremt nævnet vedtager at dispensere på nævnte vilkår til det ansøgte, vil amtet efterfølgende - på samme vilkår - give dispensation efter naturbeskyttelseslovens § 16 om søbeskyttelseslinier.”

Nævnets afgørelse:

Efter det således foreliggende vurderes det, at en realisering af det ansøgte vil være af underordnet betydning i forhold til fredningens formål.

I medfør af bekendtgørelse nr. 721 af 7. september 1997 om forretningsorden for fredningsnævn § 9, stk. 4 meddeler jeg derfor på nævnets vegne tilladelse til det ansøgte på de af Amtet anbefalede vilkår.

Tilladelsen bortfalder i henhold til naturbeskyttelseslovens § 66, stk. 2, såfremt den ikke er udnyttet inden 3 år fra tilladelsens meddelelse.

Afgørelsen kan inden 4 uger fra den dag, afgørelsen er meddelt, påklages til Naturklagenævnet af adressaten for afgørelsen, ejeren af den ejendom, som afgørelsen vedrører, offentlige myndigheder og lokale foreninger o.lign., som har en væsentlig interesse i afgørelsen samt landsdækkende foreninger og organisationer, hvis hovedformål er beskyttelse af natur og miljø, og landsdækkende foreninger og organisationer, som efter deres formål varetager væsentlige rekreative interesser, når

afgørelsen berører sådanne interesser. En eventuel klage stiles til Naturklagenævnet og indsendes til fredningsnævnet.

Den meddelte tilladelse må derfor ikke udnyttes før klagefristens udløb. Rettidig klage har opsættende virkning for den påklagede afgørelse, medmindre klagemyndigheden bestemmer andet, jf. naturbeskyttelseslovens § 87, stk. 3.

Thorkild Bendsen
nævnets formand

Kopi af skrivelsen er sendt til:

Jakob Lausen, Præstehøjvej 1, Ll. Lyngby, 3320 Skævinge

Skævinge Kommune

Skov- og Naturstyrelsen

Danmarks Naturfredningsforening

Friluftsrådet

Friluftsrådets amtsformand, Poul Erik Pedersen

Dansk Ornitologisk Forenings lokalafd. for Københavnsområdet, att. Fredningsudvalget

Fredningsnævnet for Frederiksborg Amt

Sct. Anna Gade 5 A, 3000 Helsingør

Tlf. 49 25 81 20 fax. 49 21 46 86

Helsingør, den 17. september 2004

Jørgen Klausen
Lille Lyngbyvej 18
3320 Skævinge

KOPI

SOLVANGI

Modtaget i
Skov- og Naturstyrelsen

20 SEP. 2004

LCS

FS 105/03 matr.nr. 6 d Ll. Lyngby by, Ll. Lyngby i Skævinge Kommune.

Fredningsnævnet har ved brev af 16. marts 2004 fra Frederiksborg Amt, Landskabsafdelingen modtaget en ansøgning fra Dem som ejer af ovennævnte ejendom om tilladelse til at bibeholde deponering af materiale fra en oprensning af 2 vandhuller på ejendommen.

Af sagen fremgår at amtet ved en besigtigelse af ejendommen den 30. september 2003 har konstateret at den pågældende oprensning er foretaget, således at vandhullernes brinker er afskåret med en stor hældning, 1 til 0,5. Det oprensede materiale er placeret ved vandhullernes bred. Dele af det oprensede materiale er afbrændt på stedet.

I amtets brev af til fredningsnævnet er tillige anført:

"Ved oprensning af søer og vandhuller vil amtet normalt stille krav om, at brinker der berøres af oprensningen skal tilrettes med jævnt skrånende bredder med en hældning ikke stejlere end 1:5 og således at de passer naturligt ind i landskabet. Derved bliver der lavvandede områder, hvor smådyr og padder (frøer og salamandre) trives.

Amtet vurderer imidlertid, at en efterfølgende afretning af brinkerne ikke ønskes, idet det vil kræve, at vandhullerne udvides betydeligt på bekostning af den omgivende mose og eng.

Amtet vil stille krav om at det oprensede materiale fjernes fra arealerne beskyttet af §3 i Naturbeskyttelsesloven.

Ejendommen er omfattet af fredning af et område mellem Lille Lyngby og Pøleå i Skævinge Kommune (Lille Lyngby. Mose). (Fredningsnævnets afgørelse af 1. februar 1989 og Overfredningsnævnets afgørelse af 17. november 1989).

Fredningen har til hovedformål at sikre de botaniske værdier og beskytte fuglelivet i området. Fredningen har tillige til formål at bevare og genskabe de landskabelige kvaliteter i området og at regulere offentlighedens adgang til området under respekt af de biologiske interesser.

2001-1211/2-0005
2

I fredningsbestemmelserne står der dette:

§2. Bevaring af området.

De fredede arealer skal bevares i deres nuværende tilstand. Der må således bl.a. ikke foretages terrænændringer eller ændringer af den hidtidige anvendelse af arealerne, og der må ikke opføres bebyggelse eller foretages tilplantning, medmindre en sådan tilstandsændring er tilladt i de følgende bestemmelser, tillades ved en dispensation efter §13 eller sker med hjemmel i §10 om naturpleje.

§3. Terrænændringer.

Som anført i §2 må der ikke foretages terrænændringer. Der må således ikke udnyttes forekomster i jorden, heller ikke ved tørveskæring, og der må ikke foretages opfyldning, planering eller afgravning. Jorddiger må dog vedligeholdes og retableres.

§4. Afvanding.

Der må ikke foretages foranstaltninger, der tilsigter yderligere afvanding af området. Eksisterende grøfter og afvandingskanaler må således ikke uddybes eller på anden måde udvides, men fredningen er ikke til hinder for sædvanlig oprensning. Eksisterende dræn må vedligeholdes, men må ikke omlægges, medmindre det tillades ved en dispensation efter §13.

Ved brev af 3. januar 2004 har ejeren af den pågældende ejendom ansøgt fredningsnævnet om yderligere tilladelse til at foretage en oprensning af to nærmere angivne vandhuller, tidligere tørvehuller under henvisning til, at vandhullerne er kraftigt tilgroet hvilket har haft til følge at de omkringliggende græsområde stort set hele året har været fugtigt og derfor ikke kan anvendes til afgræsning eller slæt.

Af ansøgningen fremgår, at oprensningen vil blive foretaget forskriftsmæssigt, således at hældningen på de skrånende bredder ikke bliver stejlere end 1:5 og eventuel oprenset materiale fjernet.

Ved brev af 16. marts 2004 har amtet meddelt fredningsnævnet, at forvaltningen anbefaler at fredningsnævnet giver tilladelse til at bibeholde oprensningen af de to vandhuller med bemærkning om, at det er den efter omstændighederne bedste løsning. Med henvisning både til fredningsbestemmelserne og til § 3 i naturbeskyttelsesloven anbefaler forvaltningen at der stilles krav om at det oprensede materiale fjernes fra fredningen og fra arealerne, der er omfattet af naturbeskyttelseslovens § 3.

Ved brev samme dag til ejeren, Jørgen Klausen, har Frederiksborg Amt meddelt afslag på ansøgningen om tilladelse til at oprense to yderligere vandhuller på ejendommen. Afgørelsen er truffet efter

naturbeskyttelseslovens §65 og er begrundet med, at bestemmelserne i såvel naturbeskyttelseslovens §3 som i EU's habitat direktiv og i fredningsbestemmelserne for Lille Lyngby Mose forvaltes meget restriktivt. Der skal således være meget tungtvejende begrundelser for at dispensere fra bestemmelserne amtet vurderer yderligere oprensning af vandhuller i området ikke vil tilføre området et rigere dyre- og planteliv for så vidt der allerede er oprenset to vandhuller i området."

Fredningsnævnets afgørelse:

I overensstemmelse med Frederiksborg Amts indstilling meddeler fredningsnævnet i medfør af naturbeskyttelseslovens § 50, stk. 1 tilladelse til at bibeholde oprensningen af de to vandhuller, idet det bemærkes at dette anses for den efter omstændighederne bedste løsning for miljøet omkring vandhullerne. Det er en betingelse for tilladelsen at det oprensede materiale fjernes fra det fredede areal.

Da amtet ved afgørelse af 16. marts 2004 har meddelt afslag i medfør af naturbeskyttelseslovens §65 på ansøgningen om tilladelse til at oprense to yderligere vandhuller på ejendommen, finder fredningsnævnet ikke anledning til på nuværende tidspunkt at foretage en realitetsbehandling af ansøgningen om dispensation fra fredningen, idet en eventuel tilladelse hertil ikke vil kunne realiseres.

Såfremt ejeren anmoder fredningsnævnet derom, vil nævnet være indstillet på at træffe en realitetsafgørelse.

Afgørelsen kan inden 4 uger fra den dag, afgørelsen er meddelt, påklages til Naturklagenævnet af adressaten for afgørelsen, ejeren af den ejendom, som afgørelsen vedrører, offentlige myndigheder og lokale foreninger o.lign, som har en væsentlig interesse i afgørelsen samt landsdækkende foreninger og organisationer, hvis hovedformål er beskyttelse af natur og miljø, og landsdækkende foreninger og organisationer, som efter deres formål varetager væsentlige rekreative interesser, når afgørelsen berører sådanne interesser. En eventuel klage stiles til Naturklagenævnet og indsendes til fredningsnævnet.

Det er en betingelse for Naturklagenævnets behandling af en klage, at klageren indbetaler et gebyr på 500 kr. til Naturklagenævnet. Nævnet vil sende klageren en opkrævning på gebyret, når nævnet har modtaget klagen fra fredningsnævnet. Naturklagenævnet vil ikke påbegynde behandlingen af klagen, før gebyret er modtaget. Vejledning om gebyrordningen kan findes på Naturklagenævnets hjemmeside www.nkn.dk

Gebyret tilbagebetales, hvis klageren får helt eller delvis medhold i sin klage.

Niels Olesen

Thorkild Bendsen
nævnets formand

Hanne B. Christensen

SCANNET

REG. NR. 7778,00

Fredningsnævnet for Nordsjælland

Kannikegade 1
3400 Hillerød
tlf.nr. 47338700
fax.nr. 48200431
mailadresse oti@domstol.dk

Modtaget i
Skov- og Naturstyrelsen

24 SEP. 2007

Den 18. september 2007 traf Fredningsnævnet for Nordsjælland afgørelse i sagen

FS 81/2007 Trampesti ved Arresø på matr.nr. 1a m.fl. Ll. Lyngby By, Ll. Lyngby i Hillerød Kommune

Ansøgning

Frederiksborg Amt har ved notat af 9. februar 2006 til Fredningsnævnet for Frederiksborg Amt ansøgt om dispensation fra fredningen af et område ved Arresø mellem Ll. Lyngby og Pøleå til at etablere en sti. Gennem fredningsområdet agtes stien etableret som en trampesti hhv. sydvest og øst-sydvest for Ll. Lyngby Mose. Gående og cyklende trafik adskilles i området. Cykelstiforløbet følger veje udenfor fredningsområdet. Den vestlige trampesti forbinder en eksisterende sti mod vest med en eksisterende markvej ved matr.nr. 7d. Stien følger markskel. Trampestien etableres ved slåning af et spor og i meget begrænset omfang ved rydning af buske og lignende. Der foretages ikke terrænreguleringer eller udlægning af grus eller lignende. Trampestien passerer i det fredede område 3 mindre grøfter og her etableres primitive træbroer uden gelændere med en max. bredde på 2 m og en max. længde på 10 m. På den vestlige strækning syd for "Bjerget" kan der blive tale om at lave 2 mindre træbroer, så diger kan passeres uden at beskadige disse. I dette område kan der også være fugtige passager, hvor det kan vise sig nødvendigt at udlægge træplanker. Træbroerne og evt. træplanker vil fremtræde meget diskret i landskabet. Stiforløbets placering med angivelse af placering af gangbroerne fremgår af et kort på notatets side 3.

Amtsrådet besluttede - efter åstedesforretning med henblik på ekspropriation - den 14. december 2006 at udtage det østlige areal mellem Lykkesholm og Præstehøjvej, der herefter udgår af ansøgningen.

Skov- og Naturstyrelsen har ved skrivelse af 20. april 2007 meddelt Fredningsnævnet for Nordsjælland, at styrelsen ved Frederiksborg Statskovdistrikt har overtaget projektet, efter at amtet blev nedlagt den 31. december 2006 samt oplyst, at projektet inden for fredningen nu omfatter matr.nr. 1a, 1g, 4f og 5f Ll. Lyngby By, Ll. Lyngby. Ansøgningen vedrører således alene disse ejendomme. Der er fremsendt kort over det reviderede stiforløb.

Fredningsafgørelse

Området er omfattet af Overfredningsnævnets fredningsafgørelse af 17. november 1989 om fredning af et område ved Arresø mellem Ll. Lyngby og Pøleå. Fredningen har, jf. § 1 til hovedformål at sikre de botaniske værdier og beskytte fuglelivet i området. Fredningen har tillige til formål at bevare og genskabe de landskabelige kvaliteter i området og at regulere offentlighedens adgang til området under respekt af de biologiske interesser. Efter § 2 skal de fredede arealer bevares i deres nuværende tilstand. Der må således bl.a. ikke foretages terrænnændringer eller ændringer af den hidtidige anvendelse af arealerne. I § 6 om veje og stier er anført, at der ikke må anlægges nye veje, der ikke er nødvendige for landbrugsdrift og som følger det naturlige terræn. I

3 BLS - 121 - 00209

den del af fredningsområdet, der er vist på fredningskortet som botanisk interesseområde, må der ikke anlægges stier. Stien ønskes ikke anlagt i området, der er angivet som botanisk interesseområde. I medfør af § 9 må der ikke opføres bebyggelse eller etableres andre faste konstruktioner og anlæg end bebyggelse.

Internationale naturbeskyttelsesområder

Arresø og bl.a. området ved Ll. Lyngby Mose er Natura 2000-område (EF-fuglebeskyttelsesområde 106 Arresø samt EF-habitatområde nr. 118 Arresø mv.) på grund af ynglende rørhøg og rørdum, rastende skallesluger mv. samt naturtyperne vandløb med vandplanter og bræmmer med høje urter langs vandløb eller skyggende skovbryn.

I et andet notat fra Frederiksborg Amt - ligeledes af 9. februar 2006 - om vurdering af konsekvenser for Natura 2000-interesser ved projektet er bl.a. anført:

”På arealer langs Arresø – ud for Lykkesholmbebyggelsen og ved Æbelholt Å – vil trampestien forløbe i nærheden af rørskovsområder, som omfatter yngleområder for både rørhøg og rørdum inde i fuglebeskyttelsesområdet. Den østlige del af forløbet vil benytte en eksisterende sti over bebyggelsens fællesareal, mens den vestlige del af området ved åen (med bl.a. eksisterende pumpestation) etableres ved slåning af et spor og mindre træbroer (2m brede, uden gelænder) over vandløb mv. Det meste af det sidstnævnte forløb er planlagt til at gå umiddelbart uden for kanten af rørskovsområdet. Rørhøg og rørdum er sårbare overfor færdsel ind i rørskovsområder, hvor de yngler.

De åbne arealer af Arresø ud for de pågældende rørskovsområder har i vinterhalvåret en væsentlig betydning for rastende stor skallesluger. Under perioder med isdække har åbne våger skabt af åens strøm en særlig betydning for fuglene.

Når det sikres, at stiforløbet ikke anlægges ind i rørskovsområdet, vurderes det, at etableringen ikke vil medføre en forstyrrelse, der mærkbart vil forringe ynglemulighederne for rørhøg og rørdum eller restemulighederne for stor skallesluger i forhold til den nuværende situation. Den endelige udformning af anlægget skal godkendes af Landskabsafdelingen”.

... Langs Æbelholt Å nyetableres trampestien indenfor EF-habitatområdet ved slåning af et spor samt anlæg af mindre træbroer (2m brede, uden gelænder) over bl.a. selve åen (ved pumpestationen). Det er sandsynligt, at Æbelholt Å her udgør en forekomst af naturtypen vandløb med vandplanter (3260), selvom der ikke er foretaget en nærmere kortlægning af naturtypen i habitatområderne. Det er også sandsynligt, at der på de skrånende kanter langs åen (åen ligger ca. 1 m lavere end omgivende terræn) findes forekomst af naturtypen bræmmer med høje urter langs vandløb eller skyggende skovbryn (6430). Denne naturtype er pr. definition begrænset til en smal bræmme uanset, at dens plantesamfund kan fortsætte næsten identisk i større bredde. Bræmme-forløb skal være domineret af høje, næringselskende urter (men ikke af f.eks. rørskov eller andre græsagtige planter) for at kunne karakteriseres som værende naturtypen.

For at undgå forringelser af eventuelle forekomster af de to naturtyper må stiforløbet etableres således, at det ikke indskrænker arealer af åen eller af bevoksningen på skråningen langs åen. Den endelige udformning af anlægget skal godkendes af Landskabsafdelingen.

Udtalelser

Hillerød Kommune har ved skrivelse af 22. maj 2007 vurderet, at stiprojektet ikke vil være i strid med fredningens formål eller forstyrrende for arter eller naturtyper, som er udpegningsgrundlaget for de to Natura 2000-områder.

Danmarks Naturfredningsforening og de berørte lodsejere har ikke fremkommet med bemærkninger til den endelige ansøgning.

Fredningsnævnets bemærkninger og afgørelse

Afgørelsen er truffet af Fredningsnævnets tre medlemmer Olaf Tingleff (formand), Niels N.V. Olesen og Marianne Løvdal.

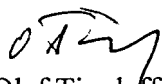
Fredningsnævnet kan efter naturbeskyttelseslovens § 50, stk. 1, dispensere fra fredningsbestemmelser, når det ansøgte ikke vil stride mod fredningens formål.

Stiprojektet findes at være i strid med fredningsafgørelsens § 2 og § 9, men ikke med fredningens formål, jf. § 1.

Efter en vurdering af stiens og træbroernes karakter og placering i forhold til de fredede værdier og til deres påvirkning heraf finder nævnet, at en mulig forstyrrelse vil være begrænset og nævnet finder ikke, at stien mv. vil indebære forringelser af naturtyper og levesteder for arter eller betydelige forstyrrelser af arter, som området er udpeget som Natura 2000-område for.

I medfør af naturbeskyttelseslovens § 50, stk. 1 og 2, meddeler nævnet derfor dispensation fra fredningen og tillader det ansøgte.

Tilladelsen må, jf. naturbeskyttelseslovens § 87, stk. 3, jf. stk. 1, ikke udnyttes før udløbet af klagefristen på 4 uger.

Olaf Tingleff
nævnsformand

Afgørelsen kan inden 4 uger fra den dag, afgørelsen er meddelt, påklages til Naturklagenævnet af adressaten for afgørelsen, ejeren af den ejendom, som afgørelsen vedrører, offentlige myndigheder og lokale foreninger og lignende, som har væsentlig interesse i afgørelsen samt landsdækkende foreninger og organisationer, hvis hovedformål er beskyttelse af natur og miljø, og landsdækkende foreninger og organisationer, som efter deres formål varetager væsentlige rekreative interesser, når afgørelsen berører sådanne interesser. En evt. klage skal stiles til Naturklagenævnet og sendes til Fredningsnævnet. Rettidig klage har opsættende virkning, med mindre Naturklagenævnet bestemmer andet.

Det er en betingelse for Naturklagenævnets behandling af en klage, at klageren indbetaler et gebyr. Når Naturklagenævnet har modtaget klagen fra Fredningsnævnet, vil Naturklagenævnet ikke påbegynde behandlingen af

klagen, før gebyrer er modtaget. Vejledning om gebyrdordningen kan findes på Naturklagenævnets hjemmeside www.nkn.dk. Gebyret tilbagebetales, hvis klageren får helt eller delvist medhold i sin klage.

Denne afgørelse er sendt til:

Edith Raffn

Vilhelm Nielsen

Karen Tommerup Lausen

Skov & Naturstyrelsen

Miljøcenter Roskilde

Frederiksborg Statsskovdistrikt

Hillerød Kommune

Danmarks Naturfredningsforening

Danmarks Naturfredningsforenings lokalkomite Hillerød

Friluftsrådets kredsbestyrelse for Nordsjælland

Dansk Ornitologisk Forenings lokalafdeling for Københavnsområdet, att. Fredningsudvalget

Fredningsnævnet for Nordsjælland
 Kannikegade 1
 3400 Hillerød
 Tlf. 47 33 87 00
 Fax. 48 20 00 31
 E-mail: oti@domstol.dk

SCANNET

Modtaget i
Skov- og Naturstyrelsen
30 OKT. 2007

Den 26. oktober 2007 traf Fredningsnævnet for Nordsjælland afgørelse i sagerne:

FS 98/2007 Adgang til ikke-offentlig botanisk interesseområde på matr.nr. 1a m.fl. Ll. Lyngby By, Ll. Lyngby, i Hillerød Kommune

FS 126/2007 Statsskovdistriktets anmodning om bemyndigelse til selv at kunne udstede adgangstilladelser til den offentligt ejede del af Ll. Lyngby Mose, i Hillerød Kommune

Ansøgningerne

Ved skrivelse af 11. maj 2007 har Axel Frederik Møller ansøgt om tilladelse til at færdes et antal gange i del af Ll. Lyngby Mose, der på fredningskort er angivet som botanisk interesseområde, hvortil offentligheden ikke har ret til at færdes. Ansøger vil gerne undersøge, om den sjældne og fredede orkide pukkellæbe stadig vokser i området. Han er kun amatør, men har i forholdsvis lang tid interesseret sig meget for botanik og særlig for orkideer. Han er 17 år, går i gymnasiet og derfor endnu ikke haft mulighed for at uddanne sig indenfor området.

Frederiksborg Statsskovdistrikt har ved skrivelse af 3. september 2007 vedrørende den offentligt ejede del af Ll. Lyngby Mose, hvor der ikke er offentlig adgang, udtrykt ønske om, at man som ejer og forvalter selvstændigt kan udstede adgangstilladelser hertil. Skovdistriktet anfører, at man er særdeles opmærksom på lokalitetens sårbarhed for såvel fysiske, biologiske samt menneskelige forstyrrelser. Skovdistriktet ser det dog fornuftigt selv at kunne udstede tilladelser, når særlige interessepersoner og interessegrupper i visse tilfælde ønsker at bese de dele af arealet, hvor der normalt er adgang forbudt. Et eksempel kunne være, hvor en studerende med anbefaling fra sin lektor, ønsker at besigtige f.eks. flora eller fauna i forhold til sine studier. Det må understreges, at distriktet fortsat vil kræve, at eventuelle ansøgere skriftligt formulerer deres formål med det ansøgte. De personer der måtte opnå en adgangstilladelse, vil modtage en skriftlig tilladelse, som ansøger bliver pålagt at medbringe, når vedkommende opholder sig på arealet. Dette vil også gælde for de grønne organisationer som DOF og DN i tilfælde, hvor disse ønsker at besøge arealet med bestemte formål. Skovdistriktet ønsker yderligere tilladelse til 1 - 4 gange årligt at lave offentlige samt lukkede ture på de fredede arealer, herunder arealerne med adgangsforbud. Disse vil blive ledet af skovens personale og vil i et hvert tilfælde være for et begrænset antal deltagere. Skovdistriktet vil naturligvis forvalte en eventuel tilladelse til det ansøgte på så bæredygtig vis som hidtidig praksis.

Fredningsbestemmelser

Området er fredet ved Overfredningsnævnets afgørelse af 17. november 1989 om frednings af et område mellem Ll. Lyngby og Pøle Å i Skævinge Kommune (Ll. Lyngby Mose-fredningen). Fredningen har til hovedformål at sikre de botaniske værdier og beskytte fuglelivet i området. Fredningen har tillige til formål at bevare og genskabe de landskabelige kvaliteter i området og at regulere offentlighedens adgang til området under respekt af de biologiske interesser. Efter § 11 har offentligheden ikke ret til at færdes i den del af fredningsområdet, der er vist på fredningskortet som

“botanisk interesseområde”. Det pålægges Miljøministeriet at foretage skiltning herom på passende steder.

Udtalelser

Hillerød Kommune har ved skrivelse af 19. juni 2007 anført, at kommunen ikke ser noget problem i, at der gives Axel Frederik Møller tilladelse til - i et antal dage – at færdes inden for det botaniske interesseområde.

Danmarks Naturfredningsforenings lokalkomite Hillerød har den 6. juni 2007 meddelt, at foreningen ikke har bemærkninger til Axel Frederik Møllers ansøgning.

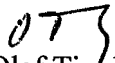
Ved skrivelse af 10., 11. og 15. oktober 2007 fra henholdsvis Danmarks Naturfredningsforenings lokalkomite Hillerød, Hillerød Kommune og Miljøcenter Roskilde har de pågældende tiltrådt den af statsskovdistriktet foreslåede ordning.

Fredningsnævnets bemærkninger og afgørelse

Af de af statsskovdistriktet anførte grunde finder Fredningsnævnet, at statsskovdistriktet vil kunne udstede adgangstilladelser til de offentligt ejede arealer, hvortil der ikke er offentlig adgang på de i skrivelsen af 3. september 2007 nævnte vilkår, jf. naturbeskyttelseslovens § 50, stk. 1 og 2.

Afgørelsen er truffet af Fredningsnævnets formand i medfør af § 10, stk. 5, i bekendtgørelse nr. 1173 fra 11. november 2006 om forretningsorden for Fredningsnævn.

Tilladelsen bortfalder i henhold til naturbeskyttelseslovens § 66, stk. 2, såfremt den ikke er udnyttet inden 3 år fra tilladelsens meddelelse. En tilladelse må ikke udnyttes, før udløbet af klagefristen på 4 uger, jf. § 87, stk. 3, jf. stk. 1.

Olaf Tingleff
nævnetsformand

Vejledning om klage

En tilladelse bortfalder i henhold til naturbeskyttelseslovens § 66, stk. 2, såfremt den ikke er udnyttet inden 3 år fra tilladelsens meddelelse. En tilladelse må ikke udnyttes, før udløbet af klagefristen på 4 uger.

Afgørelsen kan inden 4 uger fra den dag, afgørelsen er meddelt, påklages til Naturklagenævnet af adressaten for afgørelsen, ejeren af den ejendom, som afgørelsen vedrører, offentlige myndigheder og lokale foreninger og lignende, som har væsentlig interesse i afgørelsen samt landsdækkende foreninger og organisationer, hvis hovedformål er beskyttelse af natur og miljø, og landsdækkende foreninger og organisationer, som efter deres formål varetager væsentlige rekreative interesser, når afgørelsen berører sådanne interesser. Klage skal stiles til Naturklagenævnet og sendes til Fredningsnævnet.

Det er en betingelse for Naturklagenævnets behandling af en klage, at klageren indbetaler et gebyr på 500 kr. til Naturklagenævnet. Når Naturklagenævnet har modtaget klagen fra Fredningsnævnet, vil Naturklagenævnet tilsende klageren en opkrævning. Naturklagenævnet vil ikke påbegynde behandlingen af klagen, før gebyret er modtaget. Betales gebyret ikke inden for den fastsatte frist på 14 dage, afvises klagen fra behandling. Vejledning om gebyrdordningen kan findes på Naturklagenævnets hjemmeside www.nkn.dk. Gebyret tilbagebetales, hvis klageren får helt eller delvist medhold i sin klage.

Fredningsnævnet for Nordsjælland

Sdr. Jernbanevej 18B

3400 Hillerød

Tlf. 47 33 87 32

E-mail: nordsjaelland@fredningsnaevn.dk

Den 18. oktober 2014 traf Fredningsnævnet for Nordsjælland afgørelse i sagen:

FS 47/2014: Ansøgning om tilladelse til tiltag til beskyttelse af Ll. Lyngby Mose mod oversvømmelse fra Arresø, matr.nr. 1g Ll. Lyngby By, Ll. Lyngby, Hillerød Kommune

Ansøgningen

Hillerød Kommune har i et brev af 15. august 2014 ansøgt om tilladelse til at etablere to diger mod Arresø, udlægge ral i strandkanten og opfylde 25 m af en grøft. Der er henvist til sagens bilag 1, der er et notat af 6. august 2014 udarbejdet af Ingeniørfirmaet Niras for Hillerød Kommune. Projektet har til formål at sikre Ll. Lyngby Mose mod oversvømmelse fra Arresø. Ll. Lyngby Mose er én af kommunens mest værdifulde naturområder og er levested for et stort antal dyre- og plantearter, herunder adskillige sjældne og truede arter. Det ansøgte indgår i et større naturgenopretningsprojekt, som også omfatter etablering af naturlige vandstandsforhold i mosen.

Diger:

Sikringen mod oversvømmelse skal ske ved, at der på to udsatte strækninger anlægges et ekstra dige. Dette sker ved nedramning af plastikspuns i terrænet. Spunsen afstives med nedramning til en dybde af 1 m af pæle i ubehandlet lærk. Spunsen vil herefter stikke ca. 40 cm op. Der sker afdækning heraf med mineraljord og tørvejord. Digerne vil få en hældning på 1:3 på ydersiden og 1:2 på indersiden. Med jordafdækningen vil digerne være ca. 0,6 m højere end omgivende terræn, 3 m brede i terrænniveau og henholdsvis ca. 76 m (østligt dige) og ca. 60 m (vestligt dige) lange.

Ral:

Med henblik på erosionssikring af kysten skal der i vandkanten udlægges småsten med en diameter på 2 – 5 cm. Udlægningen vil i alt omfatte 54 m³ med 0,25 m³/m, hvilket vil give en lagtykkelse på 10-15 cm i en bredde af 1 m. Længden vil være henholdsvis ca. 115 m og 100 m.

Grøft:

Grøften går vinkelret på søbredden. Grøften opfyldes til kronekant i en længde af 25 m. Opfyldningen antages ikke at få afvandingsmæssige konsekvenser.

Fredningsbestemmelser

De ansøgte foranstaltninger ønskes udført i et område, der er omfattet af Overfredningsnævnets kendelse af 27. november 1989 om fredning af Ll. Lyngby Mose (Fredning af et område ved Arresø mellem Ll. Lyngby og Pøleå i Skævinge og Hillerød Kommuner). Fredningen har efter § 1 til formål at sikre de botaniske værdier og at beskytte fuglelivet. Endvidere har fredningen til formål at bevare og genskabe de landskabelige kvaliteter i området og at regulere offentlighedens adgang til området under hensyntagen til de biologiske interesser. Der må efter § 2 ikke foretages terrænderinger, medmindre dette sker i henhold til dispensation eller i overensstemmelse med andre be-

stemmelser i fredningen. Efter § 3 må der ikke foretages opfyldning. Dog må jorddiger vedligeholdes og reableres.

Udtalelser

Hillerød Kommune har i ansøgningen tillige anbefalet, at ansøgningen tages til følge. Kommunen har efter en nærmere gennemgang af det, der ønskes udført, vurderet, at der ikke vil være tale om nogen væsentlig forringelse af de landskabelige værdier i området. Der er endvidere henvist til, at projektet netop vil afværge oversvømmelse af mosens rigkær med næringsfattigt vand fra Arresø og således vil sikre opfyldelsen af fredningens formål.

Naturstyrelsen ejer området, som projektet ønskes udført i. Styrelsen har til brug for fredningsnævnets behandling af sagen i et brev af 18. september 2014 afgivet en teknisk redegørelse. Styrelsen har herunder givet oplysninger om, at mosen ligger i Natura 2000-område 134. Det ansøgte vil efter Naturstyrelsens opfattelse ikke påvirke Natura 2000-området eller medføre beskadigelse i strid med Habitatdirektivet, bilag IV.

Fredningsnævnet har tillige anmodet Danmarks Naturfredningsforenings Lokalkomite om en udtalelse. En sådan udtalelse ses ikke modtaget. Fredningsnævnet antager derfor, at naturfredningsforeningen ikke har indvendinger mod det ansøgte.

Fredningsnævnets afgørelse

Fredningsnævnet for Nordsjælland giver tilladelse til, at der i Ll. Lyngby Mose etableres to diger mod Arresø, samt at der sker udlægning af ral i strandkanten og opfyldning af 25 m grøft som ansøgt af Hillerød Kommune i brev af 15. august 2014.

Fredningsnævnet lægger vægt på, at det ansøgte ikke er strid med formålet med Overfredningens kendelse af 27. november 1989, jf. naturbeskyttelseslovens § 50, stk. 1, og på at de i § 50, stk. 2 – 4, nævnte hensyn ikke er til hinder for de ansøgte.

Afgørelsen er truffet af nævnets formand i medfør af § 10, stk. 5, i bekendtgørelse af nr. 1173 af 11. november 2006 om forretningsorden for fredningsnævn.

Tilladelsen må ikke udnyttes før, end klagefristen på 4 uger er udløbet.

Tilladelsen bortfalder, hvis den ikke er udnyttet inden 3 år.

Morten Larsen

Vejledning om klage

Afgørelsen kan inden 4 uger fra den dag, afgørelsen er meddelt, påklages til Natur- og Miljøklagenævnet af adressaten for afgørelsen, ejeren af den ejendom, som afgørelsen vedrører, offentlige myndigheder og lokale foreninger og lignende, som har væsentlig interesse i afgørelsen samt landsdækkende foreninger og organisationer, hvis hovedformål er beskyttelse af natur og miljø, og landsdækkende foreninger og organisationer, som efter deres formål varetager væsentlige rekreative interesser, når afgørelsen berører sådanne interesser. Klage skal stiles til Natur- og Miljøklagenævnet og sendes til Fredningsnævnet.

Det er en betingelse for Natur- og Miljøklagenævnets behandling af en klage, at klageren indbetaler et gebyr på 500 kr. til Natur- og Miljøklagenævnet. Når Natur- og Miljøklagenævnet har modtaget klagen fra Fredningsnævnet, vil Natur- og Miljøklagenævnet tilsende klageren en opkrævning. Natur- og Miljøklagenævnet vil ikke påbegynde behandlingen af klagen, før gebyret er modtaget. Betales gebyret ikke inden for den fastsatte frist på 14 dage, afvises klagen fra behandling. Vejledning om gebyrbetaling kan findes på Natur- og Miljøklagenævnets hjemmeside www.nmkn.dk. Gebyret tilbagebetales, hvis klageren får helt eller delvist medhold i sin klage.

Til orientering bilægges relevante bestemmelser fra naturbeskyttelsesloven.

Denne afgørelse er sendt pr. e-mail til:

Hillerød Kommune, att: Kristian Søgaard (sag 219-2013-25026)

Hillerød Kommune

Danmarks Naturfredningsforening

Danmarks Naturfredningsforening i Hillerød

Naturstyrelsen

Naturstyrelsen, Det åbne land

Friluftsrådet

Friluftsrådet v/Poul Erik Pedersen

DOF

DOF Nordsjælland

Bilag 1

Naturbeskyttelseslovens § 50

Fredningsnævnet kan meddele dispensation fra en foreslået eller fastsat fredningsbestemmelse, når det ansøgte ikke vil stride mod fredningens formål. Reglerne i § 66 finder tilsvarende anvendelse.

Stk.2. Fredningsnævnet kan kun meddele dispensation fra en fredning eller en foreslået fredning i eller uden for et internationalt naturbeskyttelsesområde, hvis det ansøgte ikke indebærer forringelse af naturtyper og levesteder for arter eller betydelige forstyrrelser af arter, som området er udpeget for.

Stk.3. Medmindre betingelserne i § 65, stk. 6, er opfyldt, kan fredningsnævnet ikke meddele dispensation fra en fredning eller en foreslået fredning, hvis det ansøgte kan

- 1) beskadige eller ødelægge yngle- eller rasteområder i det naturlige udbredelsesområde for de dyrearter, der er nævnt i bilag 3 til loven, eller
- 2) ødelægge de plantearter, der er nævnt i bilag 5 til loven, i alle livsstadier.

Stk.4. Det skal fremgå af afgørelser efter stk. 1, at betingelserne i stk. 2 og 3 er opfyldt.

Stk.5. Videregående afvigelser fra en fredning end nævnt i stk. 1 samt hel eller delvis ophævelse af en fredning kan kun foretages efter reglerne om gennemførelse af fredninger.

Afgørelse vedrørende ansøgning om dispensation til et naturplejeprojekt

Overfor fredningsnævnet er der den 21. april 2023 ansøgt om dispensation til et naturplejeprojekt på et fællesareal ejet af grundejerforeningen Lykkesholm, matr.nr. 9fb, Nejede By, Alsønderup i Hillerød Kommune. Projektet skal sikre botaniske og ornitologiske værdier og genskabe landskabelige kvaliteter. Arealets småvande skal sikres mod unaturlig hurtig udtørring ved at lukke for gammel irrelevant afvanding og fjerne næringsrigt pløjelag og slam fra fem mindre delarealer.

Af kommunens dispensation fra naturbeskyttelseslovens § 3 fremgår, at arbejdet skal udføres i perioden 1. september – 1. marts.

Projektet omfatter følgende lokaliteter:

Figur 2. Luftfoto fra 2022 der viser placering af projektlokaliteterne på matr. nr. 9fb, Nejede By, Alsønderup. Matrikelgrænser ses med lyserød streg.

Stederne for ønsket oprensning/restaurering af vandhuller er markeret med tal.

- 1) Vandhul i nordøst spidsen af fællesarealet (ca. 30 x 15 meter)
- 2) Vandhul centralt i nordlige fællesareal øst for bakke (ca. 50 x 30 meter)
- 3) Tre vandhuller i mosen op til sommerhusene midt for fællesarealet (varierende ca. 30 x 15 m)
- 4) Vandhul omkring grøftekryds lige NØ for bådebrostien (ca. 25 x 10 meter)

Sagens oplysninger

Området er beliggende i Lille Lyngby Mose fredningen. Af kendelse af 27. november 1989 fra Overfredningsnævnet fremgår i fredningsbestemmelserne:

” § 1. Fredningens formål.

Fredningen har til hovedformål at sikre de botaniske værdier og beskytte fuglelivet i området. Fredningen har tillige til formål at bevare og genskabe de landskabelige kvaliteter i området og at regulere offentlighedens adgang til området under respekt af de biologiske interesser.

§ 2. Bevaring af området.

De fredede arealer skal bevares i deres nuværende tilstand. Der må således bl.a. ikke foretages terrænændringer eller ændringer af den hidtidige anvendelse af arealerne, og der må ikke opføres bebyggelse eller foretages tilplantning, medmindre en sådan tilstandsændring er tilladt i de følgende bestemmelser, tillades ved en dispensation efter § 13 eller sker med hjemmel i § 1a om naturpleje.

§ 3. Terrænændringer.

Som anført i § 2 må der ikke foretages terrænændringer. Der må således ikke udnyttes forekomster i jorden, heller ikke ved tørveskæring, og der må ikke foretages opfyldning, planering eller afgravning. Jorddiger må dog vedligeholdes og reableres.

§ 4. Afvanding.

Der må ikke foretages foranstaltninger, der tilsigter yderligere afvanding af området. Eksisterende grøfter og afvandingskanaler må således ikke uddybes eller på anden måde udvides, men fredningen er ikke til hinder for sædvanlig oprensning. Eksisterende dræn må vedligeholdes, men må ikke omlægges, medmindre det tillades ved en dispensation efter § 13.

...

§ 10. Naturpleje.

På de arealer, der er vist på fredningskortet med signaturer for • § 11. 15 "græsningsarealer, der må omlægges" og "vedvarende græsningsarealer og udyrkede arealer", og som ikke ejes af staten, har efter 1. januar 1990 Frederiksborg Amtsråd ret til at lade foretage naturpleje til opfyldelse af fredningens formål, herunder ved afgræsning, slåning og fjernelse af selvsåede træer og buske. Det er dog en betingelse, at ejeren af arealet ikke selv foretager den nødvendige pleje, samt at den pågældende plejeforanstaltning er tiltrådt af ejeren eller - i mangel af sådan enighed - er godkendt af fredningsnævnet.

...”

I bilag 5 til ansøgningen er anført, at projektet efter besigtigelse vedrører følgende:

”På besigtigelse af arealerne mandag d. 2/1 2023 mellem kommunen v/ Kristian Søgaard og grundejerforeningen v/ Erik Buchwald drøftedes ansøgningen.

Vandhullerne i området har karakter af limnisk tagrørsump, som både kan opfattes som mose og som sø alt efter de nærmere omstændigheder. Generelt er de lavtliggende dele af fællesarealet registreret som mose, uanset om det er limnisk eller telmatisk rørsump eller engagtig mose.

Der blev foretaget en række jordspyd målinger af dybden ned til mineraljord. Besigtigelsen gav anledning til nedenstående justeringer og præciseringer af ansøgningen.

- 1) Den NNØ gående gamle grøft vestligt på fællesarealet ønskes lukket ved at skrabe ca. 10 - 20 cm materiale af i ca. en meters bredde langs grøften og fylde i grøften, foruden at punktlukke den grundigere et par steder.
- 2) På ”Vandhul 4” stedet lukkes grøften med materiale, som afskrabes som bekkasinskrab eller rigkærsskrab i ca. 10 - 20 cm dybde på tilgrænsende areal af ca. 100 - 250 kvm. Kommunen anbefalede dette og kan sandsynligvis bidrage til det eller stå for det.
- 3) I vandhul 1 til 3 blev der de fleste steder målt ca. 30 - 40 cm dybde til uforstyrret mineraljord. Det vurderedes på den baggrund, at det er materiale i form af slam, tagrørsrødder og jord svarende til det gamle pløjelag fra dyrkningsperioden, som skal fjernes fra vandhullerne for at opnå forbedrede næringsfattige forhold. For at opnå jævn svag skråning af jordbunden vil tykkelsen af fjernet materiale stige gradvis fra 0 cm tykkelse i kanten til godt 40 cm tykkelse centralt, således at der fjernes et næringsrigt top lag på gennemsnitligt ca. 30 cm tykkelse.
- 4) Materialet fra pkt 3) er efter besigtigelsen beregnet til at ville udgøre følgende mængder ud fra koncentriske ringe med gradvis øget tykkelse mod centrum: Vandhul 1 ca. 75 – 100 kbm; Vandhul 2 ca. 200 – 300 kbm; Vandhul 3a+b+c ca. 200 – 300 kbm.
- 5) Materialet fra pkt. 4) placeres i op til 0,5 meters tykkelse langs fællesarealets nordlige skel på arealer, som ikke er registreret som § 3 beskyttet natur. Såfremt der opnås tilladelse fra landmand Ole Winther, som ejer marken på den anden side af skellet, placeres materialet i et tyndere lag på hans mark (matr. nr. 20, Nejede By, Alsønderup). 2
- 6) Dræn eftersøges og afbrydes på strategiske steder i fællesarealet.
- 7) Såfremt der ikke findes ressourcer til at gennemføre hele projektet (f.eks. grundet penge, tid eller plads til materiale placering), prioriteres indsatsen i følgende rækkefølge: Vandhul 1, 2, 3a, 3b, 3c. Ovenstående pkt 1), 2) og 6) søges under alle omstændigheder gennemført.”

I udtalelse af 15. maj 2023 har kommunen anbefalet projektet og har anført bl.a. følgende:

” Udtalelse

Det vurderes, at de ansøgte naturplejeprojektet kræver tilladelse af Fredningsnævnet, da der sker terrænændringer og opfyldning af to grøfter. Ifølge fredningens § 2 og § 3 må der ikke foretages terrænændringer og opfyldning eller afgravning.

Arealet ligger på grundejerforeningens fællesareal. Arealet ligger mellem sommerhusområdet Lykkesholm og Arresø og har været besøgt. Det fremgår af luftfoto at fællesarealet var dyrket agerjord indtil ca. 1967 og området siden da er groet til med mere eller mindre naturlig vegetation. Især i de midlertidige

vanddækkede lavninger i moseområderne er vegetationen domineret af ganske få arter af nærringelskede grove græsser, tidsler og brændenælder.

Kommunen anbefaler, at fredningsnævnet giver tilladelse til det ansøgte, da tiltagene vurderes at være i overensstemmelse med formålet for fredningen som bl.a. er, at sikre de botaniske værdier. Afskrabning af overjord vurderes at give en mere naturlig blomsterrig flora end i dag på de søgte lokaliteter. Der vil blive skabt nærringsfattige forhold og dermed potentiale for en mere artsrig fugtigbundsflora, som vil kunne etablere sig på de blotlagte arealer. Det vil bl.a. fremme plantearterne Guld Fladbælg og musevikke som er værtsplanter for den sjældne isblåfugl, som findes i området.

Lukning af de to grøfter vil genskabe den naturlige vandstand hvilket vil forbedre potentialet for en mere artsrig fugtigbundsflora og for mere artsrig dyre- og insektliv.

Det vurderes, at det ansøgte ikke er så indgribende, at det vil påvirke landskabet negativt, men tværtimod genskabe de landskabelige kvaliteter.”

Kommunen har den 15. maj 2023 udtalt følgende om Natura 2000 og bilag IV arter:

”Internationale naturbeskyttelsesinteresser – væsentlighedsvurdering og bilag IV vurdering – Fredningsnævnets ID nr. 167154 Ejendommen matr. nr. 9 fb Nejede By, Alsønderup

Den nordvestlige del af ejendommen, inklusiv lokalitet 2 og 4, er beliggende i Natura 2000-område nr. 134, Arresø, Ellemosen og Ll. Lyngby Mose.

Lokaliteterne hvor der sker afrømning af jord og lukning af grøft er ikke kortlagt som habitatnaturtyper.

I den nordvestligste del af fællesarealet er et mindre areal kortlagt som habitatnaturtype 91E0 Elle- askeskov. Habitatnaturtypen ligger ca. 50 meter fra lokalitet 2 og 4.

De to grøfter som lukkes har ikke forbindelse til habitat-naturtypen, og det kan derfor udelukkes, at udførelse af naturplejetiltagene, vil påvirke Elle-askeskoven.

Lokalitet 2 og 4 ligger i et område som er kortlagt som levested for rørhøg. Der yngler ikke rørhøg på lokalitet 2 og 4, men der yngler to rørhøgepar i rørskovene ude langs Arresø, som fouragerer over fællesarealet (inklusiv lokalitet 1-4), hvor de også anvender arealerne med høslæt til at samle redemateriale. Rørhøg fouragerer bl.a. over små åbne vandflader og det vurderes derfor, at naturplejetiltag i form af uddybningen af lavninger ikke vil forringe forholdene for rørhøg, da områderne fortsat, og endda i højere grad, vil være vanddækkede en del af året og dermed fortsat vil være egnede som fødesøgningsområder for rørhøg.

Det er samlet set Hillerød Kommunes vurdering, at projektet ikke i sig selv, eller i forbindelse med andre planer og projekter, vil påvirke arter og naturtyper på udpegningsgrundlaget væsentligt.

Bilag IV arter

I EF-habitatdirektivets bilag IVa er listet en række arter af vilde dyr, hvis levesteder skal beskyttes mod beskadigelse eller ødelæggelse. Beskyttelsen af dyrene omfatter både ynglesteder, rastesteder, fødesøgningssteder, overvintringssteder m.m. I EF-habitatdirektivets bilag IVb er listet en række arter af vilde planter, som ikke må ødelægges. Et forbud mod ødelæggelse af Side 2 af 3 HILLERØD KOMMUNE planterne, betyder efter Naturstyrelsens vurdering, at såvel planterne som planternes voksesteder skal beskyttes.

Levestederne og voksestederne skal beskyttes, uanset om de ligger inde i eller udenfor internationale naturbeskyttelsesområder eller andre beskyttede områder.

Bilag IV-arten spidssnudet frø er registreret med en enkelt kvækkende han på lokalitet 1, uden at der er set hunner eller æg. Det vurderes, at de temporært vandfyldte lavninger de fleste år udtørres for tidligt til at der kan yngle padder i dem.

Afskrabningen af 30-40 cm topjord er en lille uddybning af lavningerne som kan betyde at der står vand i lavningerne længere hen på foråret/sommeren. Det vurderes, at afskrabningen af overjord ikke vil forringe ynglemulighederne for spidssnudet frø, men at lavningerne formentlig vil blive mere egnede som ynglesteder for padder.

Det vurderes desuden, at uddybningen af lavningerne ikke vil forringe områdernes egnethed som rastested for padder, herunder spidssnudet frø. Det vurderes dermed, at projektet ikke vil medføre en negativ påvirkning af yngle- eller rastesteder for spidssnudet frø eller andre bilag IV-arter.”

Danmarks Naturfredningsforening har den 8. juni 2023 bemærket, at det synes, at være et godt og gennearbejdet projekt, der sikrer gode vilkår for naturen i området.

Museum Nordsjælland har den 5. juni 2023 indsendt en tidligere erklæring, hvoraf fremgår følgende:

”Museum Nordsjællands arkæologiske afdeling har følgende bemærkninger vedr. dispensation til muldafrømning af lavninger i beskyttet mose på adressen Grundejerforeningen Lykkesholm, Marksvinget 19, 3400 Hillerød, matr.nr. 9fb, Nejede By, Alsønderup.

I området omkring den berørte matrikel er der tidligere gjort fund fra moser, blandt andet i forbindelse med pløjning, tørvegravning og arkæologiske udgravninger (sb 010501-41, sb 010101-55, sb 010501-60). Fundene stammer fra flere perioder i oldtiden og spænder fra stenalderen og frem til jernalderen.

Museet har i de senere år undersøgt moser i hele Nordsjælland, som ud over et nyt genstandsmateriale, også har givet nye perspektiver på udnyttelsen og brugen af vådområderne i oldtiden.

På baggrund af de førømtalte fund og museets tidligere erfaringer med undersøgelser i moser, vurderes det, at der er stor sandsynlighed for, at der vil være skjulte fortidsminder i form af fund eller anlægsspor, og at disse vil blive ødelagt i forbindelse med opgravningen.

Museet anbefaler derfor, at der bliver foretaget en arkæologisk overvågning af muldafrømningen i forbindelse med jordarbejdet, for at afklare om der er bevaret anlæg eller fund i de pågældende moser, samt redegøre for deres udstrækning, bevaringstilstand og karakter.

Fravælges den arkæologiske overvågning, skal bygherren være opmærksom på, at hvis der findes spor eller fund fra tidligere tider (fortidsminder) i forbindelse med jordarbejdet, vil disse være omfattet af Museumslovens Kap. 8, § 27, stk. 2. Arbejdet skal standses, i det omfang det berører fortidsmindet, og fundet skal straks anmeldes til Museum Nordsjælland.”

Miljøstyrelsen har den 21. juni 2023 anført, at sagen synes fuldt oplyst af Hillerød Kommune.

Der er ikke fremkommet udtalelser fra Friluftsrådet, Friluftsrådet Nordsjælland eller Dansk Ornitologisk Forening, der alle har været hørt over ansøgningen med en svarfrist på fire uger.

Fredningsnævnet har ikke foretaget besigtigelse.

I afgørelsen har deltaget dommer Elisabet Michelsen (formand), Niels H.V. Olesen (udpeget af miljøministeren) og Rikke Macholm (udpeget af Hillerød Kommune).

Afgørelsen er truffet i enighed.

Fredningsnævnets afgørelse

I medfør af § 50, stk. 1 i naturbeskyttelsesloven meddeler nævnet herved dispensation til det ansøgte naturplejeprojekt på matr.nr. 9fb Nejede By, Alsønderup på grundejerforeningen Lykkesholms fællesarealer.

Projektet er beskrevet som et forbedrende naturindgreb, der skal skabe mulighed for at flere forskellige plantearter kan indfinde sig. Projektet vurderes således at bidrage til fredningens formål om bl.a. at sikre de botaniske værdier. De ønskede ændringer synes i øvrigt ikke at stride mod fredningen eller at forringe de landskabelige kvaliteter eller hindre offentlighedens adgang til området.

Opmærksomheden henledes på Museum Nordsjællands bemærkninger om muligheden for fund af eller spor på fund af fortidsminder og foranstaltninger i en sådan situation.

Tilladelsen må i henhold til naturbeskyttelseslovens § 87, stk. 3, ikke udnyttes før klagefristen er udløbet, eller behandling af en eventuel klage måtte være afsluttet. Det følger endvidere af

naturbeskyttelseslovens § 50, stk. 1, jf. § 66, stk. 2, at tilladelsen bortfalder, hvis den ikke udnyttes inden 3 år efter, at den er givet.

Tilladelsen omfatter ikke tilladelse, som skal meddeles af andre myndigheder m.v.

Klagevejledning

Der kan klages over denne afgørelse til Miljø- og Fødevareklagenævnet. Klagefristen udløber 4 uger efter, at afgørelsen er meddelt. Er afgørelsen offentligt bekendtgjort, regnes klagefristen dog altid fra bekendtgørelsen. Klagen skal ifølge lov om naturbeskyttelse § 87 afgives via Miljø- og Fødevareklagenævnets digitale selvbetjening, jf. vejledning på klagenævnets hjemmeside www.naevneneshus.dk. Klagefristen udløber ved midnat på dagen for klagefristens udløb. Hvis klagefristen udløber på en lørdag eller en helligdag, forlænges fristen til den følgende hverdag.

Klageberettigede er, jf. naturbeskyttelseslovens § 86:

- Adressaten for afgørelsen,
- ejeren af den ejendom, som afgørelsen vedrører,
- offentlige myndigheder,
- en berørt nationalparkfond,
- lokale foreninger og organisationer, som har en væsentlig interesse i afgørelsen,
- landsdækkende foreninger og organisationer, hvis hovedformål er beskyttelse af natur og miljø, og
- landsdækkende foreninger og organisationer, som efter deres formål varetager væsentlige, rekreative interesser, når afgørelsen berører sådanne interesser.

Det er en betingelse for Miljø- og Fødevareklagenævnets behandling af en klage, at den, der klager indbetaler et gebyr på 900 kr. for privatpersoner og 1.800 kr. for virksomheder og organisationer (2016-niveau). Klagegebyret reguleres den 1. januar hvert år efter den af Finansministeriet fastsatte sats for det generelle pris- og lønindeks som løbende offentliggjort i forslag til finanslov med virkning for klager, der modtages i nævnet fra og med den 1. februar 2017. Nævnet offentliggør størrelsen af klagegebyret på sin hjemmeside www.naevneneshus.dk

Gebyret opkræves i forbindelse med klagens oprettelse i Miljø- og Fødevareklagenævnets digitale selvbetjening. Klagen behandles først, når gebyret er betalt. Vejledning om gebyrbetalingen kan ligeledes findes på Miljø- og Fødevareklagenævnets hjemmeside www.naevneneshus.dk.

Gebyret tilbagebetales, hvis

- 1) klagesagen fører til, at den påklagede afgørelse ændres eller ophæves,
- 2) klageren får helt eller delvis medhold i klagen, eller
- 3) klagen afvises som følge af overskredet klagefrist, manglende klageberettigelse eller fordi klagen ikke er omfattet af Miljø- og Fødevareklagenævnets kompetence.

Det bemærkes, at hvis den eneste ændring af den påklagede afgørelse er forlængelse af frist for efterkommelse af afgørelse som følge af den tid, der er medgået til at behandle sagen i klagenævnet, tilbagebetales gebyret dog ikke.

Miljø- og Fødevareklagenævnet kan også beslutte at tilbagebetale klagegebyret, hvis

- 1) der er indledt forhandlinger med afgørelsens adressat og/eller førstestansen om projektilpasninger, og disse forhandlinger fører til, at klager trækker sin klage tilbage, eller
- 2) klager i øvrigt trækker sin klage tilbage, før Miljø- og Fødevareklagenævnet har truffet afgørelse i sagen.

Gebyret tilbagebetales dog ikke, hvis nævnet vurderer, at der er forhold, der taler imod at tilbagebetale gebyret, f.eks. hvis klagen trækkes tilbage meget sent, herunder efter at klager har haft et afgørelsesudkast i partshøring.

Modtagere af denne afgørelse

Kopi af denne afgørelse er sendt til Miljøstyrelsen, Hillerød kommune, Danmarks Naturfredningsforening, Friluftsrådet, Dansk Ornitologisk Forening og Museum Nordsjælland.

Elisabet Michelsen
formand